

Arnošt Vašíček

Setkání s tajemnem

Druhý díl

Litera Bohemica
1995

I. NÁVRATY Z ŘÍŠE MRTVÝCH

Existuje posmrtný život? Končí naše bytí zánikem těla, anebo v sobě skrýváme semínko nesmrtelnosti?

Co z nás přetrvává? Jestliže máme duši, kam odchází po našem fyzickém skonu? Je odsouzena k věčnému pobytu mimo tento svět, anebo po čase dostává nové tělo a vrací se zpět?

Odpovědi na tyto vzrušující otázky hledají lidé již odpradáвна. Mudrci, mágové a kněží prastarých civilizací byli přesvědčeni, že údělem lidské duše je vyvinout se k dokonalosti a dosáhnout spojení s Bohem. Slouží jí k tomu řetězec znovuzrození.

Člověk každým svým činem rozhoduje o kvalitě svého příštího života. Dobrými skutky si zajišťuje budoucí lepší pozemskou existenci a zároveň jako diamant vybrušuje svou duši. Pácháním zla na sebe přivolává lavinu neštěstí a trápení a jeho duše je obalována tíživým nánosem bahna.

Je to pouze vysněná představa, nebo se duše opravdu vracejí na náš svět, aby po reinkarnaci - znovuzrození byly syceny sladkými či hořkými plody svých předešlých životů a pokračovaly v započatém díle? Některé pozoruhodné případy z dávné minulosti i současnosti naznačují, že mnozí lidé se záměrně anebo náhodou rozpomenuli na své předešlé životy a předložili o tom šokující důkazy.

V Barmě v polovině minulého století se ve vesnici Okshitgom narodily v jeden den u dvou sousedů dvě děti, chlapec a děvče. Spolu prožívali radosti dětství, zamilovali se do sebe, vzali se, vedli spokojené manželství a pak ve stáří ve stejný den zemřeli. Poté pro vesnici nastaly nelehké časy. V zemi vypuklo povstání. Četné požáry a válečné útrapy přinutily obyvatelstvo stěhovat se z místa na místo. Mezi postiženými byl i jistý Maung Kan se svou ženou. Nový domov našel v Kabu. Záhy nato se stal otcem dvojčat. Byli to chlapečci. Jeden se jmenoval Maung Gyi a druhý Maung Ngé.

Nezvykle brzy se naučili mluvit. Jenže k údivu svých rodičů se vzájemně oslovovali úplně jinými jmény. Říkali si Maung - San Nyein a Ma - Gyroin, přičemž druhé jméno je ženské. Rodiče si po nějakém čase vzpomněli, že přesně tak se jmenovala dvojice věrných manželů z jejich rodné vesnice, což v nich vzbudilo podezření, že duše zemřelých se vtělily do jejich synů. Když po nějaké době spolu se svými dětmi navštívili Okshitgom, jejich tušení se změnilo v jistotu. I když osada byla částečně zničena válkou, oba chlapci poznávali ulice i domy a vzpomněli si na řadu detailů ze svého předcházejícího života. Jeden z nich si uvědomil, že před svou smrtí si od sousedky Ma - Thé vypůjčil dvě rupie a již je nestačil vrátit. Tato žena ve vesnici dosud žila a nesplacenou půjčku si vybavila. Zvláštní byla i podoba, kterou chlapci připomínali zemřelé manžele. Starší měl výrazné mužské vzezření, zatímco mladší, který v předcházejícím životě byl ženou, se podobal dívce. Byl útlé postavy, s půvabným, lehce zasněným výrazem ve tváři.

Podobné případy nejsou tak ojedinělým jevem, jak by se zdálo. Před první světovou válkou žila v Paříži jistá Laura Raynaudová. Jako léčitelka byla velmi citlivá. Přestože nikdy neopustila Francii, tvrdila, že vzpomíná na jeden ze svých předcházejících životů v Itálii, kde zemřela jako velmi mladé děvče. Svým přátelům přesně popsala město a dům, v němž žila, a také kostel, v němž byla pohřbena. I když jméno města neznala, z jejího popisu bylo zřejmé, že se jedná o Sienu. Zvědaví přátelé poslali starostovi a duchovní správě Sienny dopis s žádostí, aby toto tvrzení prošetřili. Odpověď byla překvapující. Dům i hrob byly nalezeny. Úřední záznamy potvrdily, že zde žila a byla pohřbena devatenáctiletá dívka, která roku 1840 zemřela na souchotiny.

Jaroslav Šperling z Prahy vypráví o svém podivném zážitku:

„Sny mě příliš často nenavštěvují a většinou si žádný z nich nepamatuji. Ale jeden se mi vryl do paměti a stále v ní zůstává.

Zdalo se mi o mém vlastním pohřbu. Ačkoliv jsem nikdy nebyl ve Velkém Meziříčí, spatřil jsem ulice, kterými pohřeb ve městě procházel. Jasně jsem viděl průvod se smutečními hosty, plačící ženu a řadu studentů a žáků. Uvědomoval jsem si, že jsem byl učitelem. Průvod zatačel do velkých hřbitovních vrat a dále přímou širokou cestou, v jejíž polovině byl na levé straně připraven hrob.

Tyto noční vize jsem si připomínal nesčetněkrát, ale až v důchodu jsem neodolal a do Velkého Meziříčí se vypravil. Našel jsem několik menších domů, které pohřeb v mém snu míjel.

Ve městě se jich zachovalo už jen několik. Ale zcela přesně odpovídal starý hřbitov. Je již ve velmi zchátralém stavu, mnohé pomníky jsou poškozené a nápisy na nich nečitelné. Procházel jsem cestou důvěrně známou za snu a náhle jsem stanul na místě, kde měl být můj hrob. Kupodivu byl udržovaný. Dosud dobře čitelný nápis zvěstoval: Bohdan Ptáček, narozen 27. 4. 1871 v Kostelci u Prostějova. Zemřel 26. 6. 1914 v mužném věku 43 let. Odborný učitel na měšťanské dívčí škole, učitel zpěvu na vyšší zemské reálce, člen c. k. školní rady.

Já jsem se narodil sedm let po smrti tohoto muže. Zemřelý se jmenoval Ptáček, zatímco mé jméno v českém překladu zní Brabec. Překvapilo mě také, že ve snu jsem věděl, kým jsem za svého minulého života byl.“

Také Juraj Byss z Bánské Bystrice přichází se zajímavou výpovědí. „Ještě v dobách, kdy jsem žil na vesnici a svět byl pro mne neznámým pojmem, jsem se často ve snu ocitl v cizím, a přesto důvěrně známém městě. Kdesi hluboko v podvědomí zůstaly zachovány obrazy ulic i celková podoba krajiny.

V roce 1965 jsem se do tohoto města náhodou podíval. Byl jím Solothurn ve Švýcarsku. Byl jsem překvapen, že noční vidina má zcela konkrétní předlohu. Nevěděl jsem však, proč mi Solothurn připadal tak blízký. Rozluštění této záhady na sebe nechalo čekat až do počátku sedmdesátých let, kdy byla v jízdárně Pražského hradu uspořádána výstava obrazů starých mistrů. Po vstupu do sálu jsem nezačal s prohlídkou podle katalogu, ale byl jsem veden jakousi neznámou tajemnou silou rovnou před velké plátno zobrazující jednoho z apoštolů. Prohlížel jsem si obraz jako fascinovaný. Výjev mi připadal důvěrně známý, jako bych já sám byl jeho autorem. Když jsem přistoupil blíž, přečetl jsem si jméno malíře. Byl jím Johann Rudolf Byss.

Shoda našich příjmení mě vzrušila. A tento pocit narostl, když jsem se o něco později dozvěděl, že J. R. Byss se narodil a žil právě v Solothurnu, kde je tato rodina známá již od poloviny čtrnáctého století.“ Byla to pouze náhoda, která způsobila, že slovenský občan Byss si připadal v zcela cizím městě jako ve vlastním rodišti a že byl přímo magicky přitahován k obrazu svého jmenovce, anebo v jeho těle přebývá duše některého z dávných členů rodiny Byssů?

Šokující vzpomínky

Pátrat po svých minulých životech se stalo obrovskou módou. Především zpěváci a filmové hvězdy ve Spojených státech se velmi rádi nechávají uvést do hypnotického spánku, vyhledá lajčí dávno zasuté vzpomínky a putují zpět v čase. Své fanoušky pak šokují udivujícím přiznáním. Zpěvačka Tina Turnerová prý byla egyptskou panovnicí Hatšepsowet a nechala postavit proslulý chrám v Dér el-Bahrí. Madonna pro změnu ovládala Čínu jako její císařovna.

Není to nic nového pod sluncem. Římský básník Ovidius byl přesvědčen, že se v minulém životě zúčastnil obležení Tróje. Také Pythagoras měl vzpomínku na předcházející život.

V delfském chrámu poznal štít, kterým se bránil, když byl v trojské válce raněn králem Menelaem. Asi před 1 700 lety sepsal mudrc Buddhaghoscha Stezku čistoty, v níž uvádí návody, jak si vzpomenout na svá předešlá vtělení. Mimo jiné zde cituje Buddhův proslov k mnichům, který začíná těmito slovy: „Nechej vejít do mé paměti vzpomínkám na moje předešlé existence, a sice na jeden život, na dva, tři, čtyři, dvacet, třicet, padesát, sto, tisíc, na sto tisíc životů až do doby povstání světů, jejich zániků, nových vzniků a konců, čili abych se dozvěděl: Tak jsem žil, toto jméno jsem měl, k oné rodině jsem náležel, takové zaměstnání jsem zastával, toto blaho a bol jsem prožil, takový byl konec mého žití, tam a tam jsem zemřel, znovu se narodil a tu jsem žil, toto jméno jsem nosil, k oné rodině náležel...“ Buddha dále připomíná, že mysl cvičícího se musí silně koncentrovat a setrvat v klidu a samotě. Aby paměť na předešlé životy byla očištěna, je nutné představit si živě vše, co člověk prožil dnes, včera, před měsícem. Neustále si opakovat a nechat před sebou živě běžet vzpomínky na všechny dny až k narození, do těla matky a jít zpět tak dlouho, až se konečně tma rozevře a cvičící si vzpomene.

Jak se zdá, někdy není zapotřebí této neskutečné námahy a vzpomínky na předešlé životy vystoupí nenadále samy na povrch naší paměti. Především děti ve svých zdánlivě nesmyslných výmyslech často přinášejí podivuhodná svědectví.

Paní D. N. z Prahy se svěruje: „Když moje dcera začala mluvit, často opakovala: ‚Letadlo padá, letadlo padá!‘ a úzkostně ukazovala ručičkou k obloze. Bylo to divné. Letadlo samozřejmě mohla vidět, ale jak ji napadlo, že se může zřítit, bylo záhadou. Uvědomila jsem si, že může jít o odezvu

minulého života. Nechala jsem dceru vyšetřit senzibilem, schopným uvádět lidi do hypnotického spánku a provádět je minulými životy. To, co dcera vyprávěla, bylo bezesporu zajímavé. Žila prý ve starém Egyptě i v Arábii. V minulém století byla na světě dokonce dvakrát. Jednou jako měšťanská žena, později byla hudebním skladatelem. Na počátku našeho století se zrodila jako tanečnice a zpěvačka. Poslední obraz, který jí utkvěl v podvědomí, byla tvář mladé dívky zalitá krví. Možná, že se opravdu jednalo o leteckou katastrofu. Jisté je pouze to, že si hudební nadání z minulosti přinesla i do tohoto života. Má silný vztah k tanci a ke zpěvu.“ Podobný zážitek se svými dětmi zaznamenal Ivo Pinkas ze Žabně. Jeho syn Tomáš měl utkvělou představu, že byl v minulém životě vojákem, zabili ho v boji a nyní se znovu narodil.

Druhý syn Jakub používal často k pojmenování věcí okolo sebe slova z jakéhosi cizího, zřejmě asijského jazyka a tvrdil, že měl sestru.

Těsně po Vánocích roku 1889 byl český vyšší vojenský hodnostář přeložen do posádky v jižní Dalmácii. Spolu s ním cestovala i jeho čtrnáctiletá neteř. Děvče trpělo anémií a plicní chorobou a lékaři usoudili, že pobyt u moře jí prospěje. Po několika měsících se její stav výrazně zlepšil. V té době dostal strýc pozvání k starému příteli do Dubrovníku. Když připluli do města, neteř měla silný pocit, že zde již byla. Velmi dobře poznávala jednotlivé ulice, náměstí i starý palác. A také dům, v němž bydlel jejich hostitel, jí připadal důvěrně známý. V noci se po krátkém spánku probudila, posadila se na posteli a jako v transu začala cosi vykřikovat italsky. Přitom se rychle snažila zabalit svou hračku a pár šatů a co nejrychleji uprchnout z domu. Strýc spolu s přítelem a jeho ženou dívku uchopili, odnesli ji zpět a snažili se ji udržet na posteli. Děvče neustále vykřikovalo italsky prosby o pomoc, i když předtím nikdy tímto jazykem nehovořilo. Vyděšený strýc rozpoznal několik slov: hoří, na loď, domy se řítí... Pak děvče náhle upadlo do

hlubokého spánku. U snídaně si na epizodu vůbec nevzpomínalo. Zůstal v ní jen pocit, že se s ní třásla země, domy se řítily, všude šlehaly plameny a valil se dým...

Odpoledne se strýcův přítel chtěl pochlubit některými cennými relikviemi a malou sbírkou uměleckých předmětů. Mezi jinými zde byla i stará miniaturka ve slonové kosti, představující mladou krasavici. Děvče uchopilo tento medailóněk do ruky a vzrušeně přiznalo, že tu milou tvář zná. Strýcův přítel řekl, že se jedná o jednu praprababičku, která v době benátské republiky zahynula i se svou malou dcerkou za hrozného zemětřesení a požáru právě v původní části jeho domu.

Reagovalo děvče na ozvěnu tohoto dávného utrpení, anebo de před dávnými časy žilo a návštěva známých míst v ní vyvolala vzpomínky zpoza brány smrti?

Ozvěny minulých životů

Velmi častým prostředníkem umožňujícím průnik do tajemství naší dávné minulosti jsou především sny. V těch se občas jakoby náhodou a mimoděk mihnou odrazy prožitých událostí a zobrazí se podoba krajiny, měst a domů z předcházejících životů. A když pak člověk ve svém novém vtělení tato místa náhodou znovu navštíví, připadají mu důvěrně známá.

„Jako mladé holce se mi nějakou dobu zdával stále stejný sen,“ říká Nad'a Vencovská z Prahy. „Odehrával se v dřevěné věži s mnoha schody, na nichž byly suky uspořádány do výrazných obrazců a jako stopy jakéhosi zápasu či vojenských událostí se tu a tam vyskytovaly hluboké záseky po sečných zbraních.

Když jsem po mnoha letech s mým prvním mužem nastoupila k divadlu v Mostě, bylo nám doporučeno, ať si

uděláme výlet k hrádku Hněvín. Jednoho volného dne jsme se tam vypravili. Cesta byla pěkná, vyhlídka zajímavá a místní vinárna útulná. Objednali jsme si oběd a pan vrchní nám poradil, abychom si chvíli čekání zkrátili výstupem na věž. Stoupali jsme vzhůru po schodišti, které mi připadalo známé. Dokud byly schody nové, nic mě nenapadlo, ale když se objevily zřetelné obrazce ze suků, hned jsem věděla, odkud je znám. Pak už jsem svému muži říkala, co nás nahoře čeká, kde bude jaký další zásek na stěně. Všechno přesně odpovídalo mému snu. Manžel mi ale nevěřil a byl přesvědčen, že jsem věž už někdy navštívila.“

Podobný zážitek má i Zdena Bačová z Prahy. „Kdysi dávno se mi zdál sen, na který nemohu zapomenout a dosud jsem pro něj nenašla vysvětlení. Ve spánku jsem navštívila Tábor, vystoupila z vlaku a šla vlevo delší cestou, až jsem dorazila k nízké zídce, za níž tekla řeka. Na druhém břehu stála budova s mlýnským kolem. Nevím, proč jsem na to po probuzení hned nezapomněla jako na jiné sny.

Po několika letech, když jsem pracovala u ČSD, jsem jednoho dne využila režijní jízdenky a do Tábora se, rozjela. Vedena svým snem, šla jsem, jako kdybych cestu dobře znala, až k nízké zídce, pod níž tekla řeka a po straně se tyčilo mlýnské kolo. Podotýkám, že do té doby jsem tam nikdy nebyla, nečetla nic o tomto městě ani neviděla žádný film o Táboře. Prostě nebylo ve mně nic, co by jako zasutá vzpomínka mohlo zůstat v podvědomí a pak se vynořit v podobě snu. Svěřila jsem se s celou záležitostí jedné ženě, která se zabývá spiritismem, a ta mi sdělila, že jsem v jednom ze svých minulých životů pracovala, v onom tábořském mlýnu jako služebná.“

Překvapující zkušenost zaznamenala i Markéta Jarošová z Janova u Litvínova: „Jako malé holce se mi zdál divný sen.

Byla jsem již dospělá, měla jsem úplně jiné jméno, pocházela jsem z jižních Čech a věděla jsem, že jsem zahynula

při bombardování. Viděla jsem dokonce svůj vlastní hrob. Ráno přijela moje teta z jižních Čech a maminka jí můj noční příběh vyprávěla. Teta vše vyslechla a pak povídá: „Jo, tu paní jsem znala, ta bydlela ve vedlejší vesnici a opravdu zahynula při bombardování.“

Dodnes si kladu otázky: Odkud jsem znala jméno té ženy a její bydliště, když jsem nikdy v jižních Čechách nebyla? Jak je možné, že skutečně zahynula při bombardování, jak se mi zdálo ve snu? Neznamená to, že opravdu přicházíme na svět vícekrát?“ Paní A. B. z Varnsdorfu nemůže zapomenout na podivný zážitek. „Nějaký čas po smrti mého otce jsem měla živý sen.

Zdálo se mi, že jsem v kuchyni, najednou se otevřely dveře, v nich stál můj otec a říkal: „Vy si všichni myslíte, že jsem mrtvý, ale já si klidně žiju v Košicích.“ Probrala jsem se zpocená a svíraná jakýmsi neznámým druhem tísně. Asi o čtrnáct let později se v televizním vysílání z Košic objevilo v titulcích u jedné dětské role stejné jméno i příjmení, jaké měl můj otec. Vyrazilo mi to dech. Jméno mého otce bylo velmi nezvyklé a to, že se vyskytlo zrovna v pořadu z Košic, naznačuje, že jde buď o neuvěřitelnou náhodu, anebo můj sen nelhal.“

Udivující přenosy v čase

K vyvolání reálných výjevů z minulých životů může dojít i zcela nečekaně při plném vědomí. Člověk jako by se náhle přenesl v čase a na krátký okamžik znovu okusil již jednou prožité chvíle.

Počátkem října roku 1992 se Milada Zemánková z Jedovnice zúčastnila zájezdu do Paříže. Na zpáteční cestě se výprava na krátký čas zastavila v Remeši u katedrály. Všichni

již byli venku, když Miladu Zemánkovou přinutila zima, aby se vrátila do otevřeného autobusu pro svetr. „Uvnitř jsem byla sama. Tmavé prostory vozu osvětlovala jen zářící katedrála. Posadila jsem se, abych sáhla do tašky. V tom jsem se ocitla uprostřed davu lidí oblečených do krojů světlých barev. Převládaly bílé nabírané rukávy u žen a bílé košile u mužů, kteří měli navíc vesty. Spodní část oděvu jsem neviděla, protože jsem spolu s nimi stála v hustém davu za krásného jarního dne na okraji silnice, která z levé strany vedla ke katedrále. Po silnici krácel nádherně vyšňořený průvod vlajkonošů s praporce, na nichž převládala bílá, zlatá a šarlatová. Za nimi jeli lidé na koních. Na sobě měli sametové a aksamitové obleky s punčochami. Oděvy byly krásně zdobené a vyšívané. Očividně se jednalo o šlechtice a lidi vysokého postavení. Průvod krácel pomalu a slavnostně. Lidé, kteří lemovali silnici, mávali a něco volali. Všude vládlo radostné vzrušení. Cítila jsem se spřízněna s těmito lidmi a sdílela jejich nadšení.

Pak jsem se vrátila do skutečnosti a ještě chvíli musela zůstat sedět, abych se probírala z tak silného zážitku. Vystoupila jsem. Všichni již byli pryč, a tak jsem nevím proč zamířila k málo osvětlenému prostranství, na němž stála socha Jany z Arcu. Po několika krocích jsem zjistila, že silnice odbočuje vlevo od katedrály a pokračuje dále. Byla to tatáž silnice, u níž jsem před chvílí stála ve svém vidění a po níž pochodoval onen slavnostní průvod. Dodnes netuším, zda jsem se tenkrát na skok ocitla ve svém předešlém životě. Nebo jsem pouze jako citlivý přijímač vstřebávala otisky dávných událostí?“ Obdobný příběh vypráví žena, která si přála své jméno utajit. „Dne 13. dubna roku 1993 nic nenasvědčovalo tomu, že se přihodí něco neobvyklého. Jako každý čtvrtek i tentokrát jsem šla na hodinu angličtiny do Obchodní akademie, v jejíž budově je i jazyková škola. Ještě před zahájením vyučování jsem si chtěla pořídit pár fotografií. Stála jsem

naproti Obchodní akademii u starého nádraží, když se to najednou stalo. Setmělo se a náhle byl zimní den. Šla jsem spolu s množstvím dalších lidí. Na sobě jsem měla tmavou sukni, tmavý kabát a na něm žlutou hvězdu. Okolo nás se ozýval řev německých povelů a já cítila šílený strach. Strach z budoucnosti, z toho, co nás čeká, kam pojedeme a co tam s námi bude. Pak jsme došli k starému nádraží. Ve chvíli, kdy jsem se na povel zastavila před vchodem, vše zmizelo a byl opět krásný jarní den, 13. duben 1993. A já si najednou uvědomila, že jsem zde v prosinci roku 1942 byla na shromaždišti občanů židovského původu před transportem do Terezína.“ V propasti času zmizela i paní J. P. z Račic. „V létě roku 1982 jsme jeli celá rodina na výlet. Byli jsme čtyři dospělí a desetiletý vnuk. Zavítali jsme také na zámek v Opočně. Prošli jsme jednotlivé pokoje a nakonec došli do velké místnosti - zbrojnice. Všichni již pomalu odcházeli, když mne zaujala drátěná košile. Dívala jsem se na ni a přemýšlela, kudy asi mohl proniknout hrot kopí, který bojovníka zabil. Náhle jsem se ocitla na velkém palouku obklopeném ze všech stran lesy. Šla jsem vedle bojovníků, kteří jeli na koních. Byla jsem oblečena do dlouhé sukně a bílé košile a neměla jsem boty. Najednou se proti nám vyřítily jiní ozbrojenci s napřaženými meči.

Viděla jsem také připravená kopí a slyšela dusot koní. Když už se zdálo, že protivník zaútočí, opět jsem stála ve zbrojnici, kde již nikdo nebyl. Cítila jsem se divně. Průvodce mě uvnitř zamkl, a kdyby mne na chodbě nezačal shánět vnuk, zjistili by, že scházím, až venku před zámkem. Vrátili se pro mne a nechápali, kde jsem byla. Proč mne průvodce ani ostatní neviděli, když jsem stála přímo u dveří zbrojnice? Skoro se zdálo, že jsem se do dávnověku nepřenesla jen svými vzpomínkami, ale i fyzicky.“

„Před řadou let jsem prožila událost, která otřásla mou důvěrou v ‚normální‘ běh času,“ přiznává Blažena Vacková

z Humpolce. „Byla jsem ještě mladá a bydleli jsme tehdy v drážním domku nedaleko bytu mých rodičů. Muž sloužil v posádce vzdálené asi dva kilometry. Dvakrát v týdnu jsem děti dala na hlídání rodičům a jela do kasáren na film. Byl tehdy podzim, pěkný tichý večer, já si vzala kolo a vyrazila. Cesta vedla trochu do kopce, musela jsem sesednout, když v tom mne cosi přinutilo rychle překonat krátký úsek. A pak jsem zůstala jako přimražená. Místem, které jsem právě přeběhla, se přehnala obrovská skupina neviditelných jezdců. Nic jsem prostě neviděla, ale jasně a zřetelně slyšela dusot kopyt, ržání koní, štěkání psů, cinkot zbraní i hlasité povely. Bylo zřejmé, že štvou nějaké zvíře. Celá ta neviditelná lovecká výprava se přehnala přes silnici a se slábnoucími dozvuky mizela na druhé straně.

Stála jsem tam dobré čtvrt hodiny nehnutě a měla pocit, že kdybych včas nepřeběhla, byla bych rozdupána kopyty koní. Došlo na onom místě k zvukové obdobě faty morgány, k prolínání času, anebo jsem pronikla do světa, v němž jsem již jednou byla?“ Pozoruhodné svědectví o reinkarnaci přinesly v dvacátých letech Národní listy. Jeho autorem byl A. Praza z Vilsnice u Podmokel. Jako student cestoval spolu s kamarádem po Orlických horách. Jednoho podvečera, když v pusté neobydlené krajině marně hledali nocleh, náhle A. Praza s neomylnou jistotou zamířil ztemnělou krajinou k místu, v němž se mezi stromy ukrývala osamělá chalupa. Byla notně omšelá a napůl zbořená, ale přesto skýtala jisté přístřeší. Tam si ustlali na zbyt. cích staré slámy. „Měl jsem podivný pocit,“ svěruje se A. Praza. „Nespal jsem, ale přece nebyl při plném vědomí. V mihotavém světle jsem uviděl staršího člověka, jak se ukládá k spán. ku. Oči měl již zavřené, když se do pokoje tiše vkradl jakýsi voják ve staré uniformě. V ruce držel bajonet. Vykřikl jsem:

„Josef, co to děláš?“ Vyskočil jsem a vrhl se na něj. Ale vraždě jsem nezabránil. Bajonet prorazil starci hrud'. Srazil jsem vraha k zemi.

Vyprostil se a sekl mě bajonetem přes obličej.

Zasténal jsem a opět se probral k jasnému vědomí. Můj kamarád se na mě udiveně díval, proč nespím a takhle jančím.

V místnosti kromě nás dvou nikdo nebyl.“ Byl to pouhý sen, nebo obraz dávné tragédie? Rozřešení tohoto případu bylo kupodivu rychlé. Druhého dne, když ráno přišli do vesnice, se A. Praza od jednoho z pamětníků dozvěděl, že v chalupě, kde přenocovali, bydlel jistý Praza s dvěma syny. Vlastním Františkem a osvojeným Josefem. Druhý z chlapců měl problémy se zákonem. Již v mládí byl přistižen při krádeži, a když se zlodějny nepřestal, rodina se jej zřekla. Pak odešel na vojnu. Ale ani tam dlouho nevydržel, protože jednoho dne našli v chalupě tátu zabitého, a Franta, který se právě vrátil z vandru, tam ležel v krvi a měl hlubokou ránu na tváři.

Když ho ošetřili, řekl, že to udělal Josef. Toho později chytili a jako zběha a vraha zastřelili.

To byla zajímavá shoda. Příjmení rodiny z chalupy i vidina vraždy odpovídaly skutečnosti. Navíc byly později objeveny další důkazy. V archívu rodiny Prazových se našel dopis onoho Františka Prazy snoubence Terezce, v němž celý souboj popisuje. Ukázalo se, že šlo o pradědečka. A Praza tak nabyl dojmu, že při své náhodné návštěvě chalupy s vrahem alespoň ve vzpomínkách znovu bojoval, protože je novým vtělením duše statečného předka.

Pod kutnou zla

Zdá se, že zvlášť silné vzpomínky na předešlé životy sužují především ty, kteří zatížili svůj osud zločinem anebo jiným zavrženímhodným skutkem. „Dostala se mi do ruky kniha o reinkarnaci, v níž byl také návod, jak se uvést do hypnotického spánku. Zkoušeli jsme to s přítelem, který mě uspal,“ říká Zdena M. z Chrudimi. „Náhle jsem viděla sama sebe, jak se před oltářem modlím k Bohu. Když jsem se otočila, zahlédla jsem mezi lavicemi kostelníka ležet v tratolišti krve. V dalším životě jsem stála nad prázdným vykopaným hrobem. Najednou jsem do něj spadla a cítila, jak se na mne sype hlína. Byla jsem z toho dost rozrušená, začala křičet a plakat a přítel mě našťestí rychle z hypnózy probral.“

Děsivé vzpomínky pronásledují i Zdeňka Mišku z Třebíče.

„Jednoho dne při plném vědomí jsem měl neuvěřitelně reálnou vidinu. Ukládal jsem mladou štíhlou dívku do velkého lodního kufru či truhly. Bylo to na půdě. Vlevo leželo seno, vpravo nad truhlicí se nacházelo okno, za nímž bylo vidět louku s košatým stromem a vzadu se matně rýsovaly hory. Vnitřní hlas ke mně vyčítavě promlouval: Proč jsi to udělal? Vidina byla tak silná, že mě zachvátila panika. Intenzívně jsem přemýšlel, zda někde v mé minulosti není černá skvrna a já si na ni nemohu vzpomenout. Přesně po roce se tento jev opakoval znovu. Opět ten hrůzný obraz a obviňující hlas. A poté obrovská tíseň a zdrcující pocit viny. Stalo se to? Spáchal tento zločin někdo z mých předků, nebo k této tragédii teprve dojde?“ Roku 1912 uveřejnil dr. J. Šimánek tragický příběh osmadvacetiletého inženýra a jistého jasnovidce, který se mu pokoušel líčit některé momenty z jeho minulých vtělení. Bezbarvým, monotónním hlasem sděloval: „Vidím středověký klášter ve Španělsku. Chýlí se k večeru. Po čtvercovém dvoře se procházejí mniši v mlčenlivém průvodu. Teď zvoní klekání.“

Paprsky slunce pozlacují vrcholky vysokých stromů. Mniši zahalení v tmavá roucha krácejí zvolna do klášterní kaple. Dvůr se vyprazdňuje. Zbývá tam jen jediný mnich. Chvilí váhá. Pak se ubírá také dovnitř, kráčí do své cely. Ten mnich jsi ty. Vidím tě kráčet po schodech. Teď odepínáš šňůru, kterou jsi měl ovázanou kolem pasu. Dělaš smyčku, upevňuješ druhý konec. Teď jsi vsunul hrdlo do smyčky, rozepjal ruce, seskočil...“

Po těchto slovech inženýr vykřikl. Na jeho hrdle naběhl červený pruh jako od zadržnuté šňůry a nezmizel po další dva dny.

Také další životy tohoto muže nebyly zrovna šťastné. Zdálo se mu, že musí odčinit, co spáchat vlastní rukou. Jasnovidec mu tehdy před svědky řekl: „Nevím, jak skončíš. Vidím beztvárov hroudu roztrhaného masa a rozedraných šatů a veliký shon lidí.“ O několik dnů později byl inženýr rozdrčen tramvají.

Pozoruhodné svědectví o nutném odčinění chyb z minulého života přináší i paní L. M. z Prahy. „Má babička žila v Podkrkonoší, kde jak známo jsou dlouhé zimní večery, a tak se sousedé scházeli k táčkám. Některé z nich měly spiritistický charakter. Babička tomu moc nevěřila, ale jednou se sama trpce přesvědčila, že nic nelze podceňovat. Bylo to v době, kdy již měla osm dětí a rozhodně nepomýšlela na další rodinu. Tehdy jí bylo duchem sděleno, že bude mít ještě trojčata, ale že o ně přijde. Dvě děti zemřou ihned, třetí po týdnu. Je to prý nutné pro odpykání hříchů. Ty tři děti ponesou prý duše zemřelých.

Dva hoši se údajně zamilovali do jedné dívky. Jeden z nich, který u ní neměl štěstí, oba zamilované zastřelil a sám se pak ze zoufalství oběsil. Nyní se všichni na krátký čas vrátí na svět, aby je bolest matky vysvobodila z utrpení hříchu. Znělo to víc než šíleně. Ale předpověď se naplnila. Babičce se skutečně narodila trojčata; dvě děti - dívka a hoch - zemřely

hned po porodu a druhý chlapec za týden po nich.“ Podobně záhrobní příchut' mají i další dvě výpovědi. Mladý muž z Ostravy byl sirotkem od útlého dětství. Jednou se svou babičkou, u níž vyrůstal, nechal zlákat k účasti na spiritistické seanci. Když byl vyzván, zda si také přeje vyvolat nějakého ducha, chtěl hovořit se svým otcem. A dozvěděl se, že to není možné. Jeho otec je prý již znovu na světě. Narodil se před čtyřmi lety jedné rodině v Beskydách. Mladému muži to nedalo a vypravil se do vesnice, o níž byla řeč. Tam skutečně našel uvedenou rodinu a k svému překvapení zjistil, že mají čtyřletého chlapce.

Štěpánka Černá z Prahy vyvolávala duchy spolu se svou přítelkyní: „Pomocí skleničky a papírků s písmeny jsme skutečně navázaly kontakt s kýmisi neznámým. Informace, které jsme získaly, nejsou podstatné. Úspěch nás nadchl, a tak jsme seanci několikrát opakovaly. Po nějakém čase se nám podařilo vyvolat jiného ducha. Když jsme se zeptaly, proč nepřišel náš starý známý, odpověděl, že ten se znovu narodil. Ochotně nám sdělil i jméno dítěte. Byla to holčička a světlo světa spatřila v Sojovicích, což je shodou okolností vesnice poblíž bydliště mé babičky. Na celou událost bych rychle zapoměla, nebýt šoku, který jsem utrpěla asi za měsíc. Byla jsem navštívit babičku a spolu se známými jsme se vydali na taneční zábavu právě do Sojovic. Tam mě na skleničku pozval jeden místní, notně rozveselený hoch. Prý si s ním musím dát panáka, protože dodatečně oslavuje narození své dcery. Hrklo ve mně, jako kdybych věděla, co bude následovat. Jméno dítěte i příjmení se přesně shodovaly s tím, co nám napsal duch.“

Jsme strůjci svého osudu

Proč znovu a znovu přicházíme na svět? Odpověď není tak složitá. Naše duše dostává novou příležitost vyvíjet se a zdokonalit, odčinit chyby minulosti a připravit pole pro novou úrodu. Na tom se shodují nejen mudrci prastarých civilizací a teologové mnoha náboženství, ale kupodivu také vědci a filozofové. K stoupencům reinkarnace mimo jiné patřili Pythagoras, Sokrates, Platón, Goethe, Tolstoj, Lessing a Kant. Pevné přesvědčení o putování duší najdeme ve víře hinduistů a ve skryté podobě i v bibli, kde se píše: „Všechny tyto věci jako roucho setlívají a ty je měníš jako oděv, ale ty jsi tentýž a léta tvá nikdy nepřestanou.“ A na jiném místě: „Co člověk zaseje, to také sklízí.“ A v tom je zřejmě ukryto celé tajemství znovuzrození. To, co nazýváme osudem, předurčením anebo karmou, není, řečeno s pověstnou mystičkou H. Blavackou, „ničím jiným než zákonem harmonie, jenž usiluje vždy o to, aby napravil porušenou rovnováhu ve světě hmotném a vyrovnal nesoulad způsobený ve světě morálním“. Jinými slovy - každý zlý skutek musí být vykoupen dobrem. Erupce zla se v konečné podobě vždy obrátí proti tomu, kdo ji vyvolal, a dříve nebo později jej zasáhne. Svůj osud tedy držíme ve svých rukou a každým svým činem vytváříme obraz budoucnosti nejen tohoto, ale i svých příštích životů.

II. POSLOVÉ SMRTI

Dává smrt před svým příchodem avízo? Vysílají věci, které nás obklopují, varující signály? Dochází v posledních okamžicích života člověka k jeho spojení s blízkými?

Četné případy naznačují, že odchod z tohoto světa je často provázen nezvyklými úkazy. „Moje maminka byla dva roky těžce nemocná. Jedné neděle dopoledne jsem ji jela navštívit do mlýna, kde žila. Ve dvoře byl zmatek. Onoho dne časně ráno v pět hodin se v naprostém bezvětří vyvrátila jabloň obalená zelenými jablíčky. Tuto jabloň zasadila maminka spolu s tatínkem v den jejich svatby a celý život o ni pečovala. Byl to její nejmilejší strom. Přesně za týden, na hodinu i minutu od okamžiku, kdy jabloň padla k zemi, maminka zemřela. Podobný příběh uvádí Božena Němcová v Babičce. Moje maminka se také jmenovala Prošková. Není to až příliš mnoho náhod?“ ptá se Hana Pokorná z Unhoště.

Varující avízo obdržela i rodina Blaženy Ulverové z Prahy.

„V roce 1981 jsme měli chalupu v jižních Čechách, Na Jitrech u Kunžaku. Bylo to na samotě. U lesa stály pouze tři domy. Osmého července onoho roku jsem okolo půlnoci vypnula televizor, zhasla lampu, aby do světnice nelétal hmyz, a otevřela okno do hluboké tmy. Vzápětí jsem uslyšela příšerný skřípot jakýchsi plechů, které se bortily, drtily a praskaly. Přibouchla jsem okno a silně rozrušena do rána nespala. Druhého dne jsem se světila muži, že se něco stalo, ale ten mi to vymlouval. Nikde v okolí nebyl kousek plechu, který by mohl vydávat ten příšerný zvuk. Jenže večer se ta děsivá kakofonie ozvala znovu. Plechy skřípaly jako při automobilové havárii. Dopoledne desátého července přijel pošťák se smutným telegramem. Manželův syn z prvního manželství byl mrtev. Zabil se na služební cestě. Předjížděl těžký vůz naložený sudy s pivem a v protisměru jel nákladňák se stavebni-

nami. Ládík vjel do mezery mezi nimi a on i jeho vůz byli zcela rozdrčení.“

*

Věra Žahourková z Voltic měla za plného vědomí šokující vidinu. „V srpnu roku 1944 jsem byla již druhý rok v koncentračním táboře Waldbau, což byla pobočka Ravensbrücku. Koncentrák se nacházel v lese. Pod zemí bylo vybudováno pět velkých hal, v nichž se vyráběly součástky pro zbraně. Pracovalo se tvrdě. 23. srpna po dvanácti hodinové noční směně mě vzbudilo vzdálené volání mého jména. Ucítla jsem studenou ruku na čele, vyskočila jsem a sedla si na palandě. Okenice byly zavřené, takže světlici zahalovala temnota. Náhle jsem ve tmě zcela zřetelně viděla ohromný proud krve, jako když jej vyleje z kýblu. Teprve po návratu domů jsem se dozvěděla, že onoho srpnového dopoledne byl v Drážďanech popraven můj otec Jaroslav Vacek, velitel tábořského odboje.“

*

Některé z výstražných signálů mají nejen obrazovou, ale i zvukovou podobu. „Moje maminka měla bratra, který stále toužil odjet za svým strýcem do Ameriky,“ vzpomíná J. R. z Českých Budějovic. „Trvalo dost dlouho, než se mu podařilo vyřídit vše potřebné a odcestovat. Nechodily však od něj žádné zprávy, a tak nebylo jasné, jak se mu za oceánem vede a zda vůbec žije. Až jedné noci... Maminka nespala a najednou viděla, jak od stropu letí velká skleněná láhev a s třeskotem se tříští o podlahu. Matka se bála vstát Byla zpocená strachy, co se vlastně přihodilo, a také se obávala, že se o střepy ve tmě pořeže, a tak čekala až do rozednění. Když konečně bylo v ložnici světlo, na podlaze nic nenašla. Později dostala z Ameriky od strýce zprávu, že její bratr František právě tu hrůznou noc zemřel.“

*

S pozoruhodným důkazem o smutném naplnění zlého znamení přichází Ludmila Cernšteinová z Prahy. „Bylo mi asi patnáct let. Prázdniny jsem trávila u babičky a dědy. Onoho večera byla krásná čistá obloha a měsíc stál v úplňku. Babička mě poslala pro jetel do stodoly. Vracela jsem se zpět a zůstala stát přimrazená úžasem. Kolem měsíce se táhl pruh tak silné záře, až mě to na chvíli oslepilo. A pak jsem zahlédla, jak měsíc protíná obrovský meč anebo něco, co jej připomínalo. Volala jsem a ostatní, ať se jdou podívat. Přišla moje maminka, babička teta. Dědu bolely nohy, chodil o holích, a tak na mou výzvu nereagoval.

Úkaz po chvíli zmizel. Babička řekla, že je to zlé znamení.

Jak se později ukázalo, skutečně bylo. Všechny čtyři, které jsme tento jev pozorovaly, jsme tragicky přišly o syny. Babička jako první, zůstalo jí pět dcer. Pak zahynul můj bratr a maminka se stala druhou postiženou v řadě. Také tetě se zabil syn a nakonec po letech jsem i já přišla o svého jediného chlapce.

Všichni byli mladí a zemřeli v plné síle. Možná je to jen náhoda, ale rozhodně nesmírně podivná a zarážející.“

*

„Dodnes si pamatuji, co předcházelo mému neštěstí, jaké zlé okamžiky jsem prožívala ještě dřív, než došlo k samotné tragedii,“ tvrdí žena z Hranic, která si nepřeje být jmenována.

Pohnutý konec jejího manžela ohlašovala dokonce celá šňůra udivujících signálů.

„Od pondělí toho nešťastného týdne jsem byla sama s dětmi. Manžel odjel na pracovní cestu s tím, že se vrátí domů v pátek večer. Nebylo to nic neobvyklého, jezdil pryč dost často. Sám mě ale upozornil, že pokud nebude s prací hotov, může se vrátit až v sobotu. Tehdy to byl normální pracovní den.

Když v pátek večer nepřijel, nedivila jsem se, ale milé mi to nebylo. Zašla jsem do místní klubovny, kde byla generální zkouška ochotnického divadla, abych manžela omluvila. Hrál

jednu z hlavních postav hry, kterou měla tato ochotnická scéna jako premiéru uvést v neděli. Na chvíli jsem si sedla do ztichlého sálu a sledovala děj. V tom mi jeden z manželových kolegů položil ruku na rameno a řekl: Jak se máš, vdovo. Zamrazilo mě, lekla jsem se tak, že mě museli utěšovat, Byl to jen o hloupý žert vyvolaný manželovou nepřítomností.

V noci jsem měla děsivé sny. Viděla jsem manžela ve velikém moři, v němž nebyla voda, ale samé husté bahno. Viděla jsem, jak se topí, jak mě volá. Vzbudila jsem se hrůzou a do rána už nespala. Když se rozednilo, moje oči zíraly na prázdné místo na stěně, kde ještě večer visela zvětšenina naší svatební fotografie. Vyskočila jsem. Zasklený obrázek ležel na podlaze, růžek rámečku v místě, kde byl zpodoben manžel, byl rozdrčen a bílá stužka z mé svatební kytice, na níž byly připevněny dva myrtové věnečky, ležela vedle obrazu jen s jedním věnečkem.

Ten druhý se rozsypal na prach. Vysvětlovala jsem si to všelijak. Že obraz shodil průvan. Jenže skobička, na které visel čtyři roky, byla na svém místě. Zvedla jsem obraz a přitom mimoděk přečetla jméno sklenáře uvedené na zadní straně. Přesně tak se jmenoval mladík, který pracoval s manželem na jednom stroji. Zcela mě ovládl strach. Nic se mi nedařilo, vařila jsem oběd a věnovala se dětem, ale v myšlenkách jsem se stále vracela k manželovi. Můj neklid vzrostl, když odbilo poledne a manžel nepřišel. Přesně ve 12.30 se v naší kuchyni zastavily hodiny.

To už jsem jen stála na prahu našeho domu a vyhlížela manželovo auto. Potom jsem uviděla dva příslušníky VB na motorce, kteří zastavili před MNV, jehož budova stála naproti, něco se ptali lidí u vchodu, ti ukázali směrem k našemu domu, a já už věděla, že je konec...

Ve 12.30 byl můj manžel zabit elektrickým proudem. Prokázalo se, že jeho kolega, který se jmenoval stejně jako onen sklenář, nebyl tak zcela bez viny.“

*

Jeden z nejpodivnějších varovných úkazů byl zaznamenán před koncem druhé světové války v malé dělnické kolonii v Karviné. Svědectví o něm podává Pavlína Schwarzová. „Má babička měla příbuznou. Byla to mladá, asi třicetiletá žena.

Žila na konci kolonie v malém domku se svými třemi dětmi.

Její muž - železničář - byl jako mnoho jiných nuceně nasazen.

Dlouho nepřicházely žádné zprávy, až pár dnů před Vánocemi se příbuzná dozvěděla, že její muž přijede na Štědrý den domů. Chtěla ho překvapit, a tak sehnala, i když velmi těžce, vše, co patří k sváteční večeři. Den voněl jehličím a smaženým kaprem, děti byly svátečně oblečeny, ona sama netrpělivá, ale muž stále nikde.

Nepřijel ani odpoledne. Večer, když děti již usínaly únavou, uložila je k spánku a sama vyčkávala u prostřeného stolu. Hodinová ručička již překročila půlnoc. Náhle se ozval hrozný lomoz, drcení plechu a praskot skla. Přímo před zraky příbuzné kuchyní projel strašnou rychlostí vlak. Nebyla schopná vstát. Doslova cítila závan silného větru a nárazy kol. Když vlak zmizel, vše utichlo, nastal nepříjemný klid. Jen na obou protilehlých stěnách zůstal důkaz po strašlivém úkazu - dvě obrovské praskliny. Žena ihned zburcovala sousedy. Nikdo by jí nevěřil, nebýt oněch prasklin, které v kuchyni prokazatelně ještě předchozího dne nebyly. Teprve za týden přišel telegram, že pár minut po půlnoci po Štědrém dnu byl její manžel zabit. Vlak, v němž přijížděl domů, byl zasažen a zcela zničen bombardováním.“

Drtivé rány osudu

„Téměř vždy, když v naší rodině někdo zemře, objevují se podivné zvukové a světelné efekty. Pozoruhodným důkazem je příběh mé babičky. Na počátku války v roce 1939 jí bylo 24 let a bydlela v Držkovicích u Prostějova. Měla dvě děti. Její manžel - můj dědeček - pracoval jako finanční úředník. Děda i gestapo byli v té době velmi aktivní, každý pochopitelně jinak, a tak byl děda přistižen při roznášení letáků. Nejprve jej odvezli do Olomouce, pak k výslechům do Breslavi v Polsku, kde byl odsouzen. Nějaký čas strávil v brněnské věznici a nakonec byl transportován do Osvětimi, kde jej nacisti umučili.

Ten večer, kdy opustil tento svět, slyšela babička za obrazem ránu, jako když švihne bičem, a z nábytku se ozývalo nezvykle silné praskání a bouchání jako nikdy před tím. I když neměla o svém manželovi žádné zprávy, cítila to jako osudové znamení a tu noc ona ani děti již nespaly. O den později přinesl pošťák telegram s příkazem, aby se dostavila na úrad. Přišla tam oblečená v černém. Úředník se jí ptal, kdo jí umřel. Odpověděla, že manžel. Na užaslý dotaz, odkud to ví, když teprve nyní přišla zpráva, odpověděla, že to neomylně cítí. Pak se tedy oficiálně dozvěděla, že děda prý nevydržel přepravu a onu podivně hlučnou noc zemřel.“ Příběh Jaroslavy Hnízdilové z Kladna není ojedinělý. Zvláštní úkazy provázající smrt našich blízkých jsou snad vůbec nejčastějším tajemným jevem, s nímž se můžeme setkat. V mém archívu se nacházejí stovky sice strohých, ale přesto výstižných svědectví, popisujících nevysvětlitelné pády obrazů, praskání zrcadel, zastavení hodin anebo silné bouchání na okno, za nímž nikdo nestojí. Marie Lakomá z Přerova vzpomíná na událost zaznamenanou v jejich rodině. „Mojí prarodiče neměli svůj důchod. Proto v ten čas bydlel dědeček s námi a jeho manželka, tedy babička, u své dcery v menším domku na kraji Prahy. Když někdy dědeček

přijel za babičkou, měl ve zvyku vhodit jí na okno kamínek nebo hrst písku, aby nemusel zvonit Tu noc, kdy dědeček zemřel, babička se právě chystala ulehnout, když V tom na okno dopadla hrst písku. Podivila se, že děda přijel tak pozdě v noci, a šla mu otevřít. Venku však nikdo nebyl.“ Petr Štauber z Domažlic vypráví: „Bylo to poslední březnový den v roce 1983 ve vesnici Loučim. Vracel jsem se tehdy v pozdních večerních hodinách do domu mé matky. Moje sestra byla v tu dobu vážně nemocná a ležela v klatovské nemocnici. Ačkoliv jsem původně chtěl jít silnicí, jakási neznámá síla mě vedla zadní cestou kolem hřbitova. Když jsem přišel k hřbitovní zdi, uslyšel jsem za ní dětský pláč. Po zádech mi přeběhl mráz. Pláč vycházel z míst, kde je pohřbena moje první sestra, která zemřela v roce 1944 v prvním roce svého života. Teprve až ráno, když telefonovali z nemocnice v Klatovech, že sestra v noci zemřela, jsem si uvědomil, co tento nezvyklý jev prorokoval.“

„V roce 1916, za první světové války, žila má maminka, které bylo tehdy deset let, spolu se čtyřmi nevlastními sourozenci a svou matkou v Praze na Žižkově,“ uvádí Alena Poláčková. „Otčím mé maminky byl na ruské frontě. Jedné srpnové noci v půl druhé se bytem náhle rozlehla strašlivá rána.

Všichni se probudili a vylekaně se dohadovali, co se stalo. Na nic nepřišli, a tak šli spát. Teprve ráno objevili, že těžký dubový rám lemující velké zrcadlo je prasklý a také silná deska za zrcadlem byla vedví. Babička, která byla přesvědčena, že podobné případy nevěští nic dobrého, si datum i hodinu oné nečekané rány zapsala do notesu.

Dny plynuly a po nějakém čase dostala rodina zprávu, že otčím je nezvěstný. Stále ovšem doutnala jiskřička naděje. Mohl padnout do zajetí anebo rovnou přeběhnout k druhé straně. Až dlouho po skončení války se na Žižkově zastavil otčímův nejlepší kamarád, který s ním bojoval na frontě, a vyprávěl, jak k záhadnému zmizení došlo. Otčím byl spolu

s dalšími dvěma vojáky poslán na průzkum. V noci bylo slyšet střelbu a ráno pak našli ty dva vojáky zabitě, ale po muži mé babičky nezbyla žádná stopa. Od té noci jej nikdo nespatri ani o něm neslyšel. Babička si vzpomněla na znamení před lety a vyhledala zápisník. Datum i hodina otčímova záhadného zmizení se přesně shodoval s podivnou zkázou zrcadla.“ Také Eva Řežňáková z Brna má podobnou zkušenost. „Stalo se to v roce 1951 několik dnů před Vánocemi. Byla jsem tehdy osmnáctiletá studentka. Pekly jsme s maminkou cukroví.

Byl sice již pozdní večer, ale druhý den byla neděle, a tak jsme si řekly, že půjdeme spát, až to doděláme. Dveře z předsíně do kuchyně bývaly stále otevřené. Na stěně naproti vchodu visely krásné starodávné porcelánové hodiny. Byly čtvercové, zdobené plastickými růžemi různých barev se zlaceným okrajem. Natahovaly se dvěma řetízky, na nichž visely těžké kovové šišky. Přibližně půl hodiny po půlnoci se ozval strašný rachot. Obě šišky sjely dolů a z hodin šlehalo krátkou chvíli modré blesky, pak se šišky utrhly a s velkým hlukem skutálely na konec předsíně. Tiskly jsme se s maminkou k sobě. Nechaly jsme všechno, jak bylo, vypnuly jsme troubu a šly si lehnout. Já jsem usnula až k ránu, maminka tu noc nespala vůbec. Začátkem týdne jsme dostaly zprávu, že v neděli půl hodiny po půlnoci zemřel náš blízký příbuzný.“

A paní K. M. z Hranic dodává: „Před čtrnácti lety onemocněl můj tchán. Jeho stav po operaci žaludku byl vážný. Večer jsem chystala jídlo, talíře už byly na stole, a právě když jsem chtěla nalévat, talíř na jeho místě sám od sebe pukl přesně na dvě půlky. Podívala jsem se na hodiny - bylo šest večer. Druhý den jsme se dozvěděli, že tchán ve stejný čas zemřel.“ Také další svědectví jsou navzájem nesmírně podobná. Zdá se, že v okamžiku smrti dochází k výronu energie, která v některých případech způsobí destrukci, ale v jiných pouze přemístí předměty, aniž je poškodí. Tyto jevy můžeme často pozorovat i při pohřbu.

„Kamarádce zemřel manžel,“ vzpomíná M. N. z Nového Podvorova, „a já jí vypomáhala na pohřbu. V kuchyni na stěně visely hodiny. Pod nimi byl stůl. Při odchodu na hřbitov jsem se mimoděk na ně podívala, měli jsme dost času. Z kuchyně jsem odcházela jako poslední a dům zamkla.

Po obřadu jsem naopak dorazila jako první a chystala se postavit vodu na kávu a připravit nějaké občerstvení pro smuteční hosty. Když jsem vstoupila do kuchyně, hodiny nebyly na svém místě. Stály na stole! Ve zdi byl silný háček zahnutý těsně ke stěně, takže se hodiny těžce sundávaly. Jak mohly spadnout samy od sebe, to jsme si nedokázaly vysvětlit.“ Záhadný úkaz zaznamenala i Jana Vohlídková z Rožnova pod Radhoštěm. „Dne 8. února 1993 mi zemřel manžel. Za týden měl pohřeb, který začal v jednu po poledni. Ve 13. 55, zrovna když byla rakev spouštěna do hrobu, se stala neuvěřitelná věc. V restauraci, kde pracuji a kam za mnou manžel docházel, přesně v tu chvíli na místě, kde rád sedával, spadlo zrcadlo a zasklený obraz. Obě věci se zřítily z velké výšky na mramorovou podlahu, a přesto se nerozbily. V restauraci bylo asi šest lidí a všichni zůstali jako opaření. Zrcadlo i obraz tam byly zavěšeny již několik let a nikdy za tu dobu nespady.“

Poslední volání

K nevysvětlitelným rekvizitám smrti patří zvláštní zvuky, zvonění, bouchání a především volání. Dana Havranová z Prahy popisuje zkušenost svých bratranců. „V té době byli ještě chlápci a žili se svou maminkou v jedné z malebných vesniček na Šumavě. Jejich dědeček, maminčin otec, byl už starý a nemocný a dožíval v chaloupce vzdálené několik kilometrů od nich.

Jednou, byl už pozdní večer a všude panovala tma, všichni tři slyšeli hlas, který úpěnlivě volal: ‚Mařko, Mařko, otevři.‘ Poznali dědečka a divili se, jak se k nim dostal, když je upoután na lůžko a nemůže se hnout. Běželi ke dveřím, otevřeli, ale venku nikdo nestál. Všude jen ticho a tma. Druhý den ráno jim sousedé přinesli zprávu, že dědeček je po smrti.“ Libuše Hrušová z Brna si připomíná tragickou scénu svého dětství: „Byli jsme tři sourozenci. Mladší z mých bratrů dostal záškrť a musel do nemocnice. Druhou noc po jeho hospitalizaci maminka slyšela, jak někdo klepe na dveře a volá: ‚Mamičko, tatíčku...‘ Vyskočila z postele a vyběhla na chodbu, kde ovšem nikdo nebyl. Další den jí v nemocnici lékaři sdělili, že Rudinek zemřel kolem půlnoci. Jedna za zdravotních sester, která byla jeho posledním okamžikům přítomná, sdělila, že těsně před smrtí volal své rodiče.“

„Nejsem věřící a při vyprávění záhadných příběhů se vždy snažím dopátrat logické příčiny. Přesto jsem zažila událost, která mnou otřásla,“ přiznává paní Z. Š. z Teplic. „V dubnu roku 1993 jsem se jednoho rána probudila ze zvláštního, silně emotivního snu. Zdálo se mi, že ke mně do ložnice přišla moje spolužačka z raného dětství, s níž jsem kdysi bydlela v jedné ulici a trochu se kamarádila. V šesté třídě jsme se ale rozešly každá jinam a já ji za pětatřicet let viděla jen asi dvakrát. O jejím osudu jsem nevěděla vůbec nic. Uvědomovala jsem si to i ve snu, a proto jsem jí udiveně řekla: ‚Miluško, co tady děláš?‘ a vzápětí jsem se jí zeptala, proč je tak hrozně bledá. Neodpověděla mi, stála mlčky v bílé noční košili, jakoby v mlze. Pak jsem se probudila, sen jsem však nezapomněla a vyprávěla ho i svému přítelkyním. Asi za týden jsem náhodou potkala bratra této bývalé spolužačky a ten mi sdělil, že Miluška umírá v nemocnici na rakovinu. Záhy nato skutečně zemřela. Nevím, proč se ve snu zjevila zrovna mně. Myslím si, že ve svých posledních dnech ve vzpomínkách probírala celý svůj život, a tak mi telepaticky podala mimoděk zprávu o svém

smutném osudu.“ Svědkem pozoruhodného jevu byla i Julie Vyvialová z Ostravy.

„Měla jsem tenkrát dvanáct let a můj desetiletý bratr ležel zrovna v nemocnici s hnisavou angínou. Bylo to v říjnu o půl sedmé ráno, venku bylo ještě šero a já spolu se starším bratrem dospávala v ložnici, když se ozvaly tři silné rány na okno.

Bratr se vzbudil a zavolal na maminku, ať jde otevřít, že k nám někdo jde. Já jsem vystrašeně zírala na okno, za nímž se vznášela malá ohnivá kulička se zeleným okrajem. Strašně rychle se otáčela, až se rozprskla a zmizela. V tom do ložnice vešla maminka a řekla nám, že venku nikdo není. Za hodinu přišel telegram, že bratr o půl sedmé v nemocnici zemřel. Dodnes jsem přesvědčena, že to byla jeho duše, která se s námi přišla rozloučit.“

S posledním příběhem této kapitoly přichází Jana Šimandlová z Plzně. „V prosinci roku 1973 jsme se připravovali na nejkrásnější svátky roku. S manželem jsme bydleli spolu s rodiči v rodinném domku. Oba byty měly zvláštní vchod. Ve středu třináctého odjel manžel na montáž do Tachova. Druhý den, když jsem se vrátila z práce, naši již čekali na chodbě a hned mě zvali k nim. V jejich bytě byl ještě můj bratr s manželkou. Matka pekla cukroví, ale i přes tuto zdánlivě poklidnou činnost jsem si všimla, že všichni jsou zaražení. Najednou jsme slyšeli, že se otevřely domovní dveře a někdo vešel do našeho bytu v prvním poschodí. Myslela jsem, že se vrátil manžel, a tak jsem chtěla běžet za ním. Otec mě ale zadržel a sám se šel do bytu podívat. Když se vrátil, kroutil hlavou. Teprve pak jsem se dozvěděla, že u Tachova, kde manžel přespával, vybuchl plyn. Exploze si vyžádala spoustu mrtvých a mezi nimi byl i můj muž. Komu patřily kroky a kdo neviditelný nás v tak těžkém okamžiku přišel navštívit, to se mohu jenom domnívat.“

*

Co se za těmito případy skrývá? Vzpomínají umírající na své blízké tak intenzívně, že mimoděk navazují telepatické spojení a jejich myšlenky se zhmotňují v zcela konkrétní zvuk, světlo, pohyb či jinou formu energie? Je to vše pouze produkt rozrušené mysli pozůstalých, kteří v zcela nahodilých jevech teprve po čase rozpoznávají údajná znamení a varovné signály?

Anebo máme věřit tomu, že zemřelí se skutečně přicházejí rozloučit? Ať je podstata těchto jevů jakákoli, jisté je, že o jejich existenci rozhodně nelze pochybovat.

III. PŘÍLIŠ REÁLNÉ PŘÍZRKY

Roztřesené, jakoby z mlhy utkané obrysy, chybějící obličej, nezvykle šedá barva a děsivá mlčenlivost - to jsou jen některé z hlavních prvků v obvyklém popisu přízraků. Zatímco někdy se jedná o éterická, z pouhého oparu zformovaná zjevení, jindy tito převážně noční návštěvníci mají zcela konkrétní lidskou podobu. Setkání s bytostmi, které prokazatelně nepatří do našeho světa, není tak neobvyklé, jak by se snad zdálo. Podle průzkumu provedeného v Británii určitou formu toho, co nazýváme duchy anebo přízraky, pozorovala asi čtyři procenta populace. Většina ze svědků se se svým zážitkem nikomu nesvěří. Připadá jim natolik fantastický a neuvěřitelný, že se bojí posměchu a nařčení ze lži.

V některých případech však nelze mlčet. Především tehdy, když se přízrak objevuje pravidelně, zahlédlo jej více lidí anebo po sobě zanechal nesmazatelnou stopu. Důkazy v takovýchto případech bývají více než šokující.

„V polovině roku 1984 prodělal náš tatínek operaci rakoviny žaludku,“ vzpomíná Otto Tureček z Karviné. „Poté téměř dva měsíce ležel a jeho stav se nelepšil. Pátého srpna v podvečer se probral ze spánku, napil se a řekl nám, že už může jít, protože ‚tam‘ nebude sám. U postele prý na něj už čeká kamarád.“

Samozřejmě, že v místnosti kromě členů rodiny nikdo nebyl.

Mysleli jsme si, že tatínek má halucinace, a jen tak pro formu se ho zeptali, kdo vlastně pro něj přišel. Odpověděl, že Švesták, který to má právě za sebou a teď na něj čeká. Švesták byl náš dřívější soused a tatínkův přítel. Chtěli jsme se ještě vypyávat, ale otec byl unavený a záhy usnul. V noci vydechl naposled.

Druhý den ráno jsem šel zařizovat pohřeb a zastavil jsem se také v novém bydlišti pana Švestáka, abych mu oznámil, že tatínek zemřel. Zvonil jsem dlouho, ale marně. Nikdo neotvíral. Nedalo mi to, byl jsem trochu vyplašený z otcových posledních slov, a tak jsem se zastavil u jednoho ze synů pana Švestáka. Ten vzal klíče od otcova bytu a jel se tam podívat. Bohužel jeho otec již opravdu nežil. Ležel mrtvý v kuchyni. Podle vyjádření lékařů skonal předešlého dne.“

*

S přízrakem vyvolaným okamžikem smrti se setkala i Dana Havrdová z Hronova. „Na sklonku sedmdesátých let jsme bydleli v Kutné Hoře. Jednoho dne ráno se mi udělalo velice špatně a měla jsem bolesti v břiše. Šla jsem do nemocnice, kde mě nechali ležet na chirurgii pro podezření na zánět slepého střeva. Hned první noc jsem se probudila o půl druhé. Celá jsem se třásla, potila se a bylo mi velmi nevolno. Najednou jako by za mnou zmizela celá zeď, pokoj se prodloužil a v rohu nové části místnosti ležel na posteli hubený mladší muž s řídkými černými vlasy a žlutou pletí. Vedle jeho postele stál však s pošťáčkou uniformou a brašnou. Všechno jsem viděla naprosto jasně. Ten muž se zmítal v křeči a prosil o pomoc. Trvalo to dost dlouho, snažila jsem se někoho zavolat nebo vstát, ale nešlo to. Náhle jsem pocítila silné vypětí, pak děs a vyčerpání a vidina zmizela.

Hned ráno v pět hodin jsem se ptala sestry, co je za onou zdí.

Sestra řekla, že hned za stěnou je mužský pokoj. A pak jsem se dozvěděla, že ve dvě v noci tam zemřel mladší muž, listonoš, kterého přivezli dopoledne s akutním zánětem ledvin. Jeho popis odpovídal mému vidění. Jak je to možné, když oba pokoje dělila tlustá zeď?“

Obdobný případ vypráví i Helena Hlavatá ze Zábřehu na Moravě. „V roce 1974 jsem ležela na interním oddělení naší nemocnice. Na pokoji nás bylo celkem šest. Ob jedno lůžko

ležela 83 letá babička v bezvědomí po mrtvici. Čtvrtou noc, v nemocnici byl naprostý klid a všichni na pokoji již spali, jsem najednou ucítila, jako by mne někdo chytil za ruku a chtěl lehce otočit. Sedla jsem si. Vedle lůžka stála mlhavá lidská postava. Jak jsem se zvedala, začala se vzdalovat až k lůžku oné bezvládné babičky a tam se rozplynula. Po několika minutách přišla sestra a zjistila, že babička zrovna zemřela.“

Co je to za sílu, která umožňuje takové podivné poslední rozloučení?

Jiřina Štaudová ze Vsetína se domnívá, že jde o materializaci posledních myšlenek člověka, který intenzívně myslí na své blízké a přenáší svůj obraz do jejich mysli. Dokládá to příkladem: „Po rozvodu rodičů měla maminka známost s velmi hodným a seriózním pánem, který sloužil u četníků. Jednou se vracela večer z nějaké cesty, a když vycházela z nádraží, zahlédla ho před sebou ve dveřích. Měl na sobě obvyklé oblečení i tašku, kterou nosil. Spěchala za ním, ale marně. Před nádražím ho už nezastihla. Běžela domů v domnění, že ho najde tam. Nemohla uvěřit, že ji nečeká. Druhý den ji volali k telefonu. Vrátila se zdrcená. Především večera ve 21 hodin byl její přítel ve službě zastřelen.“ Oldřich Bednařík z Ostravy zapsal příběh své známé. Ta spolu s oběma syny odjela k sestře na hody. Doma zanechala manžela a babičku. Po dvou dnech večer seděla v kuchyni s kamarádkou z dětských let. Dveře do síně byly otevřeny.

„Náhle jsem se zarazila, protože jsem v síni uviděla babičku.

Byla oblečená celá v černém, na hlavě měla šátek. Co však bylo nejpodivnější, nedělala kroky. Pohybovala se jakýmsi vlnivým pohybem, jako by plula po vodě. Ostatně nohy jí nebylo vůbec vidět.“ Později se ukázalo, že babička byla v tu dobu již mrtvá.

V roce 1945 sloužily na kožním oddělení v nemocnici v Motole ještě řádové sestry. Jedna z nich se rozstonała a na

doporučení lékaře odjela na venkov, do vesnice, odkud pocházela. Jednou večer sestra Egidie, matka představená, zaslechla klepání na dveře. Šla otevřít a na chodbě uviděla právě onu nemocnou sestřičku. Vyzvala ji, aby se posadila uvnitř. Ale sestřička jí řekla: „Matko představená, Pán mě posílá, abych vám poděkovala za vše, co jste pro mě udělala. Nezlobte se, prosím, že nejdu dál, já už musím odejít.“ A tak se rozloučily. Ráno přišlo parte oznamující, že ona sestřička je již čtyři dny po smrti. Jednou z posledních svědkyň této události je Helena Počepická.

*

Rodina Leopolda Šebra z Brna jela na Vysočinu, kde druhý den měla mít pohřeb jejich babička. „Když jsme příjížděli do vesnice, byla již noc. Reflektory zářily do tmy a my s otcem a matkou zadumaně zírali do téměř neviditelné krajiny. Kilo- metr před babiččíným domkem je křížek s malou zahrádkou. Najednou jsem tam uviděl stát ženu zahalenou ve vlnáku. Vykřikl jsem. Rodiče se podívali a uviděli ji také. Byli jsme přesvědčení, že je to babička a telegram o jejím úmrtí byl pouhým omylem. Otec začal intenzívně brzdit, ale i tak kříž přešel a museli jsme couvat. Když konečně otočil reflektory k zahrádce, již tam nikdo nestál. Volali jsme do tmy. Nikdo se neozýval. Otec nás nahnal zpět do auta. Dojeli jsme k příbuzným. Babička tam ležela mrtvá, obklopená obrázky a svíčkami.“

Zdá se, že v jistých výjimečných případech lze duchovní formu podoby člověka pozorovat i krátce po jeho smrti. Jarmila Kaspřáková z Bohumína má zvláštní zážitek. „Bydleli jsme na vesnici v přízemním rodinném domku. Ve vedlejší vsi žili manželovi rodiče. Toho dne jsme u nich byli i s naším tehdy dvouletým synem na návštěvě. Tchán byl na svého prvního vnuka velmi hrdý a zbožňoval ho. Navečer jsme odešli domů, uložila jsem syna do postýlky a šli jsme spát. Probudil mě tísnivý pocit a nutkání podívat se k oknu ložnice. Ve své hrůze

jsem spatřila úplně zřetelně postavu v takovém zvláštním mlžném oparu, jak jde k postýlce našeho syna a sklání se nad ní. Vymrštila jsem se a vrhla se k postýlce ve snaze dítě chránit. Vidina zmizela. Všechny jsem probudila, a než jsem stačila manželovi vysvětlit, proč tak vyvádím, ozvalo se bušení na stejné okno, od kterého ta tajemná postava přišla. Manžel vyhlédl do tmy a hned okno otevíral. Pod ním stál mladší manželův bratr a sděloval, že tchán právě zemřel. Dodnes jsem přesvědčena, že ono podivné zjevení byl dědeček, který se přišel rozloučit se svým vnukem.“

*

Obdobné setkání zaznamenala i Nad'a Kocábová z Brna. „Po návratu z porodnice, kde se mi narodila dcera Veronika, jsem zůstala pár týdnů doma u rodičů. Jednu noc mě cosi probudilo.

Byla jsem zpocená strachem a strašně jsem se vylekala, když jsem na okraji postýlky spatřila sedět bílého holoubka, jaký bývá ztvárněn na hřbitovních pomnících. Utíkala jsem rozsvítit světlo. Dcera spokojeně spala a nic jí nescházelo. Oddychla jsem si, šla do koupelny a cestou zpátky zhasla. Byla jsem již téměř u své postele, když jsem uviděla cosi neuvěřitelného.

U postýlky stála moje babička, která byla už dávno po smrti. Měla na sobě kroj, který nosívala každý den, a na hlavě šátek. Do obličeje jí vidět nebylo, zdálo se mi, že vidím jen obrysy. Polekaně jsem zakřičela a znovu rozsvítila. Přízrak se rozplynul. Teprve později jsem se od tety dozvěděla, že na babiččině hrobu býval původně takový holoubek, ale před několika lety se ztratil. Byla to pouze náhoda?“ Děti přitahují podobné úkazy jako magnet. „Moje kamarádka Jana zůstala na pár dnů sama s tříletým synem,“ vzpomíná Kateřina Chaloupková z Brna. „Její manžel odjel na služební cestu, a tak jsme se domluvily, že přespím u nich. Povídaly jsme si asi do půlnoci a pak se uložily do manželských postelí. Malý syn ležel

v postýlce naproti. Ze spaní neustále něco vykřikoval, ale nebylo mu rozumět. Také já jsem měla neklidné sny. Najednou mě cosi přinutilo posadit se na posteli.

Nikdy dřív se mi nic podobného nestalo, v noci se probouzím málokdy. Sedla jsem si, budík ukazoval půl druhé. Před sebou jsem viděla plavovlasou ženu, jak se sklání nad dítětem.

V první chvíli jsem si myslela, že je to Jana, ale ta spokojeně oddechovala vedle mě. Žena měla dlouhou bílou košili. Velmi jsem se lekla a vykřikla, což vzbudilo Janu. Žena se otočila, tázavě se na mě podívala a zmizela ve dveřích. Překvapující a musím přiznat, že pro mě i vzrušující návštěvu jsme si nedokázaly vysvětlit.“

*

Ulrika Jarošová z Liberce přidává svou výpověď: „Bydleli jsme v starém zemědělském stavení, kde byly dvě obytné místnosti. V té větší, rozdělené závěsem, byl malý obývací a ložnice. Vedle manželských postelí stály dvě dětské postýlky. Na mé straně spala dcera. Asi týden po pohřbu mé maminky jsem se po kratičkém spánku vzbudila. Měla jsem pocit, že se nemohu hnout, svíral mě studený strach, ale přitom jsem vše naprosto jasně vnímala. Podívala jsem se vpravo a nad dceřinou postýlkou zahlédla skloněnou tmavou postavu.

Zdálo se, jako by byla průhledná. Nevím proč, ale byla jsem přesvědčená, že je to moje maminka. Byla na mou dceru zvyklá, nějaký čas spolu bydlely. Náhle strnutí povolilo a já opět usnula. Když jsem se s nočním zážitkem svěřovala rodině, překvapilo mě, že dcera tu nezvyklou vidinu potvrdila. Zahlédla ji totiž také.“

Ozvěny dávných bolestí

Je nějaký důvod, proč se přízraky objevují pouze na určitém místě? Zřejmě ano. Tam, kde smrt byla provázena zvláště silným výronem bolesti a utrpení, kde panovaly strach, beznaděj a zoufalství, lze tyto podivné odrazy mrtvých pozorovat nejčastěji.

Václav Hříbal z Teplic reprodukuje nepříjemný zážitek svého dědečka. Ten si spolu se svým děvčetem vyšel z Kladna do přírody. Oba mladí lidé se usadili v malém lesíku pod vysokým dubem. Jejich přestávka v procházce, jak se zdá, nebyla zcela nevinná. Náhle začala řádit vichřice. Strom sténal a vrzal, větve se ohýbaly pod náporem větru a pod nimi se v mlžném oblaku objevily dvě děsivé tváře. Milenci utekli a teprve po čase se dozvěděli, že si za místo schůzky vybrali strom, na němž se oběsili dva staří manželé. A protože církev nedovolila jejich pohřeb do posvěcené půdy hřbitova, byly jejich ostatky zakopány na místě, kde oba skonali.

*

S bolestí je spojený i příběh Zdeny Fišerové z Brna. „V roce 1975 jsem přijela na návštěvu ke své dceři, která žije v Gosportu v jižní Anglii. Ubytovala mě v pokoji, v němž spával můj šestiletý vnuk. První den jsem šla spát okolo půlnoci a ještě si v posteli třídila dojmy. Dceru jsem viděla po osmi letech a její rodinu poprvé. Všude už panovalo ticho, když jsem zaslechla zvláštní vzdychání. Otevřela jsem oči a u postele uviděla stát průhlednou postavu, která utrápeně sténala. Padla na mě hrůza a já si přetáhla přes hlavu pokrývku. Po delší době vzdychání ustalo a já se zkusila podívat, zda postava je stále ještě v pokoji.

Ale už byla pryč. Ráno jsem vše vyprávěla dceři. Ona i její muž přiznali, že mě nechtěli strašit, a proto mlčeli. Jejich šestiletý syn André totiž za nimi v noci často přiběhl a tvrdil,

že u jeho postele stojí nějaká paní, která mu sice neubližuje, ale on se jí přesto bojí. Chtěli mi dát jiný pokoj, ale já nechtěla přiznat, že mám strach, a tak jsem tam spala dál. Za celé tři měsíce mého pobytu se mi postava už nezjevila. Dva roky poté byl dům rekonstruován a Andrého pokoj celý přestavěli. Přízrak záhadné paní se už neobjevil. Dcera i zeť jsou přesvědčeni, že to byl duch bývalé majitelky domu, která byla dlouho těžce nemocná a v bolestech zemřela.“

*

„Ve svých třiceti letech jsem občas trpěla velkými bolestmi hlavy,“ začíná své vyprávění Vlasta Mitisková z Blanska. „V takové chvíli jsem si musela alespoň na půl hodiny lehnout a pokusit se usnout. Po probuzení bylo mé trápení většinou snesitelnější. Jednou mě tato nepříjemnost potkala v hotelové restauraci ve společnosti mnoha milých lidí. Pro obě strany bylo nepříjemné, že nemohu pokračovat v zábavě, a jednoho známého napadlo jak mi pomoci. Zavolal vedoucího hotelu a požádal ho, zda bych se nemohla v jednom z pokojů na chvíli prospat. Ten jeho prosbě vyhověl.

Pokoj měl veliké okno, proti němuž stála postel. Zachvátil mě nevysvětlitelný pocit tísně, ale přičítala jsem ji neustále se stupňujícím bolestem. Po malé chvílce jsem usnula. Nevím, jak dlouho jsem spala, snad to byl jen polospánek, ale po celou dobu jsem viděla, jak se uprostřed okna houpá oprátka. Ihned po probuzení jsem z pokoje prchla, svírána strachem a úzkostí.

Když se pan vedoucí přišel zeptat, jak jsem se vyspala, svěřila jsem se mu se svými pocity. A on mi sdělil, že před týdnem se v tomto pokoji právě na onom okně oběsil jejich zaměstnanec.

Snad jeho pocity předsmrtné tísně pronikly i do mne a já dodnes před sebou naprosto zřetelně vidím to okno i oprátku.“

Vyrovnejme dluhy!

Někdy se zdá, že přízraky cosi neodbytného váže k místu je-jich původního bydliště. Jsou to jejich věci a peníze, které si neprávem anebo nevědomky přivlastnili jiní, anebo naopak povinnosti, dluhy, které tito zemřelí již nestačili vyrovnat.

Jaroslava Janíková z Prahy říká: „Od roku 1968 vlastníme chalupu v malé osadě v Krušných horách. Jejimi původními majiteli byli němečtí usedlíci. V roce 1970 na Velikonoční pondělí okolo poledne jsem vyšla z malého pokojíku v patře chalupy. Před pokojem je předsíňka se zábradlím a schody do přízemí. Jak jsem tam vstoupila, spatřila jsem před sebou starší ženu v bleděmodrých bavlněných šatech s bílými kvítky a červenými středy. Měla prošedivělé blond vlasy a upřeně se na mě dívala modrýma očima. Chtěla jsem se jí zeptat, koho hledá, ale najednou začala od nohou mizet. Viděla jsem přes její rozpadající se postavu schody a zábradlí. Rozplývala se mi před očima, nakonec zůstal jen obličej se slabým úsměvem a potom vše zmizelo.

Bylo zvláštní, že po celou dobu jsem nepocítovala vůbec žádný strach.

Asi po půl roce jsme byli s manželem na návštěvě u jednoho souseda - starousedlíka, neodsunutého Němce. Přinesl krabici s fotografiemi osady, abychom viděli, jak to tam vypadalo dříve. Mezi zažloutlými snímky jsem zahlédla i podobiznu starší ženy v květovaných šatech. Rychle jsem po ní sáhla a ptala se souseda, kdo to je, že tu paní znám. Soused mi řekl, že to je Němka, které původně patřila naše chalupa, ale že ji znát nemohu, protože je dávno mrtvá. Ale já ji zcela bezpečně poznala.“

*

Anna Honzáková z Havířova si připomíná opakovaně návštěvy tajemného přízraku. „Asi rok po válce jsme se přestě-

hovali do činžovního domu po Němcích. A tehdy jsem po několik nocí mohla pozorovat, jak se v nohách mé postele objevuje mléčný stín mladého muže s rádiou na hlavě a s taškou pod paží. Vypadalo to, že něco hledá. Hrůzou jsem se nemohla pohnout ani volat, jen jsem na něj zírala a on zase na mě.

Raději jsem začala spávat v ložnici u maminky. Krátce poté přišel do našeho domu komíník a zašel i do sklepa, aby vybral dole v komíně saze. Dlouho už to nikdo nedělal a na tahu to začínalo být znát. Sazí bylo hodně a v nich i kovová krabice velikosti malé bonboniéry. Uvnitř byly peníze, papírové bankovky z období protektorátu. Kominík řekl, že je odevzdá na úřadě, stejně už byly neplatné. A já nabyla dojmu, že přízrak onoho bezradného mladíka možná hledá své bohatství, které si schoval do komína.“

*

Duchovní většinou nebývají existenci přízraků příliš nakloněni, natož aby se sami v této podobě objevovali. Jednou z mála výjimek je historie zaznamenaná Tatianou Fejtovou z Nového Mesta nad Váhom. „Strýček mé babičky byl farář. Jednou byl přeložen na faru, kde zemřel starý kněz. Hned první večer, když ulehl ve svém pokoji a zhasl lampu, uviděl siluetu postavy, která stála u skříně a dívala se na knihy. Babiččin strýček rozsvítil a tajemná bytost zmizela. Jakmile však světlo zhasl, opět se objevila. Strýček nechal lampu svítit, vytrvale se modlil a nakonec usnul. Stejný jev se opakoval i po několik následujících nocí. Pak babiččin strýček nevydržel a začal prohlížet jednu knihu z knihovny za druhou. Najednou z jedné z nich vypadl lístek. Byl to seznam zemřelých, za něž měl zesnulý kněz sloužit zádušní mši. Babiččin strýček pochopil, co asi mu chtěla tajemná noční návštěva napovědět, a podle nalezeného seznamu začal sloužit objednané mše za zesulé.“

Zjevení bez příčiny

Připustíme-li, že přízraky jsou určitým způsobem svázané s místem, kde je můžeme pozorovat, a že impulsem jejich zrodu je citová nerovnováha prostředí vyvolaná bolestí, zločinem či jinou tragédií, pak skutečnou záhadou jsou zjevení bez příčiny. V místech, k nimž se neváže žádná pohnutá historie, v novostavbách, na silnicích, v poklidných koutech našich domovů se náhle objeví něco, co nelze nijak definovat.

Dne 16. srpna roku 1994 se v lázních v Hodoníně zabydlovala pacientka z Liberce. Nesmírně racionální praktická žena s naprostou absencí víry v nadpřirozené jevy, navíc ostřílená letitou praxí zdravotní sestry. Na pokoji, který se nacházel v sedmém patře lázeňského domu, bydlela zatím sama - až na spoustu komárů, kteří jí nedovolili usnout. Zrovna se chystala rozsvítit a začít boj s pisklavými útočníky, když to zahlédla:

„Nade mnou se skláněla vysoká, naprosto bílá postava a před sebou měla roztažené nesmírně velké ruce. Také prsty byly roztaženy. Postava neměla vůbec žádný obličej, jen hlava byla nezvykle prodloužená a tělo ohnuté. Nohy jsem neviděla. Vníkala jsem jen ty obrovské ruce. Jakmile jsem se zadívala do míst, kde bytost měla mít oči, začala ode mne pomalu couvat a usedla v rohu místnosti do velkého křesla. Za okamžik pak zcela zmizela.“ Tato žena pak ve stejném pokoji bydlela další téměř tři týdny, ale jev se již neopakoval. Přesto od té doby pátrá po lidech, kteří by jí pomohli tajemství oné noci vysvětlit.

*

Jistý druh bezradnosti trápí i Věru Slancovou z Kolína. V době, kdy bydlela v Plzni, se jedné noci vracela s manželem autem z chatové kolonie mezi Plzní a Ejpvickým vrchem. Noc zářila stříbrem měsíce. „Vyjeli jsme z lesa. Po levé straně je

ještě několik vlek se zahradami a pak už nic, jen volná pole na obou stranách silnice až k plzeňskému ústřednímu hřbitovu.

Byli jsme od něj ještě pořádný kus cesty, když jsem si všimla, jak se po levé straně v protisměru pohybuje ženská postava.

Přímo mě fascinovala. Nebyla jsem schopna cokoli říci, jen jsem se na ni dívala. Žena či to, co jsem za ni považovala, měla tmavé šaty a přes hlavu temný přehoz, jaký občas vídáváme na obrazech svatých. Nešla. Vznášela se asi dvacet centimetrů nad silnicí. Já i manžel jsme na chvíli strnuli a nedokázali se za ní ani otočit.“

*

Netradiční podobu měl i přízrak pozorovaný Květou Šebestovou ze Slaného. „Bydleli jsme kousek za městem v přízemním bytě. Jedné noci jsem se náhle vzbudila. Moje matka stála u okna a dívala se ven. Vstala jsem, postavila se vedle ní a také vyhlédla z okna. Ve vzdálenosti asi deseti metrů, u starého akátu v zahrádce stálo něco obrovského. Bílá silueta vysoká snad přes pět metrů. Jednu ruku měla opřenou v pase a přes ni přehozenou jakousi látku. Postava byla jasně zřetelná. Netvořil ji stín, mlhovina či světelná záře. Dívali jsme se na toto šokující zjevení jako hypnotizované možná deset minut, neřekly jsme si ani slovo a opět ulehly. Teprve ráno jsme si o tom všem vyprávěly a ujistily se, že jsme viděly naprosto stejný úkaz. Tu noc v našem domě zemřel pan domácí Kotina. Zda to mělo souvislost se zjevením podivného obra, nedokážu posoudit. V životě však na ten výjev nezapomenu.“

V roli zachránců

Setkání s přízraky nemusí mít vždy jen děsivou příchut'.

V několika málo případech se jejich zjevení postaralo o záchranu lidských životů.

O prázdninách roku 1938 podnikl Karel Tesař z Prahy okružní cestu po Jugoslávii, Turecku, Řecku a zpět se vracel přes Itálii. „V Římě jsem se ubytoval v německé turistické noclehárně za 3 liry. Po dlouhé cestě mi již docházely peníze. Dostal jsem pokoj ve druhém patře. Večer jsem si psal deník a musel jsem si odskočit. Vyšel jsem na chodbu, která nebyla osvětlená.

Kde je vypínač, jsem nevěděl a netušil ani, kde jsou toalety. Šmátral jsem tmou po stěnách a narazil na dveře. Otevřel jsem je, abych se doptal na cestu. V tom okamžiku se přede mnou zjevil vrátný v hotelové uniformě. Aniž cokoli řekl, roztáhl paže proti mně, abych nevstupoval. Otrásl jsem se nad tím nečekaným průsvitným přízrakem a zůstal jako přikovaný na prahu. Když jsem se z leknutí trochu vzpamatoval, všiml jsem si, že u dveří je vypínač. Rozsvítil jsem a zhroutil se. Dům byl zrovna v přestavbě. Místnost, do níž jsem chtěl vstoupit, měla vytrhanou podlahu, zel a tam hluboká díra. Kdyby se neobjevil přízrak vrátného a já udělal krok přes práh, zřítíl bych se do přízemí.“

*

Nadpřirozený úkaz zachránil život i Vlastě Kovaříkové a jejímu synovi. „V roce 1954 jsme se přestěhovali do vily mého otce ve Vraném nad Vltavou. Jednoho dne jsem se svým malým synem potřebovala odjet do Prahy. Vlak nám však ujel. Bylo to na zastávce Skochovice. Tamní lidé nám poradili, abychom po ledu přešli na druhou stranu řeky, kde jezdí autobus. Ten prý určitě stihneme. Byla dost tuhá zima, led se zdál být silný, a tak si všichni lidé krátili cestu. Nebyli jsme od

břehu ještě ani deset kroků, když jsem zaslechla volání. Obrátila jsem se a u malého domku zahlédla starou paní. Mávala na mne, abych se vrátila. Led prý je už uprostřed slabý. Poděkovala jsem, a i když jsem do Prahy musela, neměla jsem už odvahu vydat se s dítětem přes řeku.

Druhý den jsem se dozvěděla, že dva vojáci, kteří šli opačným směrem, od autobusu do vsi, se uprostřed řeky utopili. Koupila jsem bonboniéru a chtěla té dobré paní poděkovat za to, že mě varovala. Domek na břehu byl však prázdný a zjevně již dlouho opuštěný. Patřil kdysi převozníkovi a jeho žena, která mně a mému synovi zachránila život, byla již delší čas mrtvá.“

Bytosti z jiného světa

Přízraky jsou většinou tiché a vzdušné. Jen zcela výjimečně po sobě zanechávají stopy. Několik svědků potvrzuje událost z první světové války. V Bosně se jeden český voják vracel lesem na statek, v němž byl ubytován spolu s jednotkou. Cestu mu zahradila podivná bytost v uniformě. Chtěl ji odstrčit, ale ruka jako kdyby narazila na železo. To cosi disponovalo neuvěřitelnou energií. Voják se dal do běhu a bytost ho po chvíli začala pronásledovat. Ostatní viděli, že jejich kamarád je v tísní. Otevřeli vrata, aby ho vpustili, a ihned je opět zavřeli.

Báli se nepřátelského útoku. Bytost doběhla ke statku a prudce udeřila do vrat. Zůstala tam otisknutá ruka. Vypadalo to, jako by ji někdo vypálil, dřevo vrat bylo zčernalé ohněm. Přivolaná komise nic nezjistila.

*

Nezvyklý zvukový efekt provázel zjevení sledované Marcelou Vávrovou z Prahy. V jejím pokoji se na skřínce

objevila nízká shrbená temná silueta. Chvíli setrvala v klidu a pak se prudkým pohybem přemístila k zavřenému oknu, jímž proletěla, aniž by je rozbila. Přesto se domem rozlehla obrovská rána, kterou zaznamenali i další obyvatelé.

*

Řada svědků popisuje, jak byli přízraky doslova paralyzováni. Jakási neviditelná síla je uvěznila na místě a nedovolila jim pohnout se ani vykřiknout. Žena z Kutné Hory podává překvapující výpověď: „Bylo to v létě. Venku bylo již světlo, ticho a klid. Spala jsem, ale neurčitý pocit mě přinutil otevřít oči.

U nohou stála nezřetelná bytost. Připomínala záporného hrdinu filmu *Predátor*. Pozorovala jsem vlnění vzduchu, obtažené jen o něco málo zřetelnější konturou. Polilo mě strašné horko, začala jsem se potit. Chtěla jsem zvednout hlavu, ale nešlo to.

Jako by mě obklopovala neviditelná síla a pevně tlačila k posteli. Snažila jsem se vzepřít, dlouhé minuty to však nešlo. Teprve když bytost zmizela, vracela jsem se pomalu k sobě.“

*

Podobný útok přečkala i studentka Jaroslava Mušková z Českých Budějovic. Po dvě noci ji cosi neznámého naprosto znehybnilo. Zároveň se v místnosti objevil oblak zvláštní třpytivé mlhy. „Zpočátku plula v rohu místnosti. Pak se přesunula ke mně a zůstala sedět na rohu postele. Rozpoznávala jsem nejasné obrysy. Žádné oči ani nos, vlasy ani prsty, jen kulatou hlavu, krk a trup. Přestože to nemělo tvář, cítila jsem upřený pohled, který mi přikazoval, že musím jít za ním. Vůbec jsem se nebála.

Jen jsem v duchu křičela: ‚To není možné! To není možné!‘ Na víc jsem se nezmohla. Pak náhle sevření povolilo. To cosi se zvedlo a mířilo ke dveřím. Vstala jsem a jako hypnotizovaná šla za tím. U dveří to zjevení náhle zmizelo. A já zůstala stát, pak vyběhla a pocítila obrovský příliv hrůzy.“

*

Čím tedy jsou přízraky? Pouhým preludem, výplodem strachu či chorobou zmítaného mozku, který svými vymyšlenými obrazy mate lidské oko, nezvyklou hrou světla a stínu, energetickou stopou dávné minulosti, anebo skutečnou návštěvou zpoza hranic našeho světa? Ač existence těchto jevů vypadá jakkoli nesmyslně a fantasticky, přesto ji respektují i mnozí vědci. Proslulý spisovatel a badatel Arthur C. Clark vytvořil pozoruhodnou tabulku reálnosti jednotlivých projevů neznámých sil. Sledování přízraků v ní zaujímalo jedno z předních míst. Zasloužila se o to četnost takovýchto případů, důvěryhodnost pozorovatelů a také několik málo náhodně pořízených fotografií a filmů zachycujících duchy v akci.

IV. ZLOVĚSTNÉ PŘEDTUCHY

Na konci léta roku 1951 večeřela v jedné z pražských vináren skupina pilotů. Její členové prováděli zkušební a přejímací lety se stíhacími letouny S-199, které se měly stát součástí armádní výzbroje. Jednoho z pilotů, rotného V. Š., svírala nevysvětlitelná tíseň. Svým kolegům se svěřil, že by nejraději druhého dne vůbec nevzlétl. Cítil, že jeho život je ohrožen, zvláště bude-li vybrán jako první startující. Rozkaz ale toto jeho přání nerespektoval. Následujícího dne V. Š. startoval jako první. Již po deseti minutách se přerušilo rádiové spojení a krátce poté se letoun v prostoru Staré Boleslavi střemhlav zřítil. V. S. tuto havárii nepřežil.

Zlověstné předtuchy čas od času sužují téměř každého z nás.

S výjimkou prorockých snil jsou zřejmě vůbec nejrozšířenějším parapsychologickým jevem. Zvláště tehdy, má-li nadcházející nebezpečí příchut' smrti.

Jan Zrzavý st. z Okrouhlice vybral z rodinné kroniky zápis o příbuzné, kterou na sklonku května roku 1934 neustále pronásledovala vidina dcery Věnceslavy zalité krví. Večer 5. června onoho roku se tato chmurná vize naplnila. Věnceslava spolu se svou přítelkyní čekaly na sokolskou cvičitelku. Čas si krátily tím, že se vozily na jednom křídle vstupních vrat do areálu cvičiště. Masivní cihlový sloup vysoký dva a půl metru byl však prasklý a labilní. Po chvilce nadměrné zatížení vrat nevydržel, zřítil se a obě dívky na místě zabil.

Také v domě Anny Králové z Brna zavlál černý prapor smutku ještě dříve, než byl k jeho vyvěšení důvod. „25. července roku 1984 jsem byla již od rána nesmírně skleslá. Nic mě nebavilo, přepadla mě nesmírná lítost. Aniž jsem věděla proč, bylo mi stále do pláče. Šla jsem ke

kamarádce, ale záhy jsem se vrátila domů. Zůstala jsem sedět na balkóně, vzlykala a naslouchala podivnému klepání, které přicházelo z kuchyně. Najednou jsem to věděla naprosto jasně. Můj syn Kamil se utopil. Rozum mi napovídal, že je to nesmysl. Kamil byl dobrý plavec, nemohla jsem uvěřit, že by se mu něco stalo, ale srdce mělo jiný názor. Zbytek dne jsem probrečela. Další odpoledne se mé tušení změnilo v jistotu. Příslušníci VB mi přišli oznámit, že teprve sedmnáctiletý Kamil se 25. července utopil na Vranovské přehradě.“

*

Záhadný hlas promlouval do duše Květoslavy Kučerové z Chomutova. Její muž si o víkendech přivydělával tím, že vozil cisternovým vozem smetanu do lounské mlékárny ke zpracování na máslo. „Oné neděle se měl manžel vrátit kolem poledne, ale nepřišel. Znervózněla jsem. Kupodivu jsem se nebála o jeho život. Naopak se mi zdálo, že to bude on, kdo nechtěně ublíží jinému. Cosi mi našeptávalo, že způsobí dopravní nehodu, při níž zahyne žena. Tajemný hlas neumlkal. Večer jsem již nepochybovala. Manžel se vrátil až pozdě v noci. Byl zdrcený. V Meziboří u Litvínova zavínil dopravní nehodu, při níž zemřela matka čtyř dětí.“

*

Neblahé tušení nemusí být jen pouhým pocitem. Občas má zcela konkrétní podobu a mění se v naprosto jasnou vizi, v jakési okno, v němž se na krátký okamžik zjeví obraz budoucnosti.

„Před několika lety jsme o jednom víkendu byli s manželem a s mladším synem na chatě. Starší syn byl v té době na čtrnáctidenním pobytu se školou v přírodě a na druhý den se měl vracet,“ vzpomíná J. Š. z Prahy. „Po horkém letním dni jsme se chystali k spánku. Mladší syn už spal v podkrovní světnici, manžel, sotva dolehl, usnul také. Já ještě poklidila v kuchyni a šla do ložnice. Najednou jsem v té tmě na posteli mého nepřítomného syna spatřila obrysy těla. Chtěla jsem se

rychle rozkoukat, a tak jsem otvírala a zavírala oči, až jsem pak najednou s jistotou poznala obličej nepřítomného syna s trpícím výrazem. Seděl na posteli a plakal. Viděla jsem, jak si rukou otírá oči plné slz. Neslyšela jsem hlas, ale v jeho tváři se zračila prudká bolest. Natahoval ruce dopředu, jako kdyby chtěl vstát, ale něco mu v tom bránilo. To všechno trvalo sice jen pár sekund, ale vrylo se mi to tak do srdce, že na to nikdy nezapomenu.

Ihned jsem vzbudila manžela a všechno mu vyprávěla. Manžel mi sice věřil, ale snažil se mi vyvrátit myšlenku, že by se synovi mohlo něco stát. Do rána jsem nespala. Když jsme šli k autobusu, kterým se děti vracely ze školy v přírodě, tajil se ve mně dech. Až přišla ta chvíle! Za sklem vozu jsem konečně uviděla synovu tvář. Okamžitě se mi ulevilo. Když s kulháním vystoupil, dozvěděla jsem se, že spolužák nešťastnou náhodou zavadil o skleněnou poličku zavěšenou nad postelí, ta se roztrhla a zle synovi zranila bérec. Byla to prý výrazná bolest, při níž plakal a vzpomínal na mě.“

*

Neodbytná předtucha zachránila život Karlu Klimečkovi ze Záhorovic. V roce 1942 pracoval na stavbě v Bojkovicích, odkud musel na zimu nastoupit do zbrojní výroby. Dílna se nacházela v malém domku o čtyřech místnostech. „Práce to byla nesrovnatelně lehčí a pohodlnější než venku v zimě na stavbě, ale stále mi cosi říkalo, že tam nesmím zůstat. Požádal jsem o převedení zpět. Kamarádi se divili, co mě táhne k dřině na mraze, když si můžu hovět pěkně v teple. Sám jsem nevěděl, proč mám z nového pracoviště takovou hrůzu a co mě na něm tak silně odpuzuje. Nemohl jsem si pomoci, všemi prostředky jsem se snažil dostat z domku. Pár dnů poté, co se mi to podařilo a já se vrátil na stavbu, došlo na noční směně k výbuchu. Domek byl rozmetán a všech mých devět bývalých spolupracovníků včetně toho, který nastoupil na mé místo, uhořelo.“

*

Naléhavé nutkání změnit obvyklý chod věcí zabránilo tragédii i v rodině Evy Lupáčové z Doksan. „Po narození dlouho očekávaného syna Davida jsem pár dnů zůstala i s manželem u rodičů. Život zde měl pevný řád. V určenou hodinu jsem syna položila na stůl a připravila ho ke koupání. Onoho večera bylo ale vše jinak. Cosi mě stále zdržovalo a odrazovalo. Ke koupání jsem neměla vůbec chuť. Nevím, proč jsem ho místo na stůl položila na lůžko. Bylo tam málo místa. Máma protestovala, že mi spadne anebo se nám vyčurá do peřin. Pak přišel manžel a také se divil, proč Davídka nepoložím na stůl. Já stále trvala na svém. A V tom to přišlo. Konzola nad oknem se s ohromným rachotem zřítela rovnou na stůl do míst, kde synek obvykle míval hlavu.“

*

Často nevíme, proč nás vnitřní hlas nutí udělat něco neobvyklého, ale poslechneme-li jej, vyplatí se to. Obvodní školní inspektor ve výslužbě Antonín Kučera z Prahy vzpomíná na jeden zajímavý případ. „Jeden z mých bývalých žáků odešel do učení na letiště do Ruzyně. Připravoval se na profesi leteckého mechanika a rozhodně s ním nebyly žádné potíže. Jeho matku ovšem jednoho dopoledne přepadly obavy, že s klukem není něco v pořádku. Domnívala se, že se snad špatně učí a dělá výtržnosti, nebo se chytil nějaké podezřelé party. Ta myšlenka ji trápila natolik, že nechala práce a jela za synem, aby se přeptala na jeho prospěch a chování. Když přicházela na letiště, viděla syna, jak utíká k rozjezdové ploše. Zavolala na něho a rázně ho vyzvala, aby ji odvedl k panu mistrovi. Syn protestoval, že mají právě se spolužáky možnost letět na vyhlídkový let. Matka byla neodbytná a trvala na svém. Jeho odpor si vykládala jako snahu vyhnout se průšvihy. A téměř jej odvěkla do dílny. Letadlo nečekalo a vzlétlo. Ještě nestačilo nabrat výšku, když narazilo do elektrického vedení a zřítelo se.

Spolužáci havárii nepřežili.“

*

Vítězslav Bobčík musel jako politický vězeň pracovat v uranových dolech. Nakládal hlušinu na přistavené vozíky. Náhle jej cosi přimělo otočit se a jít pomalu až k hlavnímu překopu.

Za jeho zády se zatím prolomil strop a místo, kde ještě před chvílí stál, zavalily několik metrů těžké kameny.

*

Uposlechnutí výstražného signálu se vyplatilo i Haně Polákové z Jablonce nad Nisou. Když se do tohoto města přestěhovala, zůstaly v jejím předchozím bydlišti v Harcově ještě dvě tašky s drobnostmi. Chtěla se pro ně vypravit. Stála již ustrojená ve dveřích, když ji cosi zastavilo. Neomylný instinkt jí velel, aby zůstala doma. Chvíli s ním bojovala. Majitelka jejího předcházejícího bytu měla již nového nájemníka a chtěla se tašek s věcmi rychle zbavit. Nedodržení dohodnutého termínu mohlo být důvodem k nepříjemnostem. Nakonec se Hana Poláková rozhodla zůstat doma. V domě, kam se chystala, řádil ve stejnou dobu vrah. Zabil dvě ženy. Hana Poláková mohla být další obětí.

Výstražné sny

Návěští, že se blížíme k tragickému okamžiku svého života, se často objeví ve snech. Manžel Aleny Votočkové z Ubčic se jednou uprostřed noci vymrštil a zděšeně se svěřil, že ve spánku zcela zřetelně viděl, jak na něj padá velká zeď. Nedokázal se prý pohnout a skončil pod ní. Krátce nato se na něj zřítíl panel a zabil jej.

Rodina paní J. B. z Jedomětic žila po válce v domku své babičky. Stará paní vstala jednoho dne silně rozrušená. Ve snu

viděla hlavu tak omotanou obvazy, že se nedalo poznat, o koho jde. Protože babička pracovala na státním statku, v té době zrovna byly žně a ona vhazovala snopy do mlátičky, kde se občas přihodil úraz, všichni měli strach. Obávali se nehody a neustále vyhlíželi nositele špatné zprávy. Ta však nakonec přišla v podobě telegramu, v němž stálo: „František vážně nemocen. Nemocnice Roudnice. Vlasta.“ Text vyvolal zděšení. František byl babiččin 27 letý syn a Vlasta jeho žena. Oba hospodařili v pohraničí. Babička ihned odjela do Roudnice. Když ji přivedli do nemocničního pokoje, poznala, kde František leží.

Měl hlavu obvázanou právě tak, jak to viděla ve snu. Těžký úraz, kterému za několik dnů podlehl, mu způsobil splašený kuň úderem kopyta. Podivné varování se vyplnilo, i když obětí nebyla babička.

*

Podobný příběh uvádí i Josef Bonisch z Uhlířova. „Mé mamince se zdál hrozný sen. Viděla hlavu mého mladšího bratra, jak se kutálí po cestě. Tři dny jej nepustila do školy, hlídala jej na každém kroku, brala ho s sebou do služby. Byla listonoškou, takže brzy o jejím snu věděla celá vesnice. Po několika dnech šel bratr znovu do školy a odpoledne vyrazil s mým druhým bratrem do mlýna pro mouku. Jeli s vozíkem po silnici a náhle za nimi zatroubilo auto. Bratr se lekl, vběhl přímo pod kola a na místě zemřel.“

*

Děsivý sen se vyplnil i Jindře Čajkové z Chropyně. „Byla jsem na rekreaci u Devíti skal na Vysočině. Areál leží na břehu rybníka. Hned druhou noc jsem měla hrozný sen. Viděla jsem otevřený hrob plný krve, v němž se topil můj švagr se synovcem. Probudilo mě to. Byla jsem vyděšená, obávala jsem se, že doma došlo k neštěstí. Se snem jsem se ráno svěřila spolustolovníkům v jídelně. Utěšovali mě, že je to jen sen. Pozdě odpoledne se však chmurná noční vidina stala skuteč-

ností. Po hrázi rybníka jel žebříňák tažený párem koní. Na voze seděl muž a dvě děti. Najednou se koně vzepjali a převrátili vůz do rybníka. Muži se podařilo vytáhnout chlapce, který byl údajně u nich na prázdninách. Svého vlastního syna však nezachránil, utopil se s ním dřív, než přišla pomoc. Muž i chlapec byli ve věku mého švagra a synovce. Podstata snu tedy byla pravdivá.“

Předpověď vlastní smrti

K nejúděsnějším zlověstným předtuchám patří předpověď vlastní smrti. Je až s podivem, kolik lidí dovede naprosto přesně určit den a hodinu svého konce. Zdravotní sestra V. H. z Varnsdorfu předkládá případ z ordinace. „Před několika lety přišla k nám pacientka paní H. a její první slova byla: ‚Pane doktore já dnes umřu.‘ Oba jsme zůstali mlčky koukat a pak začala důkladná prohlídka. Lékaři se zdálo vše v pořádku, ale pro jistotu nechal paní odvézt ještě na interní vyšetření do nemocnice. Tam absolvovala rentgen plic, natočili jí EKG, provedli laboratorní zkoušky krve. Vše ukazovalo, že pacientka je naprosto zdravá. Poslali ji tedy domů s tím, že bude pozvána na další vyšetření. Paní H. to přijala s radostí. Řidiči naší sanitky se svěřila, že chce zemřít doma. Do svého bytu se vrátila po šesté večer, jen se zula a oblečená ulehla na lůžko, kde o dvě hodiny později v klidu skutečně zesnula.“

*

Otec Růženy Klapové ze Sedlce byl statný, praktický, pracovitý, logicky uvažující člověk - a především zdravý jako řípa. Jednou svou dceru požádal, aby i se svou rodinou určitě přijela příští víkend na návštěvu. Už tu prý dlouho nebude a chce své blízké ještě vidět. „Ptala jsem se, co to má znamenat. A on mi vyprávěl, že byl v hájovně, která je kousek

pod kostelem, u něhož naše obec dodnes pohřbívá, a když se vracel domů, cosi ho přinutilo zastavit se na křižovatce. Je tam stará plechová turistická značka znázorňující ruku se dvěma nataženými prsty ukazujícími ke kostelu. A ta ruka prý otci stále říká: ‚Tak se připrav a pojd', pojd'.‘ Byla jsem vyděšená, že se otec zbláznil.

Maminka potvrdila, že od onoho okamžiku, kdy se vrátil z rozcestí, s ním není kloudná řeč.

Chtěla jsem otcovu přání vyhovět, ale onemocněla jsem.

V pátek jezdil do naší obce jeden řidič od nás z podniku. Otec se ho ptal, jestli neví, zda v neděli přijedeme, a když se dozvěděl, že jsem nemocná, řekl mamince: ‚Tak nepřijedou a já už je neuvídím.‘ Maminka mu na to odpověděla, aby nechal hloupých řečí a šel raději něco dělat. Otec se rozhodl, že bude řezat dřevo. Pustil cirkulárku a během chvilky ležel v tratolišti krve. Kus dřeva odlétl, vyrazil otci oko a prorazil mu spánek.

Otec byl tři dny v bezvědomí a pak zemřel.“

*

Svou smrt naprosto přesně předpověděla i maminka Ludmily Přikrylové z Olomouce. Neustále se ptala, kdy bude pondělí.

Trvalo to pět dnů, než onen den nastal a ona, jak oznámila rodině, vydechla naposled. Stanislav Bartoš se svou kapelou hrál na vesnické tancovače. Její ústřední postavou se stal kočí, skutečný hromotluk, který si nechal zahrát snad všechny písničky o koních, aby se alespoň takto se svými oblíbenými zvířaty rozloučil. Zpíval a plakal. Dával sbohem koním i životu. Časně ráno zemřel.

*

Květa Zatloukalová z Brna nezapomene na zvláštní předehru smrti svého muže. ‚Na večerní procházce jsme se dostali na kopec, odkud byl nádherný výhled do krajiny. Stáli jsme tam spolu, manžel vyprávěl nějaké veselé historky, náhle se zarazil, zadíval se na jedno místo a pak mi řekl: ‚Vidíš ten

strašlivý oheň? To je hotové peklo.' Zdvihl ruku a ukázal směr, kde tu výheň vidí. Já ale neviděla nic. Bylo mu to divné, stále mě přesvědčoval, že tu ničivou sílu musím přece vidět. Potom ztichl a začal hovořit o tom, že je to zlé znamení. On zemře a já si musím najít jiného partnera. Nebrala jsem to vážně. Krátce nato byl mrtvý. Jel na pionýru a řidič nákladního auta na něj najel a zabil ho. Pochopitelně jsem se dozvěděla jméno řidiče i místo, kde bydlí. Ta vesnice leží přesně v místech, kde manžel viděl ten sice pomyslný, ale pro něj přece jen tak tragicky konkrétní požár smrti.“

*

Většina tušení vlastního konce je pouze mlhavá a dostavuje se teprve krátce před smrtí. Miroslava Dyršmíková přináší svědectví o předtuše, která varovala o celý rok dříve. „Můj šestnáctiletý bratranec měl vidění. Jedné noci ve tři hodiny se vyděšený posadil na posteli a rozplakal se. Tetička přiběhla a ptala se, co se stalo. Bratranec jí vylíčil svůj nepříjemný sen.

„Viděl jsem dědečka. Řekl mi, že umřel a že za rok si přijde pro mě.' Tetička ho utěšovala, že je to jen noční můra, děda přece žije. Jenže odpoledne dostali telegram, že dědeček ve tři hodiny v noci skutečně zemřel. To utvrdilo bratrance v chmurné vizi budoucnosti. Když mu tetička chtěla koupit nový oblek, bránil se tím, že lepší je dát peníze na pojistku, aby jeho smrt alespoň něco přinesla. A často připomínal dědečkův smutný příslib. Před koncem školního roku jela jeho třída na výlet na Moravu. Teta ho nechtěla pustit. Blížilo se první výročí dědovy smrti, a tak se bála, aby se náhodou přece jen něco nestalo. Raději si ho nechala doma, ale aby nepřišel zkrátka, dala mu peníze a poslala ho na pouť do Staré Boleslavi. Bratranec tam šel s dvěma kamarády. Odpoledne se mu udělalo nevolno, domů ho museli přivést. Přivolaný lékař rozhodl ihned ho převézt do nemocnice v Praze. Tam ráno ve tři hodiny - přesně rok po dědečkově smrti - opravdu zemřel.“

*

Co je to za sílu, která nás varuje před blížící se katastrofou?

Jak je možné, že někteří lidé dovedou varovné signály včas dešifrovat a změnit tak svůj osud, zatímco jiní jeho ranám podlehnou? Jsou předtuchy jen náhodnými pohledy za oponu budoucnosti, anebo jsou důkazem, že jednotlivé podoby času se prolínají?

Podle britských a amerických výzkumů množství předtuch se pronikavě zvyšuje u lidí ohrožených rozsáhlými přírodními pohromami a hromadnými dopravními nehodami. Při železničních neštěstích cestuje v postižených vlacích až o třetinu lidí méně než obvykle. Co zabránilo zbývající třetině pasažérů nastoupit? Proč i na nejvíce vytížených linkách v letadlech, která se později zřítí, se náhle těsně před odletem uvolní řada míst? Co nás přinutilo zůstat na zemi, tvrdí cestující, kteří se takto zachránili. Budeme někdy schopni tyto náhodné výstražné signály zmapovat a využít je pro záchranu lidských životů?

„Zdálo se mi, že jsem v Tokiu, přišlo zemětřesení a já se neměl kam schovat. Byl to tak živý sen, že jsem se probudil celý zpocený. Pyžamo se dalo ždímat o něco později jsem se z rádia dozvěděl, že v Tokiu skutečně došlo k ničivým otřesům země. Jak jsem to mohl vědět s předstihem, je mi záhadou,“ diví se Josef Podmolík z Ostravy.

Jeho údiv není na místě. Jen v České republice žijí minimálně další čtyři lidé, kteří již několik dní předem velmi citlivě reagují na příchod silného zemětřesení. Bohužel nejsou schopni určit, kde se tak stane. Vědí pouze, že to bude velmi brzy. Tyto schopnosti by se snad daly vysvětlit geofyzikálními procesy, které probíhají před zemětřesením v hlubinách naší planety a jež zvláště citliví jedinci dovedou rozeznat. Stejně tak lze pochopit i tušení smrti u zdánlivě zcela zdravého člověka, jehož organismus je ve skutečnosti postižen chorobou a vysílá do mozku signál o nadcházejícím konci. Jak je však možné, že nás předtuchy upozorňují i na dopravní havárie a další tragédie,

keré jsou naprosto nepředvídatelné, nevíme. Leda bychom
připustili existenci moci, která určuje a řídí naše osudy.

V. ŠOKUJÍCÍ JASNOVIDCI

V roce 1960 pracovala Marie Dvořáková z Litoměřic u soudu. Mimo jiné ověřovala podpisy na kupních smlouvách a opisy úředních listin. Ve Spojených státech zrovna vypukla předvolební kampaň. „V té době přišel za mnou do kanceláře jeden muž a žádal, zda bych mu mohla ověřit sen.

Byla jsem v rozpacích. S něčím takovým jsem se dosud nesečkala.

Omluvila jsem se, že mohu ověřovat pouze dokumenty a ne noční vidiny. Muž na mne dost naléhal. Tvrdil, že měl již několik prorockých vizí o osudech politiků a všechny se přesně vyplnily. Nikdo mu to ovšem nechce věřit, a proto se rozhodl svůj čerstvý sen nechat potvrdit kompetentním orgánem. Abych projevila dobrou vůli, šla jsem se nadřizovaných zeptat, zda bych to mohla výjimečně udělat. Samozřejmě, že jsem neuspěla. Papír, na němž byl sen podrobně a přesně popsán, jsme si ze zvědavosti přečetli. Stálo v něm, že prezidentem bude zvolen J. F. Kennedy, ale nedožije se konce volebního období, protože bude zavražděn. Když k této události později skutečně došlo, často jsme na onoho muže i jeho nezvyklou prosbu vzpomínali.“

*

Případ úředně potvrzené jasnovidnosti není tak docela výjimečný. Někteří lidé dovedou v myšlenkách překonávat tok času a poodhalit, jaké události se k nám blíží, popřípadě tlumočit, co se právě v tuto chvíli odehrává třeba na druhém konci zeměkoule. Jejich vize odpovídají skutečnosti do nejmenších podrobností a jsou až neuvěřitelně přesné.

„V březnu 1957, kdy jsme ještě hospodařili soukromě, jel můj otec něco zařídit do sto kilometrů vzdáleného Humpolce,“ vzpomíná Josef Husák. „Před zpáteční cestou domů si zašel do hostince na oběd. Přisedl si ke stolu, u něhož již seděla

společnost několika mužů. Jeden z nich věštil budoucnost ostatním. Svou věštbu předložil i mému otci. Nejdříve mu ovšem řekl, kolik nás je doma v rodině, koho si vzal za manželku, jak rozsáhlé je naše hospodářství a také, že máme tři černé koně. Pak se zarazil, chvíli přemýšlel a opravil se, že koně jsou pouze dva. Otec mu dal ve všem za pravdu až na ty koně. Jejich počet neměl prý opravovat, protože má skutečně tři. Věštec se jen nepatrně pousmál, ale nic nenamítal.

Když otec přijel domů, vyprávěl nám tuto příhodu a měl radost, že jasnovidec popletl alespoň počet našich koní. Zeptal jsem se, kolik bylo hodin při tom hospodském hádání. Odpověděl, že právě poledne. Musel jsem přiznat, že neznámý věštec měl stoprocentní pravdu. Toho dne jsem totiž jednoho koně prodal panu Mlátečkovi ze sousední obce, a když tuto klisnu vyváděl od nás ze vrat, začalo v obci zrovna zvonit poledne.“

*

Další důkaz o tom, že jasnovidecké vize jsou někdy neobyčejně přesné, předkládá i MVDr. Pavel Kočandrlé z Karlových Varů. Jako veterinární lékař mezinárodní organizace pro zemědělství a výživu OSN FAO působil v sedmdesátých letech v Alžírsku. Při jedné pracovní cestě do oblasti Hogaru jej doprovázela skupina domorodců, v níž byl i příslušník kmene Tuaregů. „Tento vysoký, štíhlý, šlachovitý, přirozeně inteligentní muž každý večer u ohně někomu ze skupiny vykládal osud z otisku ruky do písku. Dotyčný zájemce o věštbu otiskl dlaň i s prsty do jemného, pečlivě uhlazeného písku před věštce, který mu pak vyložil, jaký osud jej čeká. Jednoho večera, aniž bych byl vyzván, jsem v okamžiku, kdy Tuareg opět uhladil písek před sebou, do něj bleskově otiskl svou ruku.

Tuareg se rozčilil. Samozřejmě jsem si byl vědom, že mohu svým nevhodným chováním přestoupit určité tabu, ale nemohl jsem si pomoci. Così mě nutilo, abych to udělal.

Věštec si prohlédl otisk a vzrušeně debatoval s tlumočnickem. Ten mi vzápětí sdělil, že věštba není příznivá, a proto mi ji Tuareg odmítá sdělit. Po delším naléhání mi opatrně oznámil, že můj syn tentýž den utrpěl těžký úraz na noze způsobený nějakým vozidlem a je hospitalizován v nemocnici. Nehoda se stala v zemi, z které pocházím, ale nemusím prý mít strach, syn se uzdraví.

O několik dnů později nás v našem bydlišti v Annabě čekala zpráva, že syn se léčí v ašské nemocnici. Má zraněnou nohu, přes niž mu přejel vysokozdvizný vozík.“

Věštby s příchutí hrůzy

I když se většina věštců brání předpovídat datum smrti anebo jiné děsivé události, přesto se v jejich prognózách občas objeví varující memento.

Paní Tomašikové z Bratislavy bylo sedmnáct let. Prázdniny trávila u dědečka, kam v té době přijel na dovolenou i nadporučík B. B. Oba mladí lidé se záhy sblížili. „Jednoho dne zavítal do vesnice jasnovidec. Byl to černocho. Jeho představení v místní sokolovně přitáhlo spoustu diváků.

K mému překvapení hned na počátku přišel věštec k B. B. a řekl mu: ‚Ihned zanechte svého zaměstnání, stojí u vás smrt. Nesmíte váhat. Se svou prací se musíte okamžitě rozloučit.‘

Moc jsme tomu nevěřili. Krátce nato musel B. B. odjet k svému pluku v Olomouci a 1. srpna přišla zpráva, že se zřítil s letadlem v Šumperku a zabil se.“

*

S podivnou, zdánlivě nesmyslnou věštbou se za první světové války setkal i Josef Sousedík. Jako mladý důstojník velel jednotce, v níž byl i velmi pobožný voják. Každé ráno klečel u některého balvanu a modlil se. Mezi mužstvem se

proslýchalo, že má prorocké vize. Většinou jej všichni nechávali na pokoji, ale občas se mu smáli, anebo naopak požadovali věštbu. Mezi prosebníky o orákulum byli jednou i důstojník Sousedík a jeho dva společníci. Všichni tři vyslechli zvláštní proroctví.

Jednomu z mužů se měl narodit syn, přestože již dva roky nebyl doma, druhého čekala smrt po průstřelu hlavy a Josefa Sousedíka prý zraní nepřítel tak rychle, že to v první chvíli ani nepozná.

Již po dvou týdnech se neblahé proroctví naplnilo. Josef Sousedík na to později vzpomínal: „Vypukla ofenzíva. Za rozbřesku jsme začali útočit. Hnali jsme se do hor na Taliány. Běžel jsem a najednou se proti mně vyřítí mladý italský důstojník. Srazil jsem ho pažbou, ale náhle jsem sám upadl, aniž bych věděl proč. Chtěl jsem si utřít pot, ale když jsem vytáhl ruku zpod košile, byla celá od krve. Nevěděl jsem, kdy mě postřelili. Po návratu k jednotce jsem se dozvěděl, jak dopadli mí dva společníci. Jeden padl v zákopu. Nepřítel mu prostřelil hlavu. Druhý skutečně dostal dopis, že má cizím přičiněním přírůstek v rodině.“

*

S pozoruhodným důkazem o neomylnosti některých proroctví přichází Evelin Juřenová z Děčína. „Dne 9. října roku 1984 dopoledne si moje maminka nechala vyložit karty. Věštkyň byla ovšem dost zmatená. Vše se točilo kolem jedné karty, která zvěstovala, že maminka je vdovou, přestože byla spokojeně vdaná. Věštkyň se pokusila karty vyložit ještě několikrát, ale vždy se stejným výsledkem. Několik minut poté přišla smuteční delegace oznámit, že tatínek měl v práci smrtelný úraz.

V době, kdy maminka žádala o věštbu, byla tedy již skutečně vdovou.“

*

Také život Ireny Luskové z Roudnice se až podezřele přesně řídil starou věštbou. „V roce 1945, těsně po válce, jsme spolu s matkou cestovaly z Moravy na Plzeňsko. Cesta byla zdoluhavá, tratě leckde byly ještě rozbité. Proto jsme si v přeplněném vlaku připlatily první třídu, kde s námi seděl nějaký muž. Chvilí jsme si povídali a on se přiznal, že sloužil jako lékař v asijských zemích. Mimo jiné se tam naučil také starému čínskému umění číst z ruky. Moje maminka se hned horlivě dožadovala věštby v domnění, že bude legrace. Lékař nás ale ujistil, že jde o zcela vážnou věc, a aby nás o tom přesvědčil, sdělil mamince nejprve několik podrobností z jejího minulého života. A pak předpověděl, že se maminka rozvede, bude vychovávat tři děti a zemře v 75 letech na mrtvici. Mně řekl, že mezi 25. a 30. rokem svého života budu vážně nemocná. Těsně po překročení čtyřicítky utrpím těžký úraz na pravém boku. Teprve okolnosti prý rozhodnou, zda přežiji. Pokud ano, pak se dožiji dvaasedmdesáti let a nemýlil se v ničem. Maminka se rozvedla, a i když porodila jen dvě děti, nakonec vychovávala tři. Musela se totiž postarat o chlapce z příbuzenstva, kterému zemřeli rodiče. Já jsem bojovala s chorobou plných pět let až do třicítky. Na oslavách čtyřicátých narozenin jsem kolegyním ve škole vyprávěla o věštbě i o tom, co mě po tomto jubileu údajně čeká. Dva dny nato mě na zastávce autobusu zasáhly dvě kyslíkové bomby, které spadly z auta jedoucího velkou rychlostí do zatáčky. Měla jsem rozdrčený pravý bok, zlomená čtyři žebra a rozmačkané chodidlo. Jak říkali lékaři, stačilo málo a byl by konec. Všechna sedmnáct postižených kostí se zhojilo, ale chodím o holi. A teď mám znovu strach. Hranice 72 let se blíží.“

*

Jsou v čarách na ruku, v kávové sedlině, v rozložených kartách a v dalších oblíbených věšteckých pomůckách skutečně zakódovány rozhodující okamžiky naší budoucnosti, anebo se vštec obejde bez těchto berliček a svou myslí se napojí na

vyšší síly a získá tak informace o tom, co nás čeká? Pozoruhodné přiznání předkládá Milada Knížová z Krupky. „Karty jsem začala vykládat pro zábavu. I když jsem o tomto umění leccos přečetla, stále jsem tento druh věštby brala jako hru.

Budoucnost ale vyvstávala před mýma očima, vyslovovala jsem proroctví, která se záhadným řízením osudu stávala skutečností. Samotnou mě překvapovalo, jak vše vychází. Jednou ke mně jedna známá přivedla Táňu Putincevovou. Byla to učitelka. Prosila mě, abych jí vyložila z karet, zda její manžel zůstane u vojska, anebo se vrátí do Ruska k civilnímu povolání.

Bylo to na sklonku roku 1989 a odsun bývalé sovětské armády z našeho území se pomalu stával realitou. Neměla jsem chuť cokoli v tomto ohledu věstit, ale po přemlouvání jsem položila karty na stůl. Najednou jsem slyšela samu sebe, jak říkám, že sovětská vojska odejdou, ale důstojníka Putinceva ještě před tím čeká velmi ošklivá nehoda. Stane se cosi příšerně zlého. Mnoho mladých mužů přijde o život. Po teče spousta krve. Netrvalo to ani čtrnáct dnů. Dne 9. ledna 1990 jsem seděla v kuchyni, když se ozvala strašná rána. Vyběhla jsem ven a viděla, jak dole ve městě se valí černé mraky dýmu. V posádce došlo k výbuchu. Více než dvacet mladých vojáků bylo roztrháno na kusy. Jejich velitelem byl právě Putincev. Prý je přiměl k práci, o níž věděl, že je nesmírně riskantní. On sám zůstal naživu. Obě nohy měl však rozdrcené. V nemocnici se z té hrůzy pomátl a zastřelil se. Já po té události karty spálila a více se o věštění nepokouším.“

Samovolná proroctví

Za války anebo v období jiného trvalého ohrožení větší skupiny lidí, národa či státu jsou ojedinělými prorockými vizemi zcela nečekaně obdarováni i lidé, kteří se věšteckým uměním nikdy nezabývali. Jejich nahodilé pohledy za bránu současnosti většinou prozrazují, jak a kdy skončí utrpení, které prožívají.

Bohdan Janšta vzpomíná na jasnovidný sen. „Před Vánocemi roku 1943 se mi zdál zvláštní sen. Viděl jsem bílou ruku bez těla, jak píše po zdi pokoje. Napadlo mě, že by mi mohla prozradit, kdy bude konec války. A ona psala 15. 8. 194... Pak se mi zdálo, jako by začala psát trojku. Došlo mi, že toto datum je už minulostí. Ruka však napsala pětku. Tedy 15. 8. 1945.

Ráno jsem o tomto nezvyklém snu vyprávěl příbuzným a později i známým. Válka šla dál. Když skončila, ti, kteří si vzpomněli na mé proroctví, říkali: Tak vidíš, ne v srpnu, ale už v květnu je po všem. Zmýlil jsi se.

Jenže Japonsko válčilo dál. A přesně podle snu 15. srpna roku 1945 japonský císař podepsal kapitulaci. Válka definitivně skončila. Dodnes nechápu, odkud se ten můj věštecký sen vzal.“

*

V Novém Městě nad Metují žila jasnovidka, za níž na počátku války přišla žena s nevysvětlitelným snem. Viděla se v lese pod vysokými korunami stromů. Na pasece ležely právě poražené duby a okolo nich probíhali muži s pilami a sekerami.

Na hlavách měli vysoké kožešinové čepice - papachy. Bylo jaro a poražená těla dubů měla šest letokruhů. Jasnovidka z toho usoudila, že válka potrvá šest let. Němci budou poraženi za přispění Rusů a bude to na jaře. A tak to také nechala rozhlásit.

*

Ing. Bohdan Kučera z Krásného Dvora vzpomíná na paní Vančovou z Kladna. Ta disponovala schopnostmi, které se vymykaly zdravému rozumu. Byla jasnovidná a uměla předvídat budoucnost nejen jednotlivcům, ale i celým národům. Roku 1943, v době, kdy se německá vojska zdála být naprosto neporazitelná, pronesla mimo jiné toto proroctví: „Konec války bude v květnu 1945. Komunismus, který se valí od východu, zaplaví značnou část světa a postihne i naši vlast. Lidé by si mysleli, že o něco přijdou, když se tak nestane, a tak musejí projít trpkou zkušeností. Konec ruské nadvlády nastane díky vzlyku mládeže. Zanedlouho se rozpadne i Sovětský svaz.“ Tato věštba, jak víme, se více než přesně vyplnila a my můžeme být svědky toho, zda se splní i její další část: „Velká Británie se stane hvězdičkou na vlajce Ameriky. Celá Evropa od severu až k jihu se sjednotí. Hlavním městem Evropských států bude Praha. Ve 21. století se přiblíží konec éry Ameriky a vůdčí postavení ve světě převezmou Slovani.“

V rolích detektivů

V jedné z odlehlých částí Hongkongu se našly mrtvoly dvou sester ve věku 16 a 19 let. Obě dívky byly bestiálně zavražděny a na jejich pohlavních orgánech patolog našel četné řezné rány. Těla byla objevena na opuštěném místě, neexistovalo žádné svědectví a stopy byly více než skromné. Přesto již po čtyřiceti osmi hodinách byli pachatelé dopadeni.

Jeden z místních hypnotizérů uvedl do tranzu médium, které popsalo poslední chvíle obětí a poměrně podrobně vylíčil podobu vrahů. Další z věštců pak z ptačích kostí zamíchaných v kelímku a hozených na dlažbu chrámu vyčetl pravděpodobný úkryt lidských bestií. Bleskurychlá šťára závěry jasnovidců potvrdila. V určeném domě byl zadržen gang

mladistvých. Jeden z jeho členů měl u sebe zlatý přívěsek, který prokazatelně patřil starší z dívek. Po zatčení se vražové záhy doznali.

*

Na sklonku padesátých let byly čtyři tisíce posluchačů houslového koncertu v Rio de Janeiru svědky zajímavého úkazu.

Italský houslista Mario Muselli se náhle projevil jako věštec.

Třikrát nasadil smyčec, zaváhal a pak řekl do mikrofonu: „Nedokáží to vyjádřit přesně, mám však dojem, že v tuto chvíli se tři muži pokoušejí otevřít autogenem trezor v První úvěrové bance v Riu. Snad by bylo lepší, kdyby se tam někdo podíval.“ Přítomný policista ihned informoval své kolegy a ti zadrželi ohromené lupiče přímo při činu.

*

V říjnu roku 1965 se u Antverp potopila rýnský loď Wilhelma Jansena. Zjistit, kde má trhlinu, bylo nemožné. Majitel ztroskotaného plavidla požádalo pomoc tehdy sedmapadesátiletého holandského jasnovidce Gérarda Croiseta. Ten byl zrovna v Utrechtu. Po chvílce soustředění telefonicky označil s přesností 30 cm místo ve dně lodi, kde pak potápěč díru skutečně našel. Croiset se ovšem nejčastěji zabýval pátráním po pohřešovaných dětech. Údajně byl úspěšný ve více než 400 případech, i když někdy šlo již jen o nález mrtvolky. Časopis Revue technique de la police uveřejnil důkazy o několika Croisetových zásazích. Na podzim roku 1964 se v Amsterdamu ztratilo dítě. Policie byla bezradná. Komisař si vyžádal pomoc jasnovidce. Croiset okamžitě odpověděl: „Vidím toto: Kanál s mostem, na levé straně jsou domy a věž. Na nábřeží je nízká bedna plná písku. Bednu uzavírá víko. Toto víko má visací zámek. Dítě se utopilo. Jeho mrtvola je v kanálu tam, kde ho protíná přímka spojující bednu s pískem a věž. Počkejte. Všechno vám to

nakreslím.“ Policisté s nákresem v ruce pátrali po městě bezúspěšně. Kanálů je v Amsterdamu opravdu spousta. Teprve když nákres zveřejnily noviny, bylo místo objeveno na základě hlášení občanů. Bylo tam opravdu všechno, věž v pozadí, most, bedna, zámek, a dokonce souhlasila i značka zámku, kterou Croiset také uvedl. Mrtvé dítě se skutečně na udaném místě našlo. Kresba a policejní fotografie z místa nálezu jsou naprosto totožné.

O něco později chtěl jeden z policejních komisařů dokázat, že ani proslulý Croiset není neomylný. Případ začínal podobně. Policisté marně pátrali po ztraceném dítěti. Byl pátek a Croiset řekl: „Vidím určitou krajinu na břehu kanálu.“ Poté přesně popsal malý úzký domek se značně špičatou střechou a jeho bezprostřední okolí. „Počkejte ale,“ dodal Croiset, „nevím, kde je teď tělo dítěte. Dítě se utopilo. Nevím o něm nic a nemohu vám nic říct. Na místě, které jsem vám popsal, je najdete v úterý ráno, jak plave po vodě právě před domkem se špičatou střechou.“ Policie pátrala po tomto záhadném domku a tentokrát jej našla. Potápěči prohledali kanál, ovšem bez výsledku. Vyšetřovatel chtěl usvědčit proroka z omylu alespoň v datu nálezu mrtvoly, a tak prohlásil: „Má-li se tu tělo objevit v úterý ráno, musí teď být někde dál proti toku, protože proti proudu plavat nemůže. Budeme tam hledat a nasadíme potápěče. Najdeme pozůstatky dřív než v úterý a znemožníme, aby se dostaly na místo, které určil Croiset.“ Potápěči prohledávali kanál po celý víkend i v pondělí bezúspěšně. V úterý ráno se tělo tiše vynořilo z vody před domkem se špičatou střechou.

*

Na projížďce na moři poblíž Janova se mladá žena doprovázená starší paní ve smutku setkala s mužem v šedém obleku, zřejmě svým dobrým známým. Po pozdravu mu představila svou přítelkyni a dodala: „Anin manžel nedávno zemřel na infarkt.“ Muž upřel na neznámou vdovu pohled a po chvíli

mlčení pravil: „Paní, dejte tělo svého manžela vykopat a ohledat.

Zjistíte, že nezemřel na infarkt, ale byl otráven.“ Po exhumaci a pitvě se skutečně tato slova potvrdila a vrah byl nalezen a odsouzen. Muž z lodi byl Max Major Locatelli, jeden z nejlepších jasnovidců Evropy. Mimo jiné předpověděl smrt Stalina, Gándhího a Jiřího VI. a také asi dvacet tisíc drobných událostí pro své klienty. Jeho jasnozřivost mu dokonce zachránila život. Bylo to v Ciampinu v roce 1947. Locatelli na to vzpomíná: „Chtěl jsem tenkrát letět do Maroka navštívit své tři přátele, opatřil jsem si proto letenku do malého dvoumotorového letadla. Náhle však - to už jsem seděl v kabině - se mi udělaly mžítka před očima a před sebou jsem zahlédl velký černý vůz, v němž se zoufale zmítala těla loutek. Kolem všeho šlehaly do výše obrovské plameny. Okamžitě jsem opustil letadlo, které za několik minut po startu explodovalo.“

*

Všechny tyto případy naznačují, že ani v době vyspělého soudního lékařství, supermoderně zatížených kriminalistických laboratoří a počítači řízených pracovišť se nejvyspělejší policejní sbory na světě občas neobejdou bez pomoci jasnovidců.

Využití podobných metod se nebrání ani kriminalisté u nás.

Na počátku devadesátých let bylo na Moravě vyhlášeno pátrání po zmizelém muži. Policie byla bezradná. Nešťastná rodina se obrátila o pomoc k senzibilům. Jejich závěry zněly více než podivně. Muž měl být mrtev a jeho tělo se údajně mělo nacházet mezi „nebem a zemí“. Policie sice považovala toto tvrzení za nesmysl, nicméně důsledně pročesala určený sektor. A mrtvola hledaného byla skutečně nalezena. Muž se oběsil ve výši asi pěti metrů v koruně vysokého stromu.

*

Olga Picková z Havítova se na podzim roku 1945 měla možnost spolu se svým strýcem a tetou zúčastnit několika spiritistických seancí.

„Na jedné z nich dostalo médium nezvyklý úkol. V naší vesnici byla vykradena obecní pokladna. Dveře byly vypáčeny, kasa otevřena, pachatel neznámý... Když si policie nevěděla rady, starosta pozval hypnotizéra a jasnovidce, aby se alespoň soukromě dozvěděl, kdo byl tak drzý a okradl své spoluobčany.

Médium vypovídalo: ‚Vidím přijíždět auto, je zima, prší. V autě sedí dva muži. Čepice mají naraženy, nepoznám je. Jeden vystupuje, narazil si čepici ještě níž a vyhrnul límec, navléká si rukavice a bere aktovku. Blíží se ke kanceláři...‘

A pak médium popisovalo, jakým nářadím zloděj vypáčil dveře, jak se dobýval do pokladny, vybral peníze a utíkal zpět k autu. Hypnotizér byl netrpělivý, pobízel médium, ať zjistí, kdo je onen muž.

Hypnotizovaná žena se klepala, jektala zuby a vmlouvala se, že pro déšť a chlad se k pachateli loupeže nemůže dostat. Hypnotizér naléhal: ‚Zvedněte mu čepici, jinak sednou do auta a ujedou.‘ Médium příkaz splnilo a vykřiklo: ‚Vždyť je to...‘“ Olga Picková odmítá uvést jméno, které tehdy jako účastnice této seance slyšela. Před veřejností totiž zůstalo utajeno. Soud se nekonal. Starosta se asi zalekl pachatelova vysokého postavení. Byl to vážený muž, který se záhy odstěhoval do pohraničí, odkud se vrátil jako velmi zámožný, spolehlivý soudruh a pozdější významný funkcionář. Zda se v jeho kádrovém profilu opravdu skrýval těžký stín loupeže, se nikdy nepodařilo prokázat.

*

V Branišovicích spadl do řeky muž a utopil se. Pátrání po nezvěstném začalo až ráno, ale nikdo netušil, kam se mohl podít. Domněnka, že zmizel v řece, sice od samého počátku převažovala, ale nepotvrdila se. Oba břehy byly pečlivě prohledány, tělo se ovšem nenašlo. Po devíti dnech měl soused

pohřešovaného sen. Viděl v něm utopence v řece, zachyceného ve větvích vrby. To místo dobře znal. Ráno, hned jak se rozednilo, se tam šel podívat a tělo nezvěstného muže opravdu našel.

*

„Před několika lety jsme nemohli hnout s případem pohřešované dívky. Její rodina nás požádala o nasazení jasnovidce,“ vzpomíná policejní úředník z Ostravy.

„A vyšetřování dostalo nečekaný spád. Jasnovidce nás upozornil, že dívku je zbytečné dál hledat. Odjela prý s přítelem na chatu, kde došlo k roztržce s tragickým koncem. Zavražděná dívka pak byla zakopána v lese. Průzkum terénu jasnovidcova slova potvrdil. Faktem ovšem je, že k podobnému závěru jsme docházeli i my. A tak nelze spolehlivě rozhodnout, zda jasnovidce došel ke svým poznáním ‚nadpřirozenou cestou‘ anebo za pomoci dobré znalosti okolností případu.“

*

Jasnovidectví je ojedinělý fenomén, nad nímž se vznáší spousta otazníků. Na jedné straně nelze přehlédnout, že četné předpovědi rádobý věštců a kartářek jsou často velmi povrchní a obecné. Svůj kus pravdy si v nich může najít každý z nás. Mnohdy se ve věštbách objevují nezvratné přírodní zákony. V dřívějších dobách patřilo k nejčastěji kladeným otázkám, jaké bude pohlaví očekávaného dítěte. Tvrdil-li věstec, že to bude kluk, měl v polovině případů pravdu. Stejně tak se téměř nemůže zmýlit kartářka prorokující padesátníkovi, že v nejbližších pěti letech někdo z jeho blízkých zemře. Je pochopitelné, že rodiče takového zájemce o věštbu jsou již ve věku, kdy je jejich smrt pravděpodobná.

Na druhé straně skutečné úspěchy nejlepších jasnovidců nezůstávají ukryty v pokoutních věštírnách, ale jsou prokázány policejními protokoly, četnými svědky a mnohdy i ohlášením očekávané události na stránkách novin a časopisů. V deníku Berlin Zeitung ze dne 31. 12. 1959 oznámil jasnovidce

a astrolog Willy Bischoff šťastné mateřství perské císařovny Farah. Zatím marně očekávaný následník trůnu se měl narodit na podzim roku 1960. A Farah skutečně po letech obtíží otěhotněla a 31. října 1960 porodila prince Cyruse. Bischoff určil přesně i smrt papeže Pia XII., politika Winstona Churchilla a dalších osobností. Svými schopnostmi předčil i zprávy rozvědek a neomylně ohlásil start prvního sputniku.

Jedna z nejlepších jasnovidkyň světa Jeane Dixonová prorokovala smrt z rukou atentátníků J. F. Kennedymu jeho bratrovi Robertovi i Martinu Lutheru Kingovi. Její předpovědi jsou úspěšné ze sedmdesáti procent.

Znamená to, že mezi námi žijí jedinci schopní vyprostit se ze svěřací kazajky současnosti a na okamžik nahlédnout do budoucnosti? Mají pravdu vědecké hypotézy, které vidí, že minulost, přítomnost i budoucnost probíhají vlastně v jednom okamžiku a za jistých situací se prolínají? Je tajemství nadcházejících časů ukryto v jakési pomyslné mimozemské studnici vědění, odkud smějí čerpat jen vyvolení, anebo se toto mystérium skrývá v každém z nás? Když věštci v nejrůznějších koutech světa pohlížejí do křišťálových koulí, magických zrcadel, rozlité krve, kreseb v písku anebo vyložených karet, dovedou opravdu z těchto symbolů vyluštit tajenku života?

Nebo snad odpovědi na své otázky hledají v našich duších?

Jeden z neúspěšnějších jasnovidců, Londýňan Maurice Woodruff přiváděl svými prognózami k šílenství i renomované vědce.

Jeho předpovědi byly precizní a přesné. I když používal karty, skleněnou kouli a jiné rekvizity, přiznal, že rozhodující pro osobní věštbu jsou oči klienta. „Oči jsou jediná část obličeje, která se nikdy nedá zamaskovat. Ani zbarvené kontaktní čočky neskryjí jejich výraz. Když mi zákazníkovi oči nic neříkají, pošlu ho okamžitě pryč. Jednou jsem dívce s bezvýraznými očima řekl, že v její budoucnosti vidím jen prázdnotu a suchopár. Odešla rozmrzelá a prohlašovala, že

jsem podvodník. Ukázalo se však, že nebylo divu, když jsem jí nepředpověděl žádnou budoucnost. Do týdne byla mrtvá.“ Zdá se, že tajemnou knihu osudu nosíme ve svém nitru.

Přečíst ji dovede jen málokdo, ale jisté je, že my všichni svými skutky zaplňujeme její dosud volné stránky.

VI. VOBKLÍČENÍ DUCHY

Lze zbourat zdánlivě nedobytné hradby smrti a navázat kontakt se záhrobím? Tato hádanka trápí lidstvo snad od pradávna. Všechny staré civilizace se ji pokoušely rozluštit a vymyslely celou škálu předpisů a rituálů, s jejichž pomocí se dalo rozmlouvat s mrtvými. Vlna spiritismu zasáhla i naše země. Především na sklonku minulého a v první polovině tohoto století se vzedmula hrozivě vysoko a dodnes se mnozí nechávají unášet na jejím pouze zdánlivě bezpečném hřbetu.

Hlasitý výkřik proťal nervní atmosféru seance a přimrazil zúčastněné k židlím. Žena, která jej vydala, byla stará. Její tvář byla zkroucená děsivou grimasou a tělo se třásl v zjevné extázi. Seděla u stolu, zahalená do tmavého plédu, s nepřítomným pohledem upřeným na zčernalý strop chalupy. Náhle nepřírozeně hlubokým mužským hlasem začala promlouvat k vesničanům a sdělovala jakési důležité pokyny jedné z žen v smutečním oděvu vdovy.

Rozmlouvání s mrtvými prostřednictvím média není u nás příliš časté, ale přesto se občas najdou svědci obdobných seancí. Jeden z nich se nachází v Hodkonči nad Mohelnicí. „Pocházím z Podkrkonoší, kde dříve působilo hodně spiritistů.

Sám jsem se několika jejich schůzek zúčastnil. Mimořádných výsledků dosahovala jedna postarší žena. Byla to chalupnice, která se celý život nedostala z domova dál než do okolních vsí a kromě své mateřštiny neznala žádný jiný jazyk. Kdykoliv se jí podařilo přivést do tranzu, měla schopnost rozmlouvat s dušemi zemřelých. Jedné seanci byl přítomen bývalý voják cizinecké legie v Africe. Jeho osud měl trpkou příchuť. Při jedné z akcí v terénu onemocněl a byl z vojenských služeb propuštěn. I bez finančních prostředků zůstal nadále na černém kontinentu, kde se oženil. Když mu po patnácti letech manželka zemřela, vrátil se domů. Na seanci

prožil šok. Médium náhle změnilo tón i řeč a začalo promlouvat zcela cizím jazykem. Voják ustrnul. Poznal hlas své bývalé ženy, příslušnice jednoho z afrických kmenů. Rozuměl všemu, co mu sdělovala. Byl šťasten a my ostatní byli zmatení. Jak je možné, že prostá chalupnice najednou ovládala jazyk, jímž hovoří pouze malá skupina lidí kdesi na jiném místě zeměkoule?“

*

Paní A. K. z Plzně vypráví příběh svého života: „V roce 1935 mi bylo deset let a spolu s rodiči a starším bratrem jsem bydlela v Holyšavě. Ve stejné době žil v malé vesničce u Plzně sedmnáctiletý chlapec Toník. O prázdninách jezdil k tetě na chatu, kde se okolní chataři bavili vyvoláváním duchů. Jednou, když seděli kolem stolečku, byli zvědaví také na jméno Toníkovy nevěsty. Stoleček tenkrát napsal celé jméno - Alenka Pytlíková.

Když to Toník vyprávěl doma mamince, ta si vzpomněla, že právě teď se na statku u Pytlíků narodila holčička a jmenuje se Alenka. Zasmáli se tomu a na celou věc brzy zapomněli.

Pak přišel rok 1938 a Češi museli ze Sudet odejít. Stejný osud postihl i naši rodinu. Nejprve jsme se přestěhovali do Plzně a pak do malé vesničky, kde otec byl řídícím učitelem. Ve stejné vesnici bydlel i Toník. Seznámili jsme se za války. V červenci roku 1945 jsme se vzali a naplnili tak předpověď duchařského stolečku. Za svobodna jsem se totiž jmenovala Alena Pytlíková.“

*

Josef Kalfus z Velké Hleďsebe přistihl svou dceru a vnučku, jak vyvolávají duchy. Nedalo mu to, a protože spolu s dalšími jmenovci pracoval na sestavení rodokmenu Kalfusů, požádal dceru, aby vyvolala ducha praděda. „Doufal jsem, že se mi tak podaří získat nové a upřesnit dosavadní informace. Předem jsem si připravil otázky a jednou navečer jsme zahájili seanci. Brzy se nám skutečně podařilo navázat spojení. Přivo-

laný mě však vzápětí vyloučil s tím, že já nesmím klást otázky. Na původ našeho rodu jsem se dotazoval tedy prostřednictvím dcery. Odpovědi byly překvapující. Pocházíme prý z Dijonu ve Francii, odkud se jeden náš předek dostal do Holandska a odtamtud do Čech. Můj další dotaz zněl, kdo to byl Jan Kalfus, s jehož zařazením jsem měl v rodokmenu potíže. Dozvěděl jsem se, že to byl náš prapraděd, který pocházel z početné rodiny, jejíž jméno však znělo Kaulfusovi a která pocházela z Horních Kostomlat. Zároveň jsem získal i další údaje, které jsem si ihned začal ověřovat. Horní Kostomlaty dnes nesou název Kosto mlaty pod Řípem. V telefonním seznamu jsem našel muže jménem Kaulfus a jeho prostřednictvím se nám podařilo získat další důležitá data do našeho rodokmenu a propojit náš rod na rod Kaulfusů z Jestřebic. Jestliže jsem dříve na nějaké duchy nevěřil, teď jsem o jejich existenci přesvědčen.“

*

Pozoruhodné svědectví o možném spojení s říší zemřelých přináší i Bořivoj Veselý z Mladé Boleslavi. „Můj děda narukoval do první světové války. Z fronty se naposled ozval dopisem ze dne 30. října 1917. Pak už žádné zprávy nepřišly. Babička chodila ke každému vlaku s vojáky a legionáři, ale nedočkala se. Čas utíkal. V roce 1934 se do našeho sousedství přistěhovala rodina z Podkrkonoší; za nimi jezdila jejich babička, paní Marie S. z Jilemnice. Ta byla vynikající médium. A tak bylo rozhodnuto, že ji poprosíme, aby navázala kontakt s dědovou duší. Paní Marie chtěla vidět co možná nejposlednější dědečkovu fotografii. Když ji dostala - děda byl na ní jako odvedenec -, usedla na otoman. Vedle ní má babička, proti ní moje maminka, vedle já a vlevo otec. Paní Marie oběma rukama pozdvihla před sebe k oknu, zahleděla se na něj a pak pozvolna začala zavírat oči. Přitom jí ruce poklesly na kolena, mírně se zaklonila a zvrátila hlavu dozadu. Pak začala mluvit sytým a znělým mužským hlasem. Vyprávěla o spoustě

věcí, než se dostala k tomu hlavnímu. Děda prý měl na vojně kamaráda - Václava H. z malé vesničky od Chlumce nad Cidlinou. Její jméno nám však paní Marie nedokázala říci, snad si na ně nevzpomínal ani děda. Pouze nám bylo sděleno, že jde o název složený ze dvou slov. Václav H. tam prý dodnes žije a o posledních dědových dnech babičce povypráví. Hlas ještě požádal, abychom se všichni za dědovu duši modlili. Náhle paní Marie otevřela oči, zbledla, položila se na otoman a čtyři hodiny hluboce spala. Teprve pak jsme ji doprovodili k jejím příbuzným v sousedství.

Příští neděli jsme všichni jeli do Chlumce a dlouho se vyptávali na vesnici, jejíž jméno je složeno ze dvou slov. Kupodivu jsme ji našli a také pana Václava H. bydlel v úzké slepé ulici v přízemním domku. Bylo poledne, seděl na lavičce pod lípou a podřimoval. Dědu skutečně znal. Byli dobrými kamarády. Sloužili spolu u zákopníků. Osudného dne kopali zákopy až do rozednění, kdy měli být již dávno pryč. Znenadání je přepadli kozáci na koních. Bylo mnoho mrtvých a raněných, dědu však mezi nimi nenašli. Spolu s dalšími dvěma byl nezvěstný. Pravděpodobně se všichni tři utopili na útěku v močálu. Václav H. najednou odešel a vrátil se s dědovým batohem, v němž zůstal sáček s tabákem a fajfka, kterou babička bezpečně poznala.“

*

Lidé se ze světa duchů nepokoušejí získat jen důležité informace a odpovědi na otázky, které je trápí. Důvody pro překročení hranic tohoto a onoho světa jsou někdy nesmírně malicherné. Získané sdělení však může být šokující. Drahomíra Kopková z Brna se v roce 1951 spolu se skupinkou dalších mladých lidí vypravila lyžovat do Jeseníků. „Podniková chata byla zajištěna, pouze jsme měli na konečné stanici vystoupit a převzít klíč od chaty. Ten tam měla zanechat předcházející skupina při odjezdu. Bylo to jednoduché a vždy to fungovalo ale tentokrát ne. Pan přednosta pro nás nic neměl, skupina

odjela i s klíčem do Brna. Ubytovali jsme se tedy v místním hotýlku a pravidelně docházeli na nádraží v naději, že se zapomnětliví turisté již probudili a poslali klíč vlakem zpátky. Čekali jsme marně. Byli jsme dost zoufalí. Ubytování v hotelu nám neúprosně krátilo skromné zásoby financí. Mezi námi byl mladík, budoucí architekt, který se poměrně často stýkal se skupinou spiritistů. Vykládal nám o tom, ale my, mladší než on, jsme mu příliš nevěřili. Především já jsem se na něj dívala jako na pomatence. Večer, stále bez klíče od chaty, nás přinutil, abychom se zúčastnili jeho seance. Prostřednictvím abecedy sepsané na velkém archu papíru a výrazů ANO a NE chtěl vyřešit to, co nás trápilo. Navázal kontakt s duchem a zeptal se ho, kde je klíč od chaty, kdy a kde jej dostaneme. Bylo nám sděleno, že musíme počkat ještě jeden den. Klíč však nepřijede ani vlakem, ani poštou, nepředá nám ho přednosta stanice ani žádný jiný člověk. Přesto ho dostaneme!

Zasmáli jsme se tomu, jenže druhého večera někdo zaškrábal na dveře. Strnuli jsme, protože místní hoteliér měl obrovského vlčáka, před nímž jsme všichni měli náležitý respekt. Já jako milovnice psů jsem se přece jen tak moc nebála a dveře pokoje otevřela. Za nimi stál vlčák a v tlamě měl klíč od chaty, na který jsme tak dlouho čekali. Klíč jsem mu vzala, pohladila ho a on jakoby v tranzu odešel. Pak jsme se dozvěděli, že předcházející skupina předala klíč v Brně nějakému řidiči auta, který jel do místa naší rekreace. Ten však na to zapomněl a teprve se zpožděním předal klíč hoteliéroví, který nám jej poslal po svém oblíbeném psu.“

*

Paní J. H. nemohla mít děti. Sterilitu léčila pobytem ve Františkových Lázních. Nastoupila tam v květnu 1991. Jednoho večera spolu s dalšími pacientkami vyvolávaly duchy. Sklenička běhala od písmenka k písmenku. Ženy se ptaly na různé věci. A došlo i na to, zda paní J. H. bude mít dítě. Sklenička napsala, že ano. Stane se tak prý v listopadu 1992.

A onoho měsíce se paní J. H. skutečně narodil krásný a zdravý syn.

Let nad propastí

Tyto příběhy vzbuzují dojem, že vyvolávání duchů je pouze poučnou zábavou, v níž odhalíme leccos z tajemství zemřelých a navíc obdržíme informace o vlastní budoucnosti. Je tomu ovšem opravdu tak? Není spiritismus ve skutečnosti nesmírně riskantní hrou s ohněm, v níž můžeme daleko víc ztratit než získat? Nehrozí, že možná nevědomky uvolníme pouta neznámu a rozpoutáme běsnění sil, o jejichž záměrech a moci nemáme ani tušení?

Paní M. E. z Jihlavy varuje: „Moje dcerka měla před maturitou, a tak se učila společně s kamarádkou. Jednou přiběhla celá vystrašená, protože prý vyvolávaly duchy, aby se dozvěděly, jak u zkoušky dospělosti dopadnou. Strašně jsem se na ni zlobila, ale nakonec, i když jsem v životě nikdy nic podobného nedělala, jsem podlehla zvědavosti a spolu s dcerkou uspořádala seanci. Ptaly jsme se na všechno možné a docela se při tom bavily. Potom jsme šly spát. Najednou mě vzbudil hluk, jako když jde velký zástup lidí a neustále si něco brumlá. Chvilku jsem poslouchala, co se to děje. Rozsvítila jsem lampičku, byla přesně půlnoc. Okamžitě se mi vybavilo, co jsme dělaly večer, a přemýšlela jsem, zda to může mít nějakou souvislost. Pak jsem zhasla a začala opět usínat. Hluk se ozval znovu. Zastřené hlasy naplnily místnost, byly všude dokola. Děsilo mě to. Už nikdy bych se k vyvolávání duchů nepropůjčila.“

*

V roce 1947 v malých soukromých lázních v Toušeni přišla na spiritistické seanci téměř o život Zdenka Michálková

z Jaroměře. „Bylo mi 25 let a moc jsem na okultní jevy nevěřila. Do lázní ale přijela odbornice na vyvolávání duchů paní Marzano. Pacienti ji přemluvili, aby předvedla své umění. Zasedli jsme kolem stolu a spojili ruce. Paní Marzano se zeptala, kdo z nás by chtěl mluvit se svým zemřelým příbuzným. Moje osmadvacetiletá sousedka Klára řekla, že by nutně potřebovala radu od svého mrtvého tatínka. Při bombardování Škodovky v Plzni byl zasažen i jejich dům. Oba rodiče přitom přišli o život. Národní výbor v Plzni ji nutí, aby dala dům opravit, a ona neví, co má dělat. Peněz má málo, a tak by chtěla od tatínka radu. Paní Marzano po krátkém úvodu začala ducha vyvolávat. Rozzlobila se, že kdosi svou nevírou ruší příchod zemřelého.

Jeden pán se zvedl a odešel. Chtěla jsem jít také, ale cosi mě drželo na židli. Paní Marzano začala znovu a za chvíli se se mnou začaly dít divné věci. Prožívala jsem zvláštní pocit odhmotňování, jako bych se zbavovala těla a vyklouzávala kamsi pryč. Celá jsem se třásla. Třes postupně sílil. Zvláštním slabým hlasem jsem začala volat: ‚Já nechci, já nechci. Podle svědectví ostatních pacientů jsem příšerně zbledla. Náhle jsem vypadala jako stařena blízka smrti. Paní Marzano zděšeně řekla: ‚Já to musím přerušit, protože nejsem schopná, abych ducha Zdenky vrátila do jejího těla.‘ Pak ta zvláštní síla, která mnou cloumala, ustoupila. Již jsem nebyla jako bezvládná loutka ovládaná neznámou energií. Začala jsem se uklidňovat a posléze mě odvedli na pokoj, abych se vzpamatovala.

Mé trápení tím ale neskončilo. Ulehla jsem a slyšela šramot u své postele. Neviditelný hlas mi vyčítal: ‚Proč jsi to přerušila, já potřeboval Kláře něco důležitého říct!‘ A tak se to opakovalo po celou noc. Hlas byl neúnavný a neústupný. Snažila jsem se uklidnit, přesvědčovala jsem sama sebe, že to přece není možné, aby ke mně promlouval zemřelý. Když mi dokázal hlasitě vyčítat mou slabost, mohl mi přece místo toho sdělit vzkaz pro Kláru. Ale ani tento argument nakonec

nedokázal přehlušit děsivé podezření, že cosi neznámého zavítalo k nám a já na oplátku opustila na moment tento svět.“

*

Téměř rok vyvolávala duchy Iva Vodenková z Vraného nad Vltavou. Pak se cosi zvrtno. Bytem se začaly rozléhat kroky neviditelných návštěvníků, kliky se samy pohybovaly a dveře otevíraly. Jakási moc vyvolávala pocit ztráty těla, neuvěřitelné lehkosti a vznášení se. K tomu se přidaly zrakové vjemy. „Přítel mě chtěl políbit na dobrou noc, a když se skláněl k posteli, najednou změnil podobu. Byl úplně bílý, vlasy mu zmizely, oči se propadly a celá tvář připomínala lebku.“ Podobně nepříjemné zážitky mají i mnozí další účastníci spiritistických seancí. „O tom, že duchové dovedou člověka pořádně potrápit, jsem se přesvědčila na vlastní kůži,“ svěřuje se žena z Hlinice. „Nikdy jsem na podobné úkazy nevěřila, až jednou v létě mě navštívila moje tehdy devatenáctiletá neteř a svěřila se mi s tím, že koupila v antikvariátu starou knihu, podle níž zkoušela přivolat duchy zemřelých. Kupodivu se to dařilo bez potíží. Zkusila jsem to také. Zalíbilo se mi rozmlouvat s různými osobnostmi. Jenže za nějaký čas jsem zjistila, že nemám v noci klid. Měla jsem hrozné sny, které mi připadaly skutečné. Často mě cosi tahalo z postele a dotýkalo se mě.“

Nemohla jsem se vůbec bránit, byla jsem strnulá. Bála jsem se chodit spát. Pak se tyto úkazy začaly projevat i za plného vědomí. Neznámá síla mě táhla a škubala se mnou. Jednou v noci jsem se probudila a s hrůzou jsem se dívala do středu místnosti. Cítila jsem tam cosi nepředstavitelně děsivého. Nikdy jsem nepoznala podobný strach a úzkost. Neviditelný byl ztělesněním zla. Druhý den ráno mi duchové napsali: ‚Navštívil tě ďábel.‘ V té době koupil můj starší syn bibli. Často si ji četl a říkal mi: ‚Určitě se to nesmí dělat.‘ Rozhodla jsem se, že s vyvoláváním duchů přestanu, ale bylo to jako droga, stále mě něco nutilo zkoušet to znovu. Jednou se

mi ozval duch jedné neprávem odsouzené ženy. Bylo to zvláštní, cítila jsem, že je rozzlobená. Napsala mi: ‚To, co děláš, je hřích. Bůh se na tebe zlobí, promluv s ním.‘ Postupně jsem se dostávala opět k normálnímu životu. Bůh mi pomohl.“

*

Jana z Prostějovska předkládá Úděsný prožitek své prababičky.

„Byla vdova, těžko se protloukala životem s dvěma dcerami, a když ta starší z nich zemřela, zlomilo to prababičce srdce. Začala navštěvovat spiritistické kroužky. Zprávy od zemřelých zde zprostředkovávalo médium s pomocí ducha stařečka z Valašska. Prababička měla jediné ptání, uvidět svou zemřelou dceru. Jak se později svěřila své mladší dceři, moc tomu duchaření nevěřila. Nacházela na seancích jakousi psychickou útěchu. A tak nebrala vážně, když jí stařečkův duch Ústy média přislíbil, že zemřelou dceru přivede. Prababička bydlela ve starém domě. Na bytě měla ještě dva číšníky. Ti přicházeli z práce až pozdě večer, a tak hlavní dveře bytu nezamykala. Jednou večer slyšela zřetelné klepání. V domnění, že to jsou její podnájemníci, volala z kuchyně: ‚Pojďte dál, je otevřeno.‘ Nikdo však nešel, jen znovu kdosi zaklepal a pak ještě jednou.

Prababička šla otevřít. Na chodbě v šeru stály dvě postavy, jedna větší a mohutnější, druhá menší. Myslela si, že to jsou ti dva číšníci, a tak se jich důrazně zeptala, proč nešli dál, když je otevřeno. Postavy nehybně stály. Prababička se jim pokusila nahlédnout do tváře, náhle ji obešla hrůza a prudce dveře zabouchla. Nikomu se nesvětila, ten zážitek si nechala pro sebe. Jenže na příští seanci se stařečkův duch prostřednictvím média ozval s ostrou výtkou, když tekl: ‚No, ty umíš pěkně vítat hosty. Přišel jsem k tobě s dcerou a ty jsi nám zabouchla dveře přímo před nosem!‘“

*

Zahrávání si s nevypočitatelným světem duchů nemusí ovšem skončit pouhými chvílemi hrůzy a neklidnými sny.

V Praze vyvolávala skupina dětí zemřelé. O několik hodin později třem z nich zemřel někdo z blízkých příbuzných. Všichni, kteří tak nečekaně zesnuli, byli naprosto zdraví. Je to pouze náhoda?

Nejděsivější nevysvětlitelná a doufejme, že již uzavřená série tajemných úmrtí byla zaznamenána v Brně. V roce 1992 zde několik mladých lidí z legrace uspořádalo seanci, při níž vyvolali ducha osmiletého chlapce. Ten sice byl podle předepsaného rituálu opět odvolán, ale jak se zdá, od tohoto okamžiku se na všechny přítomné sneslo prokletí. Jeden z mladíků byl zastřelen při výkonu vojenské služby, druhého srazilo auto, třetího přejel vlak. Také jedna z dívek zahynula při dopravní nehodě. Jela na motorce, nevybrala zatáčku a na místě se zabila. Další z dívek přečkala vražedný útok. Její přítel neunesl, že se s ním chce rozejít, a pobodal ji nožem. Dívka má dodnes následky, ale žije. Dne 12. května 1995 se konal pohřeb dalšího chlapce z tehdejší party. Byla to již pátá oběť. Naboural se v autě. Ostatní cestující nehodu přečkali bez vážnější újmy.

Nevíme, zda tuto neuvěřitelnou sérii tragických úmrtí mladých lidí skutečně způsobily síly z onoho světa, a nemáme ani tušení, zda tato příšerná řada katastrof je již u konce. Jisté je pouze jedno: podobné případy bychom rozhodně neměli přehlížet. Ačkoliv se to může zdát paradoxní, vyvolávání duchů lze oprávněně považovat za velmi nebezpečné. Je to skutečná zrudnost a sebevražda vlastní duše a často i těla. Zatímco jiné tajemné jevy a záhadné úkazy člověk pozoruje zcela náhodně a je pouze jejich pasivním, a tedy zcela nevinným účastníkem, spiritistické seance záměrně usilují o něco, co nám není souzeno. Pokoušejí se zrušit odvěké zákony života, zbořit ochranné bariéry a navázat kontakt se záhrobím. Možná že se vyvolávací duchů přitom občas skutečně dočkají odpovědí na otázky, které je trápí, a že znovu alespoň na chvíli pocítí

blížkost svých milovaných bytostí, které již odešly na věčnost,
ale za jakou cenu! Snaha proniknout do oné zakázané třinácté
komnaty se rovná otevření pověstné Pandořiny skříňky, v níž je
ukryto všechno zlo a utrpení světa.

VII. OZVĚNY DÁVNOVĚKU

Minulost nikdy neřekne své poslední slovo. Neexistuje žádná hranice, na níž by definitivně shořelo vše, co patřilo k dávno odeznělým časům. Život je nesmírně podivný. To, co bylo, se nečekaně vrací. Zdá se, že všude okolo nás se zachovaly neviditelné stopy osudů našich předků, jejich tváře, hlasy i pocity. Tyto otisky jsou dobře ukryty pod nánosem novověku a jen za zcela mimořádných okolností vystoupí znovu na povrch, zjeví se a zapůsobí v plné síle.

Obyvatelé domů, které obklopovaly pražský Dobyččí trh, dnešní Karlovo náměstí, probudil v noci z 20. na 21. července roku 1571 nezvyklý hluk. Ze Spálené ulice vyjel podivný průvod vojáků na koních. Muži byli ve starodávných oděvech a také jejich zbraně patřily do minulosti. Za tímto předvojem byl tažen vůz bez kol. Snad to byla jen velmi rozměrná bedna okovaná železem. Musela být pořádně těžká. Vydávala ohlušující skřípot. Za ní kráčelo osm obřích postav. Zdálo se, že nemají hlavu. V místě, kde stála kaple Božího těla, se rozzářilo záhadné světlo. Připomínalo oheň planoucí v kruhu. V jeho středu se objevilo množství sudů a truhel naskládaných na sobě.

Vojáci celou tuto hromadu naložili do vozu a za úděsného hlomozu a rachotu se obrátili zpět a odtáhli směrem k Novoměstské radnici a pokračovali dále na Staré Město. Tajemní obři postávali nadále u zářícího kruhu. Pak se zvedl prudký vítr a vše zmizelo. Tmu však až do rána prozařovalo nevysvětlitelné světélkování.

Zprávu o této události podává mimo jiné i pan Vilém Slavata ve svých pamětech. Zdá se, jako by se Karlovo náměstí na malou chvíli stalo filmovým plátnem, na němž se promítly záběry dávno odvátných časů. Není to nic nemožného. Lze připustit, že vše, co se na daném místě odehraje, zůstává

v určité, nám neznámé podobě zachováno a občas se útržky těchto dávných dějů znovu vynoří před našimi vyděšenými zraky.

*

Ing. Jaroslav Nepejchal v roce 1930 zavítal spolu se svým bratrancem na Zubštýn. „Počasí bylo velmi nevlídné. Mrholilo a nad krajinou se převalovala hustá mlha. Stoupali jsme od obce Pivonice. Viditelnost se ještě zhoršila. Při výstupu na val, který býval kdysi hradbami, ale dnes je již jen trávou zarostlým náspem, jsme uslyšeli podivný zpěv. Jeho intenzita sílila. Na vrcholu nás od zřícenin dělila mírná prohlubeň. Za ní čněly zbytky stavby, část klenby a hromada zdiva. K rozhledně bylo nutné projít asi tři metry dlouhou chodbičkou. V celém areálu nikdo nebyl, a přesto zpěv vycházel právě z ruin.

Slovům rozumět nebylo. Znělo to jako chorál Kdož sú boží bojovníci. Mohutný mužský sbor neutichal. Svírala nás tíseň.

Neřekli jsme ani slovo. Oba jsme se jen na sebe podívali a tiše začali sestupovat.“

*

Obdobné jevy jsou někdy vyvolány zcela konkrétní příčinou.

Alena Hladká z Prahy zaznamenala ponurou historii jednoho starého domu v Pardubicích. Před válkou jej obývala rodina doktora Formánka. Z tmavého schodiště v mezipatře se šlo do komory, kde stál mandl na prádlo. Jinak tam nebylo nic. Jednoho dne tam spolu se služebnou přišla i malá dcerka pána domu. Vesele si povídaly, ale najednou holčička vytřeštila oči a ukazovala na místo na stěně a vyplašeně křičela, že tam sedí mrtvola skrčence. Seběhla se tam celá rodina. Nikdo nic neviděl, jen prázdnou bílou stěnu. Děvčátko bylo v šoku a i přes okamžitou lékařskou pomoc za několik dnů zemřelo. Krátce nato byl majitel domu přeložen do Prahy a rád opustil místo, kde přišel o dítě. Po několika letech musel dům ustoupit nové výstavbě a byl zbourán. V komoře, kde stával mandl, byla

v troskách zdiva objevena mrtvola muže, zazedného ve skrčené poloze.

Nevysvětlitelný záblesk minulosti prot'al poklidnou atmosféru rodinného domku na kraji Plzně. Jana Simandlová o tom říká: „Můj otec pocházel z početné rodiny, měl šest sourozenců, samá děvčata. V době, kdy studoval reálku, měl vyhrazenou malou místnost, kde se spolu s přítelem učili. Neviděl rád, když tam chodily jeho sestry. V blízkosti domku byl Mikulášský hřbitov. Již se tam nepohřbívalo, hrobky byly polozbořené, nedalo velkou námahu dostat se dovnitř. Oba chlupci je často prolézali. Jednou můj otec našel na hřbitově lebku, kterou přinesl v tašce domů. Pro zastrašení děvčat ji vystavil ve svém studentském pokoji a pro větší efekt rozžal v lebce svíčku. Mělo to účinek. Holky se místnosti toho dne vyhýbaly. Večer měl otec náhle vidinu. Nacházel se ve starobylé hradební chodbě. Dveře na jejím konci se otevřely a z nich se vynořila vysoká zahalená postava. Přišla až k otci a naklonila se nad ním.

Bylo cítit hrobový chlad. Neznámý měl ruce zkřížené na prsou, a když se jeho hábit pootevřel, ukázalo se, že nemá hlavu. Otce se zmocnila hrůza. Padl na kolena a začal se modlit.

Posléze postava stejně pomalým krokem odešla.

Druhého dne u snídani se děda, který o lebce neměl ani tušení, zmínil o podivné atmosféře uplynulé noci. Psi příšerně vyli, chalupou prolétal větrný proud. Otec se po jídle vytratil z domova a lebku odnesl na místo, kde ji našel.“

Nejprůkaznější jsou ovšem jevy, při nichž ozvěny minulosti sleduje více svědků anebo se na stejném místě opakují.

Děsiví strážci hradu

V rázovitém, drsném, a přece tak malebném pohoří Velké Fatry se rozkládá zřícenina hradu Sklabyňa. Bývalé pyšné sídlo feudálů je dnes již v rozvalinách, ale ty přesto nejsou zcela opuštěny. Strhne-li se nad horami zvlášť silná bouře, hrad ožívá řinčením zbraní, tajemnými hlasy a temnými siluetami přízraků bez tváře.

„Sklabyňa je pro mne dodnes velkým otazníkem. To, co jsem tam prožil, zcela zviklalo mé přesvědčení o ‚normálním‘ toku času a vyvolalo pochyby o ryze materialistickém pojetí světa,“ přiznává Ivo Adámek z Ostravy. Osířelý hrádek, ztracený mezi výběžky hor, poprvé navštívil s kamarádem Bohoušem.

„Bylo to v srpnu. Bylo jasno, sucho a teplo. Rozbili jsme tábor na hlavním nádvoří, pojedli a podrobili ruiny prvnímu průzkumu. Navzdory stísněnému pocitu z odlehlosti a samoty se nám trosky líbily a my se rozhodli několik dnů zůstat. Chtěli jsme zkusit prohledat čeledníky, v nichž měl být ukryt vchod do sklepení. Průzkum poklepem naznačoval, že pod námi jsou duté prostory, ale žádný vstup do podzemí jsme nenašli. V podvečer dorazila k bráně stará oktávka a v ní tehdejší předseda MNV Duričák. Kupodivu nás z hradu nevyhodil. Spolu s partou nadšenců se jej pokoušel renovovat. Výměnou za pomoc při výkopech odvodnění nám nabídl ubytování v strážní věži.

Ta již byla částečně zrekonstruována. Měla dřevěný strop a podlahu, krb, v němž se dalo nejen topit, ale i připravit jídlo, dlouhý dubový stůl a několik židlí a nahoře v podkroví pár slamníků k přespání. Vstup tvořily těžké masivní dveře a výhled zajišťovaly úzké střílny. Připadali jsme si jako v pětihvězdičkovém hotelu. Jenže idyla netrvala dlouho. Po několika dnech se navečer obloha zatáhla těžkými chmurnými

mraky a hromy - v duchu tradice - divo bily. Šli jsme spát sužováni stále rostoucím pocitem tísně. A pak to vypuklo. Zatímco venku zuřila bouře a blesky křižovaly oblohu, hrad ožil.

Dole, přímo pod námi, se ozývaly zcela zřetelné těžké dunivé kroky okovaných bot. Slyšeli jsme řinčení řetězů. Kov narážel na kov jako při šermu. Zaslechli jsme tlumené hlasy, jimž nebylo rozumět, a další podivné, těžko definovatelné zvuky, které se ozývaly jak z podzemí, tak zvenčí z nádvoří. Měli jsme strach. Necháпали jsme, co se vlastně děje. Seděli jsme, ozbrojeni sekerkou a loveckým nožem, a čekali. Malým okénkem s výhledem na trosky hlavní budovy jsme zahlédli jakýsi pohyb. Kdosi v temném plášti se pohyboval nahoře na ruinách.

Ani při jasných záblescích mu nebylo vidět do obličeje, spíše se zdálo, že žádný nemá.“ Ivo Adámek a jeho přítel nejsou jedinými svědky, kteří na Sklabyni pozorovali podivuhodné úkazy. Nad ruinami jako by se vznášel děsivý stín záhadných otazníků. Původní hrad byl vybudován v raně gotickém stylu. Později, okolo roku 1630, v jeho těsném sousedství vyrostl opevněný renesanční zámek.

Ten se dochoval až do druhé světové války, kdy se stal základnou partyzánského odboje a byl fašisty vypálen. Jak potvrzují dávné letopisy i novodobé dějiny, v okolí obou historických staveb až příliš často tekla krev, umírali lidé a kralovalo utrpení.

Vyvolává tato přemíra bolesti a záporných emocí psychické jevy, anebo jejich kořeny musíme hledat jinde?

K solidnímu pátrání máme bohužel jen příliš málo informací. Legendy vyprávějí o podzemních prostorách; jež prý skrývají četná tajemství. Ale kupodivu se tím nemíní poklad.

Jak se zdá, v jednotlivých zkazkách a pověstech jsou roztroušeny dobře zakódované informace o něčem, co se

odehrávalo ve zdech hradu, ale venkovnímu světu mělo být utajeno. Zřejmě šlo o něco nepřípustného, děsivého a odpuzujícího.

Zprávy jsou však velmi řídké a zmatené. Dozvídáme se z nich, že ve sklepe ní žil obrovský had, napájený z gigantických sudů s vínem a s krví. Had je jedním ze symbolů satana a víno s krví je oblíbenou rekvizitou ďábelských mší. Znamená to, že v hlubinách hradu se konaly orgie a obřady černé magie a že příliv zla, které tyto rituály vyvolaly, se dodnes nahodile projevuje? Jsou tajemné jevy pozorované návštěvníky hradu ozvěnou hrůzné minulosti a svědectvím o průniku neznámých sil?

Pokud na tyto otázky odpovíme záporně, musíme hledat další možné řešení. K nejkurióznějším patří hypotéza jednoho z vesničanů. Podle ní si v ruinách vybudoval svůj brloh medvěd, který uprchl svému krotiteli. Ze zajetí si přinesl obojek, na němž visí kus řetězu. A ten prý způsobuje ony nepříjemné řinčivé zvuky, které se tak často ozývají v troskách. Podle druhé teorie se ve sklepení nachází dosud neobjevená zbrojnice.

Silný vítr prý rozechvívá brnění a ve skulinách mezi kameny vyvolává zvuk podobný lidskému hlasu. Vchod do podzemí nebyl dosud nalezen a podle jistých indicií jsou tyto prostory dokonce zasypány. Souvislost mezi atmosférickými poruchami a nevysvětlitelnými úkazy však nelze podceňovat. Většina svědků totiž slyšela tajemné zvuky a zahlédla podivné stíny, právě když v ruinách hledala úkryt před bouří. Definitivní odpověď by mohl přinést podrobný průzkum celé lokality.

VIII. KLETBY A PROKLETÍ

Na ostrově Lokrum poblíž Dubrovníku se rozkládá starobylý klášter. Jeho zakladatelem byl Richard Lví srdce, který tudy putoval za křižáckého tažení. Po celá staletí zde rozjímali františkáni. V polovině minulého století se ostrov zalíbil arcivévodovi Maxmiliánovi, bratru císaře Františka Josefa. Záhy jej od města Dubrovník koupil a mnichům přikázal, aby se vystěhovali. Poslední z františkánů, který vycházel z brány kláštera, prý vyslovil hroznou kletbu, aby každý majitel ostrova, nyní i budoucí, zemřel násilnou smrtí. První obětí se stal Maxmilián. Přijal nabízenou korunu mexického císaře, což ho nakonec přivedlo před popravčí četu.

Jeho žena se ještě před tím vrátila do Evropy, kde záhy propadla šílenství. Lokrum získal následník rakouského trůnu princ Rudolf. Daroval mu jej jeho otec, který ostrov obdržel jako dědictví po Maxmiliánovi. Ze svého nového majetku se neradoval dlouho. V roce 1889 byli Rudolf a krásná baronesa Mary Vetserová nalezeni v Mayerlingu u Vídně mrtví. Nový pán ostrova arcivévoda Ferdinand d'Este pro jistotu nikdy na Lokrum nezavítal. Ale to ho nezachránilo. Spolu se svou ženou zemřel rukou atentátníka v Sarajevu. Atentát byl impulsem k rozpoutání první světové války. Krátce nato se do kláštera vrátili františkáni.

Kletby nejsou pouhým mýtem. Jejich údernost, vytrvalost a síla jsou mnohem větší, než bychom byli ochotní připustit.

Ať již záměrně nebo pouze ze vzteku náhodně vyslovená slova se stávají krutou realitou. V polovině šedesátých let došlo v Slavičíně k tragické havárii. Krátce po půlnoci se dva mladí chlapi zřítily na motorce dolů z mostu. Jeden z nich byl na místě mrtvý. Druhý nehodu kupodivu přečkal jen s menším zraněním. Rodiče zemřelého neunesli tíhu neštěstí. Za viníka považovali řidiče motorky. Ten totiž oné noci vytáhl jejich

syna z postele, aby spolu jeli na taneční zábavu, a zřejmě nezvládl řízení. Nahlas mu popřáli stejnou smrt jako svému chlapci.

Kletba se splnila. Majitel motorky se přesně za rok na svém stroji zabil.

*

Vlastimil Hosnedl z Brna byl svědkem dalšího případu, v němž roli vraha sehrála nevhodná slova. „V závěru školního roku jsme se na předprázdninovém večírku loučili s jednou milou kolegyní, která odcházela do důchodu. Oslavy se zúčastnil celý učitelský sbor, samozřejmě včetně ředitele. Jeho jedinou chybou bylo někdy až nevkusné žertování. Byl rád vtípný za každou cenu. Když při loučení s naší spolupracovnicí pronášel oslavné ódy, náhle mu ujela rádobý legrační myšlenka. Řekl, že doufá, že odcházející paní učitelka bude natolik ukázněná, uvědomělá a nebude příliš dlouho zatěžovat erární pokladnu pobíráním důchodu. Nejlepší by bylo, kdyby se po vzoru Lomikara rozloučila se světem do roka a do dne. Nevhodný bonmot nás zarazil, ale všichni jsme již měli pár skleniček, a tak jsme jej přešli mlčením.

Uběhl další školní rok, když do školy přišel manžel oné kolegyně v penzi a chtěl o samotě hovořit s ředitelem. V kanceláři ohromenému vládci školy oznámil, že jeho bývalá podřízená splnila do písmene děsivé přání. V několika posledních dnech před výročím svého odchodu do důchodu intenzívně myslela na ředitelův výrok, nervovala se, a právě v onen osudný výroční den přestalo její slabé srdce pracovat.“ Je ovšem otázkou, zda v těchto případech je příčinou tragického rozuzlení skutečně síla kletby anebo autosugesce oběti, která na vyřčené prokletí ustavičně myslí.

František Hanus ze Zlína bydlel před válkou u otčova strýce. „Ve vesnici byl statek. Starý hospodář předal majetek svému synovi a sám odešel na vejminek, ale tam s ním mladí nezacházeli dobře. Jednou, když už nemohl déle snášet synovo

ustavičné šikanování, vyšel před statek, zvedl ruku k nebi a zvolal: ‚Proklínám tento statek do třetího kolena. Tři hospodáři tady neumřou.‘ A opravdu. Sám se stal prvním z řady, když skonal mimo tento dům. Jeho syn zemřel náhle při jednání u cizích lidí v sousední obci a třetí byl v padesátých letech odsouzen jako kulak a zemřel ve vězení. Nyní se o statek uchází jeden z potomků. Vyplněná kletba již prý nehrozí.“ Gejzír záporných sil nemusí rozpoutat jen záměrná snaha ublížit Stačí trocha rozčilení a z úst vyletí hrozba. Nemusíme ji myslet vážně, ale vyřčené již nelze odvolat a zlá myšlenka se stává skutkem. Začátkem prosince roku 1980 vypukla mezi Adrianou Boleckou a druhým manželem její matky hádka. Padlo i pár facek. „Vzteklá a ubřečená jsem prohlásila: ‚Pánbůh tě musí potrestat za to všechno, co se mnou vyvádíš. Doufám, že se nedožiješ Vánoc!‘ K mému úžasu již za pár dnů přijel otčím s ovázanou hlavou a s několika stehy. Smrti unikl jen o vlások.“

*

Příběh Věnceslavy Bernardové z Prahy dokazuje, že na kletbu mohou reagovat i věci okolo nás. „Má přítelkyně přišla jednoho pátku domů a jako správná matka rodiny nevěděla, kam dřív skočit. Zadělala na buchtu, uvařila večeři a ještě se dala do praní. Její manžel si jako vždy pohodlně hověl na gauči, dospělý syn a dcera odpočívali v křesle a všichni svorně sledovali podvečerní televizní seriál. Má přítelkyně pobíhala mezi kuchyní a koupelnou, unavená po celodenní práci a také trochu naštvaná, že se nemůže dívat. Vztek v ní narůstal. Záhy se spravedlivě rozhořčila a pronesla: ‚Po slyšte, vy tři, aby mi někdo z vás pomohl, to vás ani nenapadne. Kéž by se s tou zatracenou televizí něco stalo!‘ A odběhla zase k práci. Téměř vzápětí za ní přišel syn, oči navrch hlavy, a říká: ‚Táta ti vzkazuje, že až příště budeš čarovat, máš si vybrat nějaký jiný objekt než televizor.‘ Zmíněný přístroj totiž po její kletbě,

zrovna v nejzajímavějším místě děje zhasl. Znovu se rozzářil až po opravě.“

Neviditelní ochránci hrobů

Některé z hrobů panovníků prastarých civilizací jsou chráněny kletbou. Každý, kdo se k nim přiblíží a pohne kostmi bývalých mocných anebo se zmocní jejich majetku, bude postižen neštěstím. Letité legendy o tajemných silách střežících klid zemřelých nelze brát na lehkou váhu. Vědci, archeologové i lupiči, kteří zavítali do prokletých hrobek, utrpěli záhy nečekané rány osudu. Svůj díl neštěstí museli nést i obyčejní vandalové pokoušející se zneuctít hřbitovy.

Na sklonku minulého století na ostrově Bora Bora měly být z jedné tamní hrobky vyzvednuty ostatky králů a uloženy na dno posvátné jeskyně. Hrob totiž musel ustoupit plánované výstavbě silnice. Ale každá živá bytost, která se přiblížila k pohřebišti, byla postižena ektropií - převrácením očních víček anebo jinou nečekanou indispozicí organismu. Ředitel muzea v Honolulu chtěl získat umělecké předměty, které se nacházely v hrobce, ale jím vyslaní experti dostali vysoké teploty a začali blouznit. Nakonec se potomci královské rodiny rozhodli zničit všechny pozůstatky a hrob i s veškerými poklady vypálili. Cesta však byla pro jistotu vedena jinudy.

Na Cookových ostrovech si skupina turistů prohlížela posvátné skály a hroby, v nichž byly uloženy kosti lidských obětí. Jeden z mladíků se smál výkladům průvodce, vyskočil a položil svou hlavu do žlábků v kamenném oltáři určeném pro hlavu obětovaného člověka. V hloupém žertu si zahrál na zajatce, který zde čeká na smrt. Někteří se nervózně zasmáli, průvodce byl roztrpčen a exkurzi ukončil. Oné noci mladík zjistil, že nemůže pohnout hlavou, kterou pronikala prudká

bolest. Lékaři si s chorobou nevěděli rady. Teprve jeden starý místní kněz doporučil, aby chlapec vykonal patřičný rituál a přinesl oběti bohům *heiau* jako výraz prosby o odpuštění za posměšky na posvátném, kletbou střeženém místě. Po očištném ceremoniálu se mladík opravdu ihned vyléčil.

V Mnichově byl v roce 1901 pohřben bývalý spiritista a jeden z nejlepších komunikátorů se zemřelými Josef Jungwirth.

V květnu 1978 poškodili jeho náhrobek dva čtrnáctiletí školáci.

O dva dny později se oba hoši začali dusit a za nesmírného utrpení zemřeli, aniž se kdy podařilo zjistit příčinu jejich smrti.

Zprávy o okamžitém potrestání viníků neodradily další vandaly. Dne 26. června téhož roku se v noci prikradli na hřbitov dva podnapilí osmnáctiletí mladíci a již tak poškozený Jungwirthův pomník kladivem zcela roztřískali na důkaz toho, že kletba neexistuje. První z nich, Walter Katz, se zabil za čtyři dny, když při havárii vylétl ze silnice a zlomil si vaz. Vyplašená rodina druhého pachatele, Johanna Fuchse, nechala ihned zničený pomník postavit znovu a celý hrob opravila. Nato všichni odjeli na Kanárské ostrovy. Pomstě ze záhrobí však mladý vandal přesto neunikl. Dne 13. července se z nepochopitelných důvodů zřítíl ze skály a zemřel.

Další důkaz o silách střežících klid mrtvých předkládá Dada Senovská z Brna: „Maminka s tatínkem, když byli mladí, měli několik kamarádů. Ti chlapci se jednou opili a vtrhli na hřbitov. Nevím, co všechno tam provedli, škoda asi nebyla velká.

Nakonec jeden z nich vylezl na hřbitovní zeď, rozpažil ruce a směrem na hřbitov zavolal: ‚Skákejte, vy mrtví, jako skáču já.‘ Seskočil dolů, zůstal nehybně ležet a museli ho odnést k lékaři.

Od pasu dolů zůstal ochrnutý. Psychicky tento stav neunesl a chtěl spáchat sebevraždu. Pokoušel se otrávit, podřezal si

žily, ale vždy ho stačili zachránit. Upoután na lůžko se trápil více než padesát let.“ Jiný nerozvážný noční návštěvník hřbitova si dodnes neumí vysvětlit, proč na něj zaútočily záhrobní síly. „Nedělal jsem nic špatného, snad jsem jen vedl rádoby vtipné řeči. A pak, když jsem z jednoho hrobu chtěl sebrat hořící svíčku, abych si od ní připálil, se to stalo. V naprostém bezvětrí se na hrob náhle zřítil nedaleký vzrostlý strom. Jen tak tak jsem uskočil.“

Nositelé neštěstí

Slavný automobilový závodník hrabě Zborowski se zabil ve svém voze na francouzském pobřeží. V okamžiku smrti měl na ruce prsten velmi zvláštního, stěží přehlédnutelného tvaru. Tradovalo se, že tento šperk přináší neštěstí. Za dobu pouhých několika let byl celkem pětkrát nalezen na prstě mrtvol vyřazených v pařížském Morgue. Šlo o zavražděné anebo jinak tragicky zahynulé nešťastníky, které policie nechala veřejně vystavit v tomto ústavu, aby zjistila jejich totožnost.

Znamená to, že byl prsten prokletý? Některé předměty přinesly svým majitelům až neuvěřitelně dlouhou řadu katastrof.

Bývalý německý princ Jindřich Pruský obdržel od Benzovy automobilky vůz, s nímž záhy zabil jednoho chodce. Princ auto ihned prodal. Nový majitel již cestou ke své garáži přešel ženu. Auto bylo skutečným vrahem na kolech. Záhy nato usmrtilo další oběť, opět chodce. Čtvrtou v řadě se stal sám řidič.

Vůz se z nepochopitelných důvodů převrhl na řetězovém mostě v Kolíně nad Rýnem. Podobným vraždícím automobílem byl i rudý šestiválec, v němž při atentátu našel smrt rakouský arcivévoda František Ferdinand. Po krátkém depono-

vání ve vídeňském muzeu byl v meziválečném období vůz vrácen do Bosny, kde způsobil řadu nehod. Jeho posledním majitelem se stal zámožný obchodník. Při cestě do Sarajeva motor bez jakékoli zjevné příčiny vypověděl službu. Řidič vystoupil, a když se mu nepodařilo nalézt závadu, najal kočího a dva koně, aby stroj odtáhli. Při zapřahání motor najednou sám od sebe naskočil a automobil se rozjel. Koně se splášili, vozka stačil uskočit.

Vůz narazil do svahu, převrátil se a rozmačkal svého majitele, který seděl za volantem.

Známý cyklista Olivier Peterson narazil v New Yorku na sloup a rozbil si lebku. Na prstě měl velmi jednoduchý prsten, jehož původ a historie byly neznámé. Pro štěstí si jej ponechal závodníkův přítel Miles, člen téhož závodního klubu. Za dva měsíce byl zavražděn. Třetím majitelem se stal další cyklista Stafford. Po půl roce se zabil. Lidé jsou nepoučitelní. Prsten jako památku si vyprosil William C. Stinson, který byl v té době držitelem rekordu v počtu kilometrů ujetých za jednu hodinu a platil za jednoho z nejlepších jezdců. Od okamžiku, kdy mu patřil prsten, jej pronásledovala smůla. Třikrát se na kole těžce zranil. Teprve když prsten odložil, vrátily se úspěchy v závodech i v životě.

Jak je možné, že i zcela obyčejné předměty dovedou na své majitele přivolat neštěstí a mnohdy i smrt? Pochopit tuto skutečnost bychom mohli snad jen v případě vraždících fetišů.

Ty jsou zhotovovány, aby ublížily, a jsou tedy poznamenány zlem.

Proč však smůlu přinášejí i věci, které měly člověku sloužit?

Pražská astroložka Zoša Kinkorová se zabývala rozborem horoskopů lidí, jejichž osudy skončily tragicky, a prokázala, že již v okamžiku narození jim hvězdy nevěštily nic dobrého a nešťastná budoucnost byla tedy zákonitou jistotou. Co když podobný princip působí na vše okolo nás? Víme, že japonští

podnikatelé zahájí stavbu jen v okamžiku, který jim doporučili astrologové. Bez porady s hvězdáři se ani na jiných místech světa neobejde start žádného většího projektu. Prokleté předměty snad vznikaly v okamžiku, kterému hvězdy zrovna nepřály. A je tedy přirozené, že jsou osudově spjaty s neštěstím, které přenášejí na své majitele.

IX. POD KNUTOU POVĚŘ

Svěrací kazajka pověr obepíná spolehlivě celý svět. Téměř v každém jeho koutu jsou lidé přesvědčení, že určitá znamení či úkazy jsou spolehlivými zvěstovateli nadcházející katastrofy. Jeto pouze pozůstatek prastarých předsudků, anebo dobře odpozorovaný zákonitý sled událostí? Jak je možné, že shodné postoje nacházíme v civilizacích, které nikdy neměly nic společného, a přesto došly k totožným závěrům?

Člověk, jehož oči nejdou po smrti zatlačit a zůstávají stále otevřené, si vyhlíží společníka, který ho záhy doprovodí na onen svět. S touto pověrou se setkáme na Havajských ostrovech, v Africe i u nás. „Když zemřel můj táta a maminka mu zatlačovala oči, jedno oko se opakovaně otevíralo,“ vzpomíná Vlasta Pazderová z Pardubic. „Maminka tatínkovi řekla: ‚Nech toho, já ještě s tebou jít nechci.‘ Za několik týdnů zcela neočekávaně zemřel můj zcela zdravý bratr. Maminka si pak trpce vyčítala, že když nechtěla jít s tátou ona, vzal si s sebou syna.“ Hned dva obdobné případy byly zaznamenány v rodině paní K. Š. z Olomouce.

„Když jsem byla malá holčička, maminka mi jednou ukazovala fotky, mezi nimiž byla i fotografie mého staršího bratříčka. Ten ovšem zemřel jako malé dítě na záškrť. Překvapilo mě, že měl i v rakvi otevřené oči. Maminka mi řekla, že podle staré pověry mrtvý, jemuž se nedaří zatlačit oči, si někoho vyhlíží a pak záhy někdo z příbuzenstva zemře.

V případě mého bratra se to vyplnilo. Za tři týdny po jeho pohřbu zemřel maminčin otec, náš dědeček. Léta plynula a já na to zapoměla. Nastal však čas, kdy moje maminka po velmi těžké nemoci a dlouhém trápení zemřela. Nevím, zda příčinou byla osudová náhoda anebo špatné ošetření v nemocnici, ale maminka měla v rakvi otevřené oči. Byl to hrozný pohled, protože po chemoterapii a několika operacích z ní zůstal jen

uzlíček hrůzy. Dívala jsem se a vzpomněla si na bratra. Zamrazilo mě. Stále jsem na to musela myslet a utěšovala se, že tentokrát bude vše jinak. Nebylo. Tatínek zemřel do tří měsíců.“ Pozoruhodný průzkum v rodinách spolupracovníků a známých prováděla Ilona Dnarčíková ze Staré Boleslavi. Zajímalo ji, zda prastará pověra o tom, že příchod nového života musí být vykoupen něčí smrtí, je alespoň trochu odůvodněná.

Výsledek byl šokující. V četných rodinách došlo v období narození dítěte zároveň k úmrtí. „Když byla maminka Anna v devátém měsíci, tak jí umírala babička. Na smrtelné posteli řekla: ‚Brzo se Aniče narodí dcera a já jí dám život.‘ Dva dny nato zemřela a Anna v ten den porodila dceru. Náš syn v šesti týdnech onemocněl a musel do nemocnice. Scházelo pár dnů do jeho čtyř měsíců, když nám oznámili, že jej propustí. V tu dobu zápasila manželova babička o život. Syn přesně ve čtyřech měsících zemřel a babička se z toho dostala. Po více než roce jsem přišla opět do jiného stavu a hrozně se bála o to maličké, ale i o život svých blízkých. Dcerka se narodila koncem roku 1988 a záhy poté zemřel děda. Smrt v rodině nás neminula, ani když přišla na svět má další dcera. Je to vše pouze náhoda?“ Pověry jsou velmi rozmanité, většinou však mají jedno společné - věští smrt anebo jiné neštěstí.

*

Hana Poustková z Kamenných Žehrovic byla na svatbě své sestřence. „Mezi svatebčany byla i moje babička. Když bylo veselí v nejlepším, kolem domku se ubíral pohřební průvod. Babička zvažněla a řekla, že když kolem svatební hostiny kráčí pohřeb, do tří dnů někdo z rodiny umře. Můj tatínek si z toho dělal legraci a nabádal babičku, ať na takové pověry nevěří a nekaží náladu. Jenže druhý den po svatbě jel tatínek do práce na motorce a cestou se zabil.“

*

Marie Vysloužilová z Dvora Králové uvádí: „V roce 1949 na podzim, kdy ovoce bylo již očesané, nám začala kvést jabloň. Prý to znamená brzké úmrtí v rodině. Na počátku příštího roku nám zemřela maminka.“

*

Ludce Benešové z Police nad Metují při pobytu v Bulharsku zčernal zlatý prstýnek. To jak známo nevěští nic dobrého. Když se vrátila domů, byla vítána s pláčem. Právě onu noc dům postihla povodeň. Rodinu sice stačili hasiči s pomocí lan zachránit, ale značná část domu i auto v garáži byly pod vodou.

*

Nejvíce pověr u nás je spojeno s Vánoce. Svátky lásky a míru dovedou mít někdy nemile hořkou příchuť.

„U nás doma se o Vánocích jablíčka krájet nesmějí,“ tvrdí Olga Škodová z Dobřan. „Máme smutnou zkušenost. Také nás vždy zajímalo, co nás čeká, a hvězdička v rozkrojeném jablku potěšila. Až jednou maminka našla křížek. Celý život ji budu vidět, jak nad tím rozkrojeným jablkem posmutněla. Snažili jsme se jí to rozmluvit, že jde jen o starý hloupý zvyk, ale nálada zůstala stísněná. Dokonce se s tímto zlým znamením svěřila i v práci a dodala, že do roka zemře. Byla ovšem úplně zdravá a energie z ní doslova vyzařovala. A přesto zemřela 30. prosince, pouhých pět dnů po spatření osudného křížku, se zabila při autonehodě.“

*

Otto Waldhaus z Bechyně měl přítele Milana, pilota bombardovacího letounu. Současně dostali nové byty, vzájemně si pomáhali je vylepšovat a to kamarádství ještě více utužilo.

O Vánocích roku 1956, když celá rodina zasedla k štědrovečerní večeři, spadl náhle doprostřed stolu zbrusu nový lustr. Nikdo nechápal, jak je to možné. Hák na stropě držel a oko lustru zůstalo nepoškozené. Milanova maminka v tom viděla zlé znamení.

A nemýlila se. Příští Vánoce slavili bez Milana. Zřítíl se při cvičném letu.

*

„Byla jsem mladá a svobodná. Již delší dobu jsem však měla ráda chlapce z druhého konce republiky,“ vzpomíná paní M. S. z Vrchlabí. „Můj hoch pracoval v kanceláři a ke konci roku byl hodně zaneprázdněný. Blížily se vánoční svátky a já věděla, že je budeme prožívat každý doma u svých rodičů. Nadešel Štědrý den. Zasedli jsme k večeři, a než jsme se dotkli talíře, roury piliňáků vypadly ze zdi a já měla plný talíř sazí. Maminka řekla, že podle staré pověry mi to přinese velký smutek. A tak se také stalo. Za čtrnáct dnů jsem jela na pohřeb. Můj chlapec náhle zemřel.“

Neber mrtvým květiny

Vzít něco, co bylo určeno zemřelému, se nevyplácí. Řada svědectví dokazuje, že tato pověra se až nebezpečně často naplňuje. Marie A. z Kněžice byla před téměř třiceti lety zamilována do chlapce Vojtěcha. „Onoho večera, kdy jsme se měli opět sejít, mi maminka poručila zajít na hřbitov zalít květiny. Vojta přijel na motorce, a tak jsme jeli. Při odchodu ze hřbitova jsem na jednom hrobě utrhla květinu a přivázala ji na motorku. Celý večer jsme strávili spolu. Při loučení jsem chtěla kytku z motorky zahodit. ‚Ukaž,‘ řekla jsem Vojtěchovi, ‚zahodíme ji nebo si mrtvý za tebou pro květinu přijde.‘

„Ale nepřijde, nech ji tam,“ odpověděl a odjel. Druhý den dopoledne za mnou opět přijel. Stáli jsme spolu na kopečku.

Jak se rozjížděl dolů, tak se otočil, ukázal na vadnoucí květinu a zakřičel: ‚Podívej, ten mrtvý si pro ni ještě nepřišel.‘ To byla jeho poslední slova. Kousek za vsí opravovali silnici. Vojta dostal smyk na navezeném šterku a nehodu nepřežil.“

*

Také Marie Škodová z Rumburka je přesvědčena, že zdánlivě nevinné květiny pro zemřelé mohou přinést velké trable.

„Můj mladší syn po vyučení nastoupil do Pohřební služby. Jednou po smutečním obřadu mi přinesl krásné karafiáty a dal je do vázy v obývacím pokoji. Bylo mi z toho dost divně, a tak jsem mu domluvila, aby už nikdy nenosil domů nic, co patřilo mrtvým. Při té debatě si vzpomněl, že má u sebe ještě identifikační kartičku zemřelého. Vyhodil ji do koše. Večer se vydal za kamarádem, dcera šla spát, já se dívala na televizi. Zřejmě jsem si na chvíli zdřímla, snad jsem byla v jakémisi polospánku. Najednou jsem těsně před sebou viděla obličej muže jako v mlze, ale přesto dobře rozeznatelný. Zároveň mě ovanul lehký vánek. Okamžitě jsem si vzpomněla na kytici z pohřbu. Bylo mi všelijak. Když syn přišel domů, zeptala jsem se ho, jak ten pohřbený pán vypadal, jaké měl vlasy, a syn mi ho popsal. Tvář přesně odpovídala onomu zjevení.“ Magda Javůrková z Hořic přidává svou výpověď. „Jako děti jsme často chodily na hřbitov. Má sestra jednou vzala z vedlejšího hrobu dva prázdné květináče a odnesla je domů. V noci se v pokoji, kde jsme spaly, objevila bílá postava. Začaly jsme křičet, děda rozsvítil petrolejku a zjevení zmizelo. Druhý den jsme šly květináče vrátit na hřbitov. Najednou přiletěl kámen a rozbil sestře hlavu. Široko daleko ale nikdo nebyl.“

Zuzana Režná z Prahy byla svědkem podivného jevu. „Čistila jsem pomník na hrobě mé babičky, do vázy vložila čerstvé květiny a chtěla ještě zapálit svíčku, ale zapomněla jsem ji koupit. Vedle u hrobu ležely tři svíčky. Po jedné jsem sáhla s tím, že když ji vezmu, nebožtíkovi od vedle přece neublížím. Sotva jsem ale vzala svíčku do ruky, ozvala se hrozná rána. Váza, do níž jsem právě vložila květiny, se rozletěla na tisíc kousků, jako by na ni spadl těžký kámen. V duchu jsem se omluvila, svíčku vrátila na místo a rychle

odešla.“ Pověry prý vyrůstají pouze z úrodného podhoubí nevědomosti a jsou pouhým výmyslem. Jak je však možné, že se mnohdy až hrozivě přesně naplňují?

X. DOBŘE UTAJENÉ VZPOURY

Členové francouzské akademie věd kdysi dávno odmítli existenci meteoritů, o nichž sedláci tvrdili, že spadly na jejich pole. „Z nebe nic padat nemůže, protože tam nic není,“ říkali tehdy učenci a sedláky obvinili ze lži. Meteority ovšem nezávisle na rozhodnutí moudrých hlav k zemi vesele padaly dál.

Tato již notně otřepaná historka se s oblibou používá jako ilustrace tvrzení, že nic není nemožné. A opravdu, i těch několik málo jistot, které nám zdánlivě neotřesitelné fyzikální zákony nabízejí, se může dokonale zhroudit v základech. Nastávají chvíle, kdy se nestačíme divit. Z jasné oblohy se k zemi snáší déšť ryb, žab nebo třeba kamení. Navzdory gravitaci se oválné předměty odmítají skutálet z kopce dolů, ale naopak samy od sebe, poháněny neviditelnou silou, stoupají svahelem vzhůru. Věci okolo nás mizí, aby se poté, co jsme je neuvěřitelně dlouho marně hledali, vynořily na nápadném místě. Jsou to pouze halucinace, anebo příroda čas od času vytáhne nové překvapivé trumfy z rukávu a hraje s námi hru, jejíž pravidla jsme dosud nestačili prokouknout?

Tomáš Žůrek z Ostravy cestoval na dovolenou do Piešťan.

Po návštěvě rodiny ve Vyškově pokračoval svým fiatem směrem na Slovensko. „V místech, kde silnice vedla mírně vlnitým terénem, jsem - jak mám ve zvyku - vyřazoval rychlost a z kopce jel na volnoběh. Dojel jsem k poměrně dlouhému prudkému klesání, vyřadil rychlost a pokračoval rychlostí asi 90 km se zapnutým motorem, jenže auto místo aby zrychlovalo anebo v příkrém kopci alespoň pokračovalo stejnou rychlostí, začalo zpomalovat, a to tak výrazně, že jsem musel opět zařadit rychlost, abych se zase normálně rozjel a pokračoval. Měl jsem zařazenou trojku, motor řval, ale sílu, která nás brzdila, nemohl překonat a auto pořád zpomalovalo. To vše se odehrálo samo-

zřejmě ve vteřinách a těžko se to popisuje: Vyřadil jsem opět rychlost, auto se v prudkém klesání zastavilo a k naší hrůze začalo samo couvat zpět do kopce. Manželka nechápala, co to vyvádím. Vypnul jsem motor v domnění, že snad došlo k nějaké poruše, ale auto couvalo čím dál rychleji, jako kdyby nás kdosi neviditelný táhl. Když už byla rychlost tak velká, že jsem přestával zvládat řízení, instinktivně jsem šlápl na brzdu a s námahou našťěstí auto zastavil. Se zataženou ruční brzdou a s nohou na brzdovém pedálu jsem několik minut stál a snažil se vzpamatovat z šoku. Po chvílce jsem nastartoval a zkusil se znovu rozjet. K naší velké úlevě se to podařilo.

Vše se vrátilo do normálních kolejí. Auto začalo klesat dolů.“ Ač to pan Žůrek zřejmě netuší, jeho zdánlivě neuvěřitelný prožitek není ojedinělý. Asi třicet kilometrů na východ od Říma se nachází vesnice Rocca di Papa a u ní kopec nazývaný Hlava světa. Na tomto místě by Newton se svými ‚gravitačními zákony‘ příliš nepochodil. Na asfaltce, která vede přes kopec, často zastavují automobilisté, aby se potěšili pozorováním neobvyklého jevu. Plechovky od piva či coca-coly spuštěné svahem dolů se záhy zastavují a začínají samy od sebe stoupat. Také nezabrzdný automobil s vypnutým motorem táhne cosi pomalu vzhůru. Vylejete-li na asfalt vodu, úzkou stružkou se jako had začne plazit k vrcholu. Čím je tato gravitační anomálie způsobená, zůstává záhadou. Vědci přišli s dvěma teoriemi.

Podle jedné jde prý o optický klam. Záleží na tom, odkud se pozorovatel dívá. Cesta prý pouze budí dojem stoupání, ale ve skutečnosti klesá. Jediné přiložení vodováhy k vozovce rozmetalo toto chatrně spleené řešení. Druhá hypotéza předpokládá mohutné ložisko magnetických kovů uložených pod vrcholem kopce. Jak je ale možné, že vzhůru stoupají i plastické láhve a další předměty z nevodivých materiálů?

Obdobná místa se vzbouřenou gravitací se nacházejí v Japonsku, na polské straně Sněžky a v Německu. Někde má tento jev jen slabou intenzitu, jinde neznámá síla vytáhne

nahoru i plně naložený nákladník. U vesnice Rocca di Papa můžeme tento fenomén pozorovat neustále, jinde zaútočí jen krátce a pak zase tajemně zmizí.

Pod palbou kamení

„Psal se rok 1941, válka zuřila, nebylo čím topit, a tak otec přivítal, že mu bylo povoleno chodit na pařezy,“ napsala Míla Řezníčková z Litoměřic. „Bydleli jsme na kraji vesnice a na pařezy se chodilo k potoku, který protékal loukami. Otec mě občas brával s sebou. Jednou vzal malý vozíček a krumpáč. Pařezy byly zřejmě po jasanech, a tak se otec rozhodl, že vykope dva. Při dobývání prvního se nedělo nic, ale když se pustil do druhého, najednou nad našimi hlavami přelétl kámen velikosti husího vejce. Nejprve jsme si mysleli, že někdo žertuje, ale široko daleko nebylo nic, žádné křoví nebo násep, za nímž by se neznámý útočník mohl schovat. Jen louka s potokem a pak ty pařezy. Bylo divné, že když se otec dostal hlouběji, palba kamením zesílila. Musím ovšem podotknout, že ani jeden nás nezasáhl. Vypadalo to, že tajemný ostrostřelec nemá v úmyslu nám ublížit, jen nás chce postrašit. Otec konečně pařez dostal ze země, naložili jsme jej k prvnímu a spěchali domů. Kameny však létat nepřestaly, jejich hvízdot nás doprovázel celou cestu. U chalupy na dvoře stál souseď s mou matkou. Také oni viděli létající kameny.

Po uklidnění a hlavně po poradě se souseďem jsme se ve třech vrátili na louku. Otec se souseďem krumpáčem a lopatou rozšířili jámu a v hloubce našli zbytky lidských kostí a po dalším pečlivém hledání ještě krček od houslí.

Nález jsme svázali do ranečku, zasypali hlínou a šli domů.

Soused i otec usoudili, že na louce byl kdysi dávno pochován nějaký šumař, který šel krajem, anebo tam došlo k vraždě a oběť byla zakopána pod stromem, kde by ji nikdo nehledal.“

*

Obdobný, dokonce policejními protokoly doložený případ se udál v Kolíně. Jeden z potomků postižené rodiny, paní M. Křížová z Prahy, o tom vypráví: „Stalo se to na Kutnohorském náměstí v domě U Dejdarů. Bydlel tam můj dědeček Franc s manželkou a s 12 dětmi. Dědeček měl malou továrnu na kotle a mimo to byl přísežným soudním znalcem ve svém oboru. Rodina žila klidně a spokojeně až do dne, kdy na ni zaútočily tajemné síly. Na dům, do dvora i na zahradu začalo po setmění padat kamení. Oblázky různých velikostí dopadaly na střechu a odtud se s rachotem řítily dolů. Nikdo se neodvažoval vyjít z domu, jen dědeček se pokusil zjistit, co se děje. Děšť kamení zhoustl a donutil jej vrátit se. To se opakovalo s příchodem noci i další dva dny. Dědeček tedy šel na četnickou stanici. To už se o nevysvětlitelném úkazu mluvilo po celém Kolíně. Četníci přišli v helmách, prohlédli důkladně celý dům, dvůr i zahradu, ale nepřišli na to, odkud kamení padá. Jakmile nastal soumrak, útok začal znovu. Na protějším chodníku se shromažďovali lidé. Četníci znervózněli, ptali se dědečka, zdá nemá nějaké nepřátele. Nevědělo žádném. Pak si ale vzpomněl, že před několika měsíci byl přivolán jako znalec k soudnímu sporu městské plynárny s jakousi firmou. Na základě jeho posudku plynárna spor prohrála. Budova této plynárny stála pouhých několik metrů od místa, kde končila zahrada postižené rodiny. Četníkům bylo náhle vše jasné. Vpadli do plynárny, udělali důkladnou prohlídku a vyslychali zaměstnance. Usoudili však, že není možné házet ručně kameny na střechu domu tak, aby padaly jako z nebe. Nutili zaměstnance, aby se přiznali, kde mají ukrytý kamenomet a zásobu kamenné munice. V celém objektu ovšem nenašli jediný kamínek. Jev se opakoval více než dva týdny. Četníci

zuřili, běhali po zahradě mezi poletujícími kameny a bodali do tmavých křovin, aby vypátrali útočníka. Dědečkova služebná si vysloužila obdiv, když chodívala večer se džbánem pro pivo a nad hlavou držela plechové umyvadlo jako deštník. Teprve na počátku třetího týdne začala invaze kamení slábnout. Zatímco na začátku trvala nezvyklá produkce obvykle více než hodinu, později se tento čas zkracoval, množství kamenů se zmenšovalo a také nedosahovaly dřívější velikosti. Ke konci rachotil po střeše jen hrubý říční písek. Pak vše ustalo. Po řádění záhadných sil zbyly jen polámané větve stromů na zahradě, poničené záhony a dvě velké hromady kamení na dvoře. A pro kolínské četníky zůstal nevyřešený případ, na který neradi vzpomínali.“

*

Podobné jevy byly v mnoha zemích zaznamenány ve starověku, středověku i v nedávných dobách. Nezvykle často se vyskytují i u nás. K samovolnému metání kamenů došlo v Šumicích na Moravě, v Košťanech u Teplic v Čechách a především ve dnech 12. a 19. srpna roku 1927 v Kotrbachu na Slovensku. Jak dosvědčil pražský neurolog a praktický lékař dr.

Šimsa, který přímo na místě celou událost prošetřoval, létající kameny nejdříve zaútočily na studenta Kossanyho a chlapce Tibora, když byli společně na rybách. Oba se utíkali schovat do šenku. Dveře hospody se začaly otrásat pod údery kamenů. Několik sklenic na regálu u výčepu se zcela rozbilo, ale žádný kámen u nich nebyl nalezen. Sprška pokračovala, když se snažili dostat do svého domova. Kameny bombardovaly celý dům a padaly až do pokoje. Jejich údery ale nebyly příliš bolestivé, spíše pohladily než zranily. Když je svědci vzali do rukou, byly teplé. Nebylo sporu o tom, že procházejí stěnami, stropem i skleněnými tabulkami oken, aniž by je narušily a poškodily. Kameny se staly viditelnými teprve tehdy, když se přiblížily k tělu tak na 30 cm. Náhle se objevily

mlhavé obrysy a po kontaktu s člověkem kameny nabývaly na váze. Zdálo se, že přiletěly z jiného světa, ale přesto jejich tvar, složení a kvalita odpovídaly kamenům z okolí. Badatelé, kteří se případem v Kotrbachu zabývali, usoudili, že zdánlivě nadpřirozené jevy vyvolával hoch s dívkou v pubertálním věku. Jejich nesmírná citlivost a možná i pohlavní dozrávání popustily uzdu magickým silám.

V německé obci Resau v roce 1880 uspořádaly kameny hotové letecké dny. Startovaly ze silnice kolmo vzhůru a pak letěly vodorovně. Za původce tohoto zázraku byl označen čtrnáctiletý K. Wlotr.

Nevyzpytatelné pocity prožívané v pubertě jsou možná řešením i posledního podivného případu. Jeho počátek se datuje polovinou února roku 1995. Na dům rodiny, která si nepřeje být jmenována, začalo padat kamení. Trvalo to měsíc a půl. Pak se uvnitř začal kácet nábytek. V domě se děly neuvěřitelné věci. Nejčastěji byly v pohybu židle, nože, lžíce, knihy a květiny v květináči. Tajemná síla dokonce zvedala jídlo z talířů. Prázdná kamna kouřila, vařič žhnul, ale kastrůlek na něm zůstával studený. Když členové rodiny hledali záchranu na zahradě, padaly na ně kameny, prkna, dokonce i zahradní lavička. V domě bydleli čtyři lidé. Nejvíc neviditelné síly řádily v přítomnosti jedenáctiletého syna. Provázely ho svými kousky, i když byl mimo své bydliště. Záhadu se pokoušejí rozluštit odborníci. Jejich závěry zatím neznáme. Lze však předpokládat, že nepříjemné jevy ustanou, až chlapec dospěje.

Útoky z neznáma

Způsobuje obdobné vzpoury hmoty pouze nevědomě uvolněná psychická síla, anebo máme pátrat i po jiných příčinách?

Škála podivných událostí je tak pestrá, že lze připustit existenci dalších, zatím neodhalených pachatelů. Zdá se, že za určitých podmínek můžeme pozorovat děje, které se zcela vymykají zdravému rozumu.

Jiřina Váňová z Děčína si jednoho večera roku 1993 uvařila kávu a šla se dívat na televizi. Usedla na pevný tvrdý gauč, na němž byl položen dar od dětí - polštářek ve tvaru ryby. Zničehonic se polštářek vznesl, přistál rovnou na šálku a kávu rozlil.

*

Třicátého prosince 1993 večer, v den dědečkova pohřbu, seděly sestry Kubíčkovy ve svém pokoji. Mirka zapnula počítač, Renata odložila na stůl prstýnek, který dostala k patnáctým narozeninám právě od zemřelého dědečka, a chtěla se připojit k sestře. V tom okamžiku začal prstýnek skákat po stole. Vznášel se do výšky dobrých dvaceti centimetrů, prudce dopadal na stůl a znovu vzlétal. Úkaz pozorovala i matka, kterou obě dívky přivolaly.

*

Jan Bialko z Ostravy-Zábřehu si na židli v ložnici uložil teplákovou soupravu. Ráno, když se vzbudil a chtěl si ji obléknout, zjistil, že je celá mokrá, jako kdyby ji právě vytáhl ze ždímačky. Byt se nachází v třetím patře dvanáctiposchodového domu. Jeho strop i stěny byly zcela suché. Ani ponožky položené pod teplákovou soupravou nebyly vlhké. Ve stejný čas se nad postelema objevovala mlha se statickým nábojem.

*

Martina Kolátová z Uberce si v kuchyni povídala s přítelkyní.

„Začaly jsme hovořit i o mrtvých příbuzných. Já vzpomínala především na dědu. Obě nás vylekal hluk. Na elektrickém sporáku na plotýnce se ve varné konvici vařila voda. Přímo bublala.

Bály jsme se pohnout. Sporák byl očividně vypnutý. Asi po třech minutách var ustal. Zkontrolovala jsem sporák. Plotýnky jsem našla opravdu vypnuté a úplně studené. K mému údivu chladná byla i voda v konvici. Nic nenasvědčovalo tomu, že ještě před okamžikem vřela.“

*

Na Štědrý den roku 1970 řádilo cosi neznámého v bytě Anny Hříbkové z Ostravy. V koupelně praskla s nesmírným rachotem sklenice, od okna se ozýval zvuk, jako by někdo okno přibouchl, ale to bylo pevně zavřeno. Největší záhada přišla odkudsi shůry. Dceři paní Hříbkové se na prázdný talíř snesla čerstvě vyloupaná pecka z třešně. Ale toto ovoce na stole vůbec nebylo, nikdo je v té době nejedl.

*

V roce 1946 studoval Karel Zubek průmyslovou školu ve Vsetíně. Jedné květnové neděle se po bohoslužbách vydal na procházku na slunnou stráň nad městem. „Posadil jsem se na mez pod břízu a začal číst náboženskou knížku. Po chvilce čtení se od lesa za mnou ozval pronikavý hvizd, asi jako když letí granát těžkého kalibru a míří ke mně. Ohlédl jsem se, ale nic neviděl. Jen ten hvizd zesílil a rychle se blížil. Zmocnila se mě panika. Podobné zvuky jsem znal z války. Vrhл jsem se k zemi. Těsně nade mnou se hvizd zastavil a náhle ustal. Vzpatoval jsem se a rychle šel domů. Asi o měsíc později se v novinách objevily zprávy o podobných nevysvětlitelných zvucích, které byly zaznamenány ve Španělsku a Portugalsku.“ Lidský rozum nestačí také tehdy, když předměty, ale občas i lidé z nevysvětlitelných příčin náhle zmizí, aby se po čase

opět vynořili na stejném místě anebo navždy zůstali ztraceni kdesi v neznámu.

Zdánlivě nevinný, a přesto udivující příběh prožila jedna rodina v Praze. Po skončení seriálu matka vypnula televizor a dálkový ovladač položila na poličku. Když po něm chtěla opět sáhnout, již tam nebyl. Členové rodiny po něm pátrali několik dnů. Ze zoufalství hledali všude, nadzvedávali koberce i matrace, odsunovali křesla, skříně i postele. Nenašli ho. Jednoho rána dávno oželený ovladač ležel opět na svém obvyklém místě na poličce.

Skutečně šokující je svědectví Tařany Billerové z Prahy.

V roce 1964 byla spolu s přítelem Otakarem Chmelem na dovolené v Beskydách. „Bydleli jsme v soukromí na samotě zvané Kyvňáčky. Je to několik kilometrů od Soláně. Za slunečného dne jsme vyrazili po úzké cestičce zarostlé z obou stran hustým mlázím, až jsme dorazili na malou mýtinu, která končila prudkým srázem. Jinak než pěšky, na koni anebo snad na motorce se tam nebylo možné dostat. Na okraji mýtiny stál velký dřevěný kříž, na němž byl plechový ukřižovaný Ježíš. Kříž byl trochu nakloněný, tak jsme se ho snažili narovnat. Nebylo možné s ním pohnout ani o milimetr. Byl velmi těžký a dole u paty jej přidržovala pyramida kamení. Lehli jsme si na trávu kousek od kříže. Luštili jsme křížovku, četli si a opalovali se. Byli jsme tam asi hodinu a neviděli ani neslyšeli jsme tam živáčka. Náhle jsme si všimli, že kříž je pryč. Zbyla po něm jen díra do země a u ní hromada kamení. Prohledali jsme celé okolí, marně. Kříž byl pryč.

Po návratu domů jsme se hned našich domácích ptali, zda o tom kříži vědí. Řekli, že je tam již mnoho let. Druhý den jsme se tam šli opět znovu podívat, ale čekala nás jen hluboká díra do země a hromada kamení.“

XI. PANOPTIKUM PODIVNOSTÍ

Svět je plný překvapení. Nevšední události propalují naši mysl žářem údivu a vyvolávají podezření, že v dramatu života rozhodně nehrajeme hlavní roli. V mém archívu se nacházejí stovky svědectví o pozorování nevysvětlitelného.

Podstata těchto záhadných a neuvěřitelných jevů se různí.

Jedno však mají společné: jsou nesmírně podivné. Následující řádky jsou jen malým výběrem z mnoha případů.

*

Učitelka M. S. z Prahy se v dobách komunistické nadvlády obávala, že bude popotahována kvůli své víře. „V našem obývacím pokoji visel na čelní stěně obraz, jaký byl velice často k vidění u našich prababiček, totiž Kristus se svým srdcem, symbolem věčné lásky. Ten den mě měla navštívit paní (vlastně tenkrát soudružka) ředitelka. Trochu jsme s manželem dostali strach, abychom prostřednictvím tohoto obrazu až příliš zřetelně neprojevili své náboženské přesvědčení. A tak jsme se rozhodli, že obraz přestěhujeme do ložnice, kam návštěva nepřijde. Ještě dnes si přesně vybavuji to překvapení, když jsme obraz sundali. Pod ním, na velké ploše, nejen v místě, kde se na obraze nacházelo srdce Kristovo, bylo zřetelné světlé místo, přesně ohraničené ve tvaru srdce. Dokonce mělo správnou anatomickou podobu i s aortou. Otřásl to s námi. Obraz jsme ponechali na místě a v obývacím pokoji visí dodnes.“ Na sklonku července roku 1994 pobývala Jaruška Crkalová z Prahy sama v rodinné chatě. „V noci jsem se probudila a nevěděla, co se děje. Nejdříve jsem myslela, že hoří. Všude zářilo světlo. Když jsem se rozhlédla, viděla jsem se v krásné kapli. Její výzdoba byla vyřezána ze dřeva. Dlouhé trámy zdobily ornamenty. Pak jsem si dodala odvahy a rozsvítila lampičku. Kaple se začala měnit na pokoj, ale tak nějak divně, zvolna. Rozhodně ne tak, jako když světlem

zaplašíte nepříjemný sen. Zvlášť tísnivé bylo snižování stropu, neboť kaple byla asi o pět metrů vyšší než pokoj. Podívala jsem se na kocoura. Seděl na křesle strnulý jako socha. Znovu jsem zhasla v domněnání že se mi to vše jen zdálo, ale pokoj začal znovu nabývat tvaru kaple. Rychle jsem rozsvítila, kaple zmizela, a já pro jistotu nechala světlo zapnuté až do rána. Druhý den jsem neměla odvahu jít spát. Ve tři v noci jsem únavou už nemohla vydržet, uložila se a zhasla. Probudila jsem se opět v kapli, která zmizela až s příchodem světla. Jen v rohu u stropu ještě chvíli zářilo podivné zelenkavé světlo. Co to bylo, nevím. Snad naše chata stojí na místě bývalé kaple, snad po dvě noci zde došlo k průniku dvou světů, snad to byl jen odraz jakési sice vzdálené, ale přece jen reálné stavby. Jisté je pouze jedno: pokud to byl přelud, tak byl až příliš reálný.“

*

Na sklonku sedmdesátých let bydlel pan A. P. s manželkou a dcerou teprve krátce ve vlastním rodinném domku. A tehdy prožil něco, čemu sám odmítá uvěřit. „V sobotu večer u nás byla moje matka, tehdy už vdova, která bydlí nedaleko. Se ženou se zabývaly pletením a já sledoval televizi. Asi o půl jedenácté se matka rozhodla odejít. Šel jsem jí rozsvítil světlo v chodbě, na verandě a venku před domem. Přes skleněnou výplň dveří jsem se díval, jak vychází z branky, a pak zhasl venkovní světlo. Přesně s cvaknutím vypínače jsem se náhle objevil na chodbě domu, který dobře znám, ale který se nachází o dobrých sto kilometrů dál. Krátce jsem tam pobyl a zase se vrátil domů. Ne však přesně na stejné místo. Stál jsem ve tmě, šmátral rukama a nahmatal kliku. Otevřel jsem a zjistil, že stojím za dveřmi do sklepa. Nechápal jsem, co se vlastně stalo. Netušil jsem, jak dlouho to trvalo. Po návratu do obývacího jsem si sedl do křesla a začal uvažovat. Manželka si ničeho nevšimla, pletla klidně dál, nemohl jsem tedy být pryč dlouho. Snad tak deset minut. Od vypínače na verandě ke dveřím do sklepa je dobrých sedm metrů. Mohl jsem tuto vzdálenost ujít,

aniž bych si toho byl vědom? Později se přidaly další otázky. Při své nečekané návštěvě onoho vzdáleného domu jsem zaregistroval určité malé změny vybavení. Pak se ukázalo, že tyto detaily přesně souhlasí se současným stavem. Byl jsem tam tedy doopravdy, anebo naopak obraz domu při cestoval ke mně?“

*

Hlídač někdejšího JZD na Prostějovsku jel na noční směnu. Cesta vedla přes les, většinou po rovince, jen kousek se jelo z mírného kopečka. A právě tam, kde začínalo klesání, se to stalo. Jako by náhle jeho kolo letělo nad zemí prázdným tmavým prostorem. Hlídač asi na 20 metrů před sebou uviděl ve tmě svítit kříž, záře připomínala oheň, a před ním klečící postavu. Pak opět ucítil pevnou půdu, sjížděl svahelem, všude panovala tma, kterou protínalo jen slabé světlo kola.

*

Podivné proměny v prostoru zaznamenala paní H. P. Její snoubenec zemřel velmi mladý. Pohřben je spolu se svou matkou, která vztahu obou zamilovaných zrovna nepřála. „Asi dvakrát za rok se chodím podívat na jejich hrob. Pomník je ozdoben vyleptanou podobiznou a jmény. Přehlédnout jej lze dost těžko. A přesto čas od času mizí. Kdykoliv přicházím k tomuto hrobu rozladěná a s jistou oprávněnou výčitkou, nemohu jej najít. Dokonce i tehdy, když jdu s někým, kdo také dobře ví, kde se hrobka nalézá. Najednou prostě marně bloudíme hřbitovem. Hrob jako by byl neviditelný. A pak třeba o několik dnů později vejdu na hřbitov s nezatíženou myslí a již z dálky jej vidím.“

*

Na Silvestra roku 1982 jel Petr Uvíra z Ostravy na svou chalupu, kde již na něj čekala rodina a přátelé. Dorazil tam k obědu, jak bylo domluveno. V chalupě nikdo nebyl. Obešel celé stavení, bouchal na dveře, nakukoval přes okna dovnitř. Všude klid a prázdno. Dokonce ani v kuchyni se nic nedělo,

žádné přípravy. Dostal strach, že se něco přihodilo a všichni museli odjet. Sel si to ověřit do vesnice, pak se vrátil k chalupě.

Tam již čekala rozčilená manželka. Oběd na stole, plotna byla rozžhavená a deset přítomných dělalo ran dál, který bylo slyšet na dvacet metrů daleko. Všichni potvrdili, že se z chalupy ani nehnuli, a popřeli, že by se z žertu schovali. Naaranžovat vše tak, aby chalupa vypadala zcela prázdná, a pak ji za krátkou dobu nepřítomnosti Petra Uvíry opět oživit nebylo možné.

*

Strašidelnou příchut' má výpověď Jany Novákové z Prahy. „Jezdím každý rok jako vedoucí na letní dětský tábor. Děti bydlí v malých chatkách s okenicemi. Jednou jsme se s celým oddílem zabeznili v chatce a já, nevím, co mě to popadlo, jsem dětem začala vyprávět o poltergeistech, co všechno můžou vyvádět. Najednou jsem sama dostala hrozný strach. Jako by mě neposlouchaly jen děti. V místnosti byl s námi ještě někdo cizí. Nemohla jsem tmu již vystát a otevřela dveře. Světlo, které padlo dovnitř, odhalilo přímo pod našima nohama velké čerstvé krvavé skvrny. Táhly se přes místnost a pokračovaly až ven na schůdky. Ihned jsem všechny děti velmi pečlivě prohlédla, jestli se někdo nezranil, zda mu neteče krev. Bezvýsledně. A kromě toho nikdo během vyprávění neodešel ani neotevřel dveře, takže nemohl zanechat skvrny na schůdcích.

Vypadalo to, jako by původce prošel vnitřkem a pak ještě chvíli postál na schodech.“ Tajemná stopa se objevila i v bytě Mileny Uxové. Její přítel byl stížen mrtvicí, upadl na podlahu a zemřel. Po čtrnácti dnech se na tomto místě vytvořila jasná kontura přesně ve tvaru těla, jak leželo po pádu.

Dne 6. března roku 1989 dostal ing. Tibor Várnay z Ostravy telegram, že jeho otec je s infarktem hospitalizován v nemocnici v Hranicích na Moravě. „Nemohl jsem dospat rána.

Již po druhé hodině v noci jsem vstal a připravil se na cestu.

Tehdy jsme bydleli v Písku a do Hranic to bylo daleko. Krajinu dosud ovládala zima. Vyjel jsem z osady Purkratice alejí směrem k silnici Písek - Praha. U božích muk jsem odbočil doleva a blížil se k benzínovému čerpadlu. Na jeho úrovni jsem uviděl vpravo na okraji silnice lidskou ruku, jak tam leží odřezaná, obnažená až po loket. Zprvu jsem se domníval, že jde o figurínu, přepnul jsem reflektory a jasně viděl lidskou ruku s lehce roztaženými pokrčenými prsty, jako při hře na kytaru. Protože jsem spěchal za otcem, nechtěl jsem se zdržovat, ruku jsem objel a zastavil po několika desítkách metrů u dozorčího před bránou vojenského útvaru. Vojákoví jsem řekl, ať se jde na ruku podívat, případně prohlédne okolí a zavolá policii. Vydal se tam okamžitě a já pokračoval. Do Hranic jsem dojel dopoledne. Otec ležel hned u dveří, levou ruku měl vystrčenou zpod přikrývky přesně tak, jak jsem viděl ruku na silnici. Byla to jeho oblíbená póza, uměl hrát na několik strunných nástrojů, tak snad proto. Krátce po poledni otec zemřel.

Ruka, kterou jsem tak zřetelně viděl u silnice, nebyla nikdy nalezena.“

*

Jiří Janda z Brna jezdíval na prázdniny k příbuzným na Českomoravskou vrchovinu. „Rodina strýce bydlela na samotě. Měli jednoho koně, jmenoval se Martin. Když nás v neděli přijížděli navštívit rodiče, zapřáhli jsme Martina do bryčky a jeli jim naproti na nádraží do městečka vzdáleného sedm kilometrů.

Jednou jsme odvezli rodiče k vlaku a spolu se strýcem se vraceli domů. Byla již tma. Cesta vedla hustým lesem, Martin nás vezl spolehlivě, ale vždy jsem se těšil, až budeme z té strašidelné temnoty pryč. Když konečně les začal z jedné strany ustupovat loukám a obloha se rozzářila hvězdami, zahlédli

jsme několik desítek metrů od cesty jakýsi pohyb. Také kůň zaregistroval, že se cosi blíží, a zpomalil, vyděšeně frkal a posléze zastavil. To, co se k nám blížilo, se podobalo mimořádně velkému černému psu. Na tom by nebylo nic divného, kdyby za tímto stvořením nezůstávala asi jeden metr široká bílá stopa. Byl to vlastně jakýsi pruh, který, jak pes měnil směr, se stáčel do oblouků a smyček. Byli jsme vystrašení, kůň nervózně pohazoval hlavou. To vše trvalo několik minut, než přízrak zmizel. Po chvíli se Martin uklidnil a opět se rozjel. Druhý den jsme se strýcem sedli na kolo a jeli se na to místo podívat. Nenašli jsme však jedinou stopu.“

Zdeňka Veisová si dopřávala dovolenou ve Lhotě u Dobrušky.

Při jedné z procházek se dostala do blízkosti zámečku Skalka k božím mukám. „Podstavec stál na mezi a od silničky k němu byl nasypán přes příkop přechod. Bylo to v době, kdy docházelo k hromadnému ničení a odstraňování těchto památek, proto mě upoutal neobyčejně zachovalý kříž s Ježíšem. Ze silnice jsem přešla na plošinku náspu, prohlížela jsem si muka a napadlo mě, že bych je měla odnést, než je někdo zničí.

V té chvíli jsem ztratila vědomí. Nevím, jak dlouho jsem ležela na plošince. Nikdy předtím jsem neomdlela. Pak jsem se dozvěděla, že boží muka ve zdejších kraji mají zvláštní moc. Traktorista, který úmyslně vyvrátil jeden kříž, krátce nato zahynul pod převráceným traktorem.“

*

„Můj přítel spáchal sebevraždu. Zemřela mu matka a on se nešetrně dozvěděl, že nebyl její, ale adoptovaný,“ začíná svůj příběh Kateřina Hubalová z Písku. „Když jsem se to dozvěděla, myslela jsem si, že umřu. Život pro mne ztratil smysl. Večer jsem dlouho nemohla usnout. A pak se mi zdál zvláštní sen. Jaromír ke mně přišel, usmíval se, ale já už v tom snu tušila, že zemře. Řekl mi, že mě má rád a že mi chce dát něco na

památku. Šátral po kapsách a nakonec vytáhl desetník a dal mi ho s omluvou, že nic jiného nemá. V tom jsem se vzbudila a už neusnula. Ráno jsem stlala postel a pod polštářem našla ten desetník. Byl to pro mě šok. Večer, když jsem se chystala do postele, tam rozhodně nebyl.“ Jaroslav Stencl z Opavy pochází z početné rodiny. O výročí úmrtí maminky se všichni sourozenci měli sejít v kostele na zádušní mši. „Spolu s nejstarší sestrou Eliškou jsme šli před šestou hodinou ráno tichou uličkou ke kostelu. Asi sto metrů před chrámem jsme oba naprosto zřetelně uslyšeli hrát varhany.

Překvapilo nás to. Mše měla začít až o půl sedmé. Přišli jsme ke dveřím. Kostel byl ještě zamčený a uvnitř bylo ticho a tma. Teprve za čtvrt hodiny přišel kostelník a za ním varhaník. Odkud se vzal tajemný zvuk varhan, který jsme oba slyšeli, se nepodařilo vypátrat.“

*

O dušičkách roku 1954 byla paní E. H. z Teplic spolu s manželem a jeho maminkou u tchánova hrobu. Na náhrobním kameni bylo pouze jméno rodiny. Najednou paní E. H. viděla pomník jako v mlze a na něm četla jméno svého tatínka a datum leden 1955. Omdlela, a když ji vzkřísili, řekla, co viděla. V lednu příštího roku její otec skutečně zemřel.

*

Ing. Miloš Struška ze Zlína se v listopadu roku 1965 vracel z návštěvy své budoucí manželky. Spěchal na vlak, který jel asi o půl třetí ráno ze sousední vesnice. „Vyšel jsem z Vajglova a zamířil do Břidličné. V dálce přede mnou se náhle rozhořel veliký jasný oheň. Noc byla tmavá, nepršelo, přesto jsem v ruce nesl deštník. Pomyslel jsem na cikány, kterých tam tehdy dělalo na státním statku dost. Musel jsem ale stihnout vlak, tak jsem sevřel deštník a pokračoval v cestě. Oheň hořel jasnými vysokými plameny. Jak jsem se k němu přibližoval, stále jsem neviděl žádné lidi ani neslyšel praskání dřeva. Bylo jasné, že ohniště je na louce hned u cesty. Došel jsem na

pouhých několik metrů, když oheň naráz uhasl. Bylo to tak rychlé, jako když na sporáku zavřete plyn. Na zemi neležely žhavé uhlíky, nebylo tam nic, nikde žádná stopa života. Jak se oheň objevil, tak také zmizel.“

*

Ve stejný den roku 1944, kdy se Emilii Sikorové z Ostravy na frontě navždy ztratil manžel, se jejího bytu zmocnily neviditelné síly. „Všude se ozýval neuvěřitelný hluk. Někdo chodil po pokojích v těžkých okovaných botách. Podlaha praskala, jako by ji někdo lámal a drtil. Má postel byla jako z vosku - polohmotná. Peřina nade mnou se zvedala, vzduch byl v pohybu, jako když někdo mává ohromnými křídly.“

S podobným zážitkem přichází i Květa Tichánková z Brna.

„Po smrti mého muže mě v noci probudilo natrásání polštáře.

Zcela viditelně se bez zjevné příčiny pohyboval. Nemohla jsem to zastavit. Dveře bouchaly a místností zazníval čísi hlas. Nepomohlo ani rozsvícení všech světel. Jakási tajemná energie pokračovala ve svém představení, dokud se nevyčerpala.“ Kazatel prof. Emil Procházka přivezl z Jeruzaléma neobyčejný kříž. Spodní část byla vytesána z cedrového dřeva a vrchní zhotovena z kovu. Kříž měl zvláštní vlastnost. Jedna z jeho posledních majitelek Anděla Prachařová ze Strážnice o tom říká:

„Kříž vydával zvláštní zvuky. Zněly jako klepání, přitom se však vůbec nepohnul.“ Bylo to opravdu pouhé klepání, anebo zvuk hřebů přibíjených do dřeva?

*

Uri Geller pouze lehkým pohlazením anebo pouhým pohledem ohýbal příbory. Pan V. P. z Prahy se přistihl při podobném zázraku. Vždy v jeho přítomnosti docházelo k odlupování smaltu na sporáku. Stačilo, aby se na něj podíval, a smalt odprýskl. Nebyla to ovšem žádná záhada. Pan V. P. se domnívá, že se tak děje pouze u předmětů, v nichž je již

z výroby vnitřní tlak. Psychická energie pak u nich vyvolává destrukci.

*

„Před několika lety jsem si vyšel na procházku do lesa poblíž vesnice Káraný asi 25 km od Prahy,“ vzpomíná ing. Pravoslav Konůpek. „V zimním podvečeru jsem kráčet po úzké lesní silničce zcela sám, obklopen absolutním tichem a neposkvřenou sněhovou příkrývkou. Cesta po chvíli zahýbala do pravého úhlu a já po ní pokračoval ještě asi kilometr. Pak jsem se obrátil a začal se vracet. Bylo již dost šero, když se ze zatáčky v dálce proti mně vynořily světlomety. Jistě se jednalo o automobil. Bylo mi to divné, protože provoz v těchto místech je minimální, zvláště v zimě. Záhadné vozidlo jelo ještě chvíli proti mně, náhle zabočilo mezi stromy a zmizelo. Pomyslel jsem si, že tam odbočuje lesní cesta. Ovšem když jsem k tomu místu došel, žádnou odbočku jsem nenašel. Všude ležel neporušený sněh, v němž se rýsovaly pouze mé vlastní šlépěje.

Nervózně jsem prohledával okolí. Marně. Tajemný stroj nezanechal žádnou stopu.“

*

Příběh jako vystřižený z povídky Karla Čapka prožil ing. Milan Hirsch z Hradce Králové. „Jako strážní služba jsem měl noční hlídku na vojenské stojce u skladu. Bylo to v zimě. Asi 50 metrů od stanoviště jsem zahlédl postavu. Zavolal jsem na ni - bytost zůstala stát, ale neodpověděla. Stále jsem volal a pak vystřelil raketu. Ve světle jsem postavu viděl naprosto zřetelně, ale když raketa zhasla, bytost zmizela. Za pár minut přiběhla hlídka se závodčím. Měli mě za bázlivého šaška. Šli jsme se na místo podívat. V čerstvém sněhu byly otisky nohou.

Nikam však nevedly a končily v prázdné bílé pláni. Smích závodčího přešel. Do hlášení se nedostalo nic. Kdo by také takovouto zvláštní událost vysvětloval...“

*

Také Božena Jamborová z Buchlovic nenašla ve sněhu stopy přítele, ale zvláštní obrazce: otisky kalichu, monstrance a lidské ruky.

Okolo nebyly žádné šlápoty, jen neporušený sníh.

*

Existuje skutečné ticho před bouří? Jiří Keprt z České Třebové ležel v červenci doma se zánětem kolenního kloubu.

„Okno pokoje jsem měl otevřené do ulice, z níž se ozývaly běžné zvuky, automobilů, kroky chodců, šumění listí na stromech, cvrlikání vrabců, prostě vše, co nabízí život ulice. Asi v jedenáct hodin zničehonic tato zvuková kulisa utichla. Jako kdybych ohluchl. Vstal jsem z postele. Všechny zvuky z pokoje vrzání podlahy i tikot hodin - jsem normálně slyšel. Jen venku zavládlo ticho a zvláštní napětí. Trvalo to asi patnáct sekund. Pak se ozvaly dvě rány. Podíval jsem se z okna. Přímo před domem se srazila dvě auta. Jedno stálo šikmo přes ulici a druhé se zastavilo u zdi protějšího stavení. Ihned poté, co se ozval hluk srážky, byly slyšet i běžné zvuky a ruchy ulice. Znamená to, že srážka byla osudově nevyhnutelná a okolí o ní vědělo předem?“

*

Svět je opravdu plný podivností. Pozorujeme nevysvětlitelné jevy, dostáváme tajemná znamení. Dokážeme jim však porozumět? Dovedeme je dešifrovat, poučit se z nich a především správně na jejich varování reagovat? Jak se zdá, ne vždy. Důkazem je i následující příběh z malého města.

„Hraješ jako ponocný!“ zvolal vyčítavě hodinář a se znechuceným výrazem tváře odhodil karty na stůl. „List ti přece jasně naznačil, jak máš hrát dál.“

„Asi jsem řeči karet špatně rozuměl,“ bránil se jízlivě lékárník. Třetím hráčem byl vedoucí auto servisu. Mlčel a spokojeně k sobě shraboval hromádku lesklých mincí.

„Ano,“ připustil už smířlivěji hodinář. „Někdy se stává, že neporozumíme doručenému sdělení. Nás tvá nepozornost stála osm korun, ale jsou chvíle, kdy špatně vyložené poselství nás může připravit o mnohem víc.“ Lékárník i vedoucí autoservisu se na hodináře zvědavě zadívali. Blížila se půlnoc. Zdálo se, že ze hry pro tuto chvíli již nic nebude, ale rozejít se ještě nechtěli. Nadešel čas posedět jen tak u sklenky dobrého vína. Navíc hodinářova tajemná poznámka o šifrovaném poselství skrývala příslib zajímavého příběhu. Věděli, že svého přítele nebudou muset pobízet. Začal s vyprávěním sám.

„Uchovat a předávat informaci je jedna z nejdůležitějších vlastností hmoty. A protože celá příroda, lidé i uměle vyrobené předměty jsou vlastně spojeny rodinným souručenstvím původní pralátky, můžeme připustit možnost komunikace i mezi zdánlivě zcela nesourodými předměty. Jsem přesvědčen že velmi často z různých zdrojů obdržíme důležité informace, které však naše vědomí nedokáže rozluštit a jejichž význam nám zůstává utajen. Lidské oko odráží příznaky choroby již dávno předtím, než člověk její nástup skutečně pocítí na svém těle. Organismus tak volá o pomoc, chce zlikvidovat nemoc v jejím počátku. Oční diagnostici to dobře vědí a čtou v našich duhovkách jako ve skutečném chorobopisu, a přesto na jejich mínění většinou nedáme a považujeme je za šarlatány. Stejně tak mnohé obyčejné předměty usilují o spojení s námi a mnohdy nás podivuhodným způsobem varují před událostmi, které by nás mohly ohrozit. Bohužel jen málokdy dokážeme jejich poselství správně rozluštit.“ Hodinář přerušil svou úvahu a přiložil ke rtům sklenici. Víno bylo lahodné. „Před několika týdny mě v noci vzbudilo ne nadálé zvonění,“ řekl, když si hřbetem ruky otřel rty. „Vstal jsem velmi nevrlý. Za dveřmi stála mladá žena z domku v sousedství. Byla nedbale oblečená, dýchala přerývaně, oči rozšířeny děsem. V ruce svírala budík. Co se děje? Víte, kolik je hodin: přivítal jsem ji nezdvorně. Nesnažila se omlouvat. Musíte se ihned podívat na

můj budík, vypravila ze sebe sípavě. Naléhavost jejího hlasu mě přemohla. Pochopil jsem, že veškeré námitky by v dané chvíli byly zbytečné, a pozval ji dovnitř.

Stala se divná věc, opakovala, když se trochu vydýchala. Zdál se mi strašný sen.

Sen? zeptal jsem se nevěřicně. A to mě kvůli svému ošklivému snu nenecháte dospát ten můj, docela hezký?

No, řekla váhavě, ten sen bych klidně pustila z hlavy, nebýt okolností, které ho provázely.

Obávám se, že vám nerozumím, řekl jsem, když jsme se usadili v kuchyni.

Dnes ráno mě čeká cesta do krajského města. Jsem pozvána k výběrovému řízení na televizní hlasatelku. Rozpačitě se usmála. Moc mi na tom konkursu záleží, cítím, že je to moje velká příležitost. Chci jet vozem, ale i tak musím vyrazit časně. Proto jsem včera večer šla spát brzy a ještě předtím pozorně nařídila budík přesně na čtyři hodiny. Dlouho jsem nemohla usnout, a když se mi to konečně podařilo, zdálo se mi, že při cestě na konkurs se mému vozu porouchaly brzdy a já se u lomu za městem zřítíla ze svahu dolů. Vykřikla jsem strachy a k smrti vyděšená jsem se probudila. Byly přesně čtyři, ale budík stál a nezvonil. Rozumíte? řekla zajíkově a zadívala se mi do očí. Budík stál a nezvonil. Jeho chod se přerušil přesně v okamžiku, kdy jsem ve snu umírala, jako by zastavení stroje mělo signalizovat můj konec.

Chvíli bylo ticho.

Copak jste nikdy neslyšel o hodinách, které se zastavily, když v jejich blízkosti zemřel člověk? zeptala se mě, když usoudila, že se netvářím dost chápavě.

A vy těm báhorkám věříte?

Chvíli zaváhala a potom řekla: Vždy jsem byla přesvědčená, že to není možné, ale dnešní noc mnou otřásla. Proto jsem vás přišla poprosit, abyste budík prohlédl, a pokud se

ukáže v pořádku, je to jistě znamení, abych nikam nejezdila. Znovu se roztřásla, snad strachem, snad chladem časného jitra.

Zvedl jsem se od stolu a nabídl jí šálek horkého čaje z termosky. Chvilí jsem ji chlácholil a přitom rozebíral budík. Péra, jež pohánějí stroj i kladívko zvonku, byla skutečně natažená. A pak jsem objevil závadu.

Budík vám pravděpodobně upadl, řekl jsem.

Ano, před třemi dny.

A od toho dne jste ho nepoužila?

Překvapeně přisvědčila. Jak to víte?

Protože byl víkend, ale hlavně proto, že byste na poruchu musela přijít dříve. Podívejte, ukázal jsem na jednu součástku uvnitř hodinového stroje, když nadejde chvíle, na kterou jste nastavila buzení, tato západka se vysune a odjistí péro, které rozeznívá zvonek. Ten nedávný pád ji zřejmě uvolnil a vychýlil. Když dnes ve čtyři měla splnit svůj úkol, minula pojistku zvonku a vnikla do soukolí stroje. Ten se samozřejmě ihned zastavil a zvonek přitom zůstal zajištěn.

Dobrá, připustila, tak nějak to mohlo být, ale pročpak jsem se přesně v tutéž chvíli probudila? A neříkejte mi, že je to zvyk.

Obvykle vstávám o hodně později.

Na to je snadná odpověď, zasmál jsem se povzbudivě. Člověk, i když tvrdě spí, vnímá neustále zvuky okolo sebe. Pravidelný tikot hodin příjemně uspává, ale když se zastavily, váš organismus zaznamenal změnu. Už byl beztak vyvedený z míry nezvyklým snem, a tak jste se náhle probudila.

Upila čaje a ulehčeně vydechla. Opravdu se to tak mohlo stát? zeptala se ještě se slabou stopou pochybností v hlase.

Přikývl jsem.

Budík se tedy zastavil jen následkem pádu a až se opraví, bude v pořádku?

Samozřejmě, hned mi ho tady nechte, vezmu ho do dílny a večer se pro něj můžete zastavit.

Podívala se na mne s radostně zářícíma očima. To jsem opravdu ráda, řekla. Ten sen mě pořádně vyděsil a už jsem se rozhodla nikam nejít.

Budík skutečně potřebuje opravit, opakoval jsem jí. Poděkovala, potřásla mi rukou a vyšla ze dveří...“ Hodinář znovu sáhl po sklenici.

„Ještě že se poradila s odborníkem,“ přerušil ticho výsměšně hlas vedoucího auto servisu. „Kdyby si vyložila poselství po svém a nikam nejela, třeba bychom přišli o novou hvězdu obrazovky.“

„No, já bych si nebyl tak jistý,“ namítl hodinář. „To nešťastné děvče se cestou skutečně zabilo. Její vůz měl porouchané brzdy. K nehodě došlo podobně jako ve snu a na stejném místě.“

Vedoucímu autoservisu ztuhly rysy. „Ale to znamená,“ řekl tiše, „že jsi varovný signál zastavených hodin špatně pochopil.“ Znělo to skoro jako obžaloba.

Hodinář zavrtěl hlavou. „Budík skutečně potřeboval opravit a jeho role v tomto dramatu spočívala pouze v tom, že odvedl pozornost od skutečného problému. Řešení nočního poselství bylo jinde.“ Hodinář se zadíval na vedoucího autoservisu.

„Toho rána to nebohé děvče místo ke mně s budíkem mělo raději jet se svým vozem za tebou.“

XII. NEUVĚŘITELNÉ NÁHODY

Paní Z. J. z Ostravy měla v březnu roku 1975 sen. „Přišel za mnou můj otec, který byl v té době již třináct let mrtvý. Spolu s ním mi do spánku vstoupil i jeho bratr, také již zesnulý. Chtěli, abych jim napsala sportku. Čísla mi prý nadiktují sami, ale nemají brýle, a tak na tiket nevidí. Vyšla jsem jim vstříc, sportku napsala a oni v tom mém snu vyhráli druhou cenu.

Ráno jsem to vše vyprávěla rodině. Všichni tíkali, že je to jen sen. Nedalo mi to a hned jsem podala sportku se stejnými čísly. V neděli byl tah a k mému překvapení jsem opravdu vyhrála druhou cenu. Bylo to necelých třicet tisíc, ale v té době to bylo dost peněz a při třech dětech nám přišly nesmírně vhod.

Když jsem asi za týden šla pro výhru, paní u okénka chtěla po mně občanský průkaz. Začala něco psát a pak se mě zeptala, kde bydlím. Řekla jsem jí adresu, ona znervózněla a povídá:

„Nezlobte se, ale já jsem to napsala na vašeho manžela. Mohu to tak nechat?“ Podívala jsem se a zjistila, že nenapsala jméno manžela, ale jméno mého otce, které je zapsáno v občanském průkazu na třetí straně. A místo narození dotyčná úřednice považovala za bydliště. Když jsem jí tekla, oč se jedná, nevěděla si rady a zavolala kolegyni. Nakonec jméno přepsaly a peníze mi vyplatily.

Dodnes si nedokážu odpovědět na pár otázek. Jak je možné, že zkušená úřednice napsala jméno muže, když pro výhru přišla žena? Proč otec, který mi čísla ve snu diktoval a byl tedy vlastně výherce, byl také na tiketu jako výherce uveden?

Nejsou to až příliš podezřelé náhody?“

Události se občas vymknou obvyklosti a ubírají se krajinou nepochopitelná. Smysl těchto úniků je někdy zřejmý, jindy nám zůstává utajen.

Rodinu Pavlína Mrázkové z Radaně vyděsila zarážející náhoda.

„Stalo se to v roce 1986. Můj otec se vracel od své sestry. Bylo již k večeru, když zahlédl levou černou dámskou rukavičku, jak se válí na chodníku před restaurací. Líbila se mu, tak ji zvedl a uložil do kapsy. Asi o hodinu později ji ve městě ukazoval mé matce. Řekla, že je tak akorát pro mě. S rukavicí v kapse se v noci oba mí rodiče vraceli domů. Když dorazili k našim dveřím, ležela na rohožce naprosto stejná černá rukavička, ale pravá. Pár byl kompletní. Rodiče byli z toho tak vyděšení, že obě rukavice raději ihned vyhodili.“ Neobyčejný nález šokoval i Alžbětu Nechutnou ze Sušice.

„Po mé zemřelé snaše zůstaly dvě děti. Tehdy třináctiletá vnučka si toužebně přála igelitovou tašku s kovbojem - reklamou na Marlboro. Nikde jsem ji nemohla sehnat, tenkrát se takové neprodávaly, snad je dostávali pouze zákazníci na letišti.

Hrozně ráda bych vnučce udělala radost, ale nešlo to. V té době jsem šla na hřbitov vyměnit vodu ve vázách a zapálit svíčku. Na hrobě mé snachy ležela úplně nová taška s kovbojem.

Přesně taková, jakou jsme sháněli. Čekala jsem tam nějaký čas, zda ji někdo neodložil a vítr mu ji neodfoukl. Na hřbitově však nikdo nebyl. Splnila zemřelá maminka přání své dcery?“

*

Věra Švarcová měla přítelkyni, s níž si velmi dobře rozuměla. Potom je život rozdělil. „Já jsem se odstěhovala do Chebu, Alena zůstala v Praze. Jednou jsem měla cestu do Poděbrad a přítelkyni jsem o tom napsala. V Praze na hlavním nádraží jsem měla spoustu času, než mi jel další vlak. Rozhodla jsem se, že Aleně zatelefonuji. Vešla jsem do telefonní budky, sejmula sluchátko a studovala vytištěný návod, jak mám postupovat. V tom jsem si uvědomila, že ve sluchátku neslyším tón, ale někčí dech.

Někdo na druhé straně zřetelně oddechoval. Tak jsem bezděčně řekla: Haló! Z druhé strany se ozval hlas mé přítelkyně. V ten moment jsme měly obě husí kůži. Přítelkyni totiž napadlo, že by mě mohla na nádraží překvapit, a tak volala do informací, aby zjistila, kdy přijíždí vlak z Chebu. A teď se hrálo svou roli ono tajemno. Spojení se záhadným řízením osudu neuskutečnilo s informační kanceláří, ale hovor naskočil do budky v prostorách nádražní haly - a právě v tom okamžiku, kdy jsem zvedla sluchátko.“

*

Obětí nevyzpytatelné hry náhod se stala i paní J. Č. z Českých Budějovic. V podniku, kde jsem byla zaměstnána, pracoval také jeden muž, který měl rakovinu hrtanu a už nemohl nahlas mluvit, jen šeptal. V den, kdy zemřel (má ani jeho rodina jsme to ještě nevěděli), jsem náhle prostě musela zvednout telefon, vytočila jsem nějaké neznámé číslo, a když se ozval ženský hlas, začala jsem do telefonu šeptat. Načež ona:

„To jste vy, pane...“ A řekla jeho jméno. „Chcete manželku? Počkejte, já pro ni dojdu.“ To vše bylo jako v snách. V tom jsem si uvědomila, co dělám, a telefon jsem položila. Číslo telefonu manželky spolupracovníka jsem samozřejmě neznala, vůbec nevím, proč jsem šeptala a co mě přinutilo zvednout sluchátko.“

*

Libuše Močárková z Prahy byla se svým manželem domluvena, že mu zavolá v pátek ve 14 hodin do práce. Ve smluvený čas šla k telefonu, několikrát vytočila číslo, ale vždy zavěsila dřív, než se na druhé straně někdo ozval. Aniž věděla proč, nakonec odešla a nezavolala. Ve stejný okamžik její manžel, v práci poblíž svého telefonu zemřel.

Jsou to všechno skutečně jen náhody, anebo se život v určitých okamžicích odehrává podle nám neznámých pravidel?

*

Otec pana Václava z Českého Krumlova musel již jako mladý chlapec narukovat do první světové války a dostal se na italskou frontu. „Tam se poblíž řeky Tagliamento drželi v nějaké vesnici, z níž předtím utekli její obyvatelé. Několik vojáků se, ubytovalo v prázdné chalupě. V noci spali oblečení na podlaze. Najednou tatínek uslyšel ve spánku, jak na něj volá jeho sestřenice Marie: ‚Václave, pojd’ si se mnou zatancovat!‘ i Tatínek vyskočil, jak byl rozespálý, ani nevěděl, kde je, a běžel za hlasem ven na zápraží. Tam teprve úplně procitl. Uvědomil si, kde se nachází a že tam Marie nemůže být, zkrátka že se mu vše jen zdálo. Chtěl se vrátit dovnitř a pokračovat ve spánku. V tom třeskla rána a do místnosti, kde spali vojáci, vletěl dělostřelecký granát Škody byly značné. Chlebník, který měl tatínek pod hlavou, exploze roztrhala na kusy. Jak by asi dopadl tatínek, kdyby nebyl nočním preludem vylákán z chalupy?

Po nějakém čase přišel dopis s oznámením, že sestřenice Marie zemřela. Měla ráda jednoho chlapce, rodiče jí v této lásce bránili, a tak se otrávila. Umírala právě v ten den a hodinu, kdy mého otce vyzvala ve snu k tanci. Oba se měli rádi, jako děti spolu trávili každé prázdniny. Zřejmě si na tatínka vzpomněla i ve svých posledních chvílích a tím mu zachránila život“ Jarmila Kubáčová z Přerova zapsala příběh svého přítele Eduarda.

„Za války jsem byl nasazen na práci v papírně. Míval jsem většinou noční směny. Jednoho dne jsem šel na šichtu o něco dřív, abych si mohl na druhý den vzít volno. Měl jsem jít na pohřeb bratranci Toníkovi. Při kácení stromů ho zasáhla větev takovou silou, že mu rozdrtila horní část lebky a spánek. Přátelili jsme se od dětství a v dospělosti náš vztah ještě zesílil. Zpráva o jeho smrti mě zdrtila. Neměl jsem chuť se s nikým bavit, takže jsem byl rád, že mohu jít do práce dřív a že jdu sám.

Noc byla jasná. Asfaltová silnice se v měsíčním světle stříbřitě leskla a siluety vysokých jeřábů se v ní odrážely jako v zrcadle. Najednou se proti mně vynořila nějaká postava a beze slova prošla kolem. Já jsem také ani nehlesl, i když jsem byl zvyklý každého zdravit. Nedovedu vysvětlit, proč jsem nedokázal otevřít ústa. Byl to jakýsi pocit tísně a nevyslovitelné hrůzy, který mne náhle sevřel a nedovolil mi vydechnout. Mé zděšení ještě vzrostlo, když jsem si uvědomil, že neslyším kroky tajemného chodce. Všude vládlo ticho. Rychle jsem se otočil a zahlédl, že neznámý sice jde, zvedá nohy, ale nepohybuje se. A co víc! Přestože stromy i sloupy vrhaly na měsícem osvětlenou silnici stíny, ta podivná bytost stín neměla. Ustrašeně jsem zavolal: „Kdo je to?“ Postava se ke mně obrátila a v mžiku se rozplynula. Rozhlížel jsem se, vidět ji nebylo. Na místě, kde stála a tak toporně zvedala nohy, cosi leželo. Byl to zvadlý květ jiřiny. Matka je tehdy pěstovala na zahrádce před domem. Byly červené jako krev. Nadzvedl jsem květinu, lehce špičkou boty a odsunul ji do trávy k příkopu. Nevím, proč jsem to udělal. Snad proto, aby na ni nikdo nešlápl.

Potom jsem se dal do běhu, abych byl co nejrychleji pryč.

Ze směny jsem se vracel s několika staršími dělníky. Když jsme míjeli místo tajuplného nočního setkání, napadlo mě, abych se podíval po tom květu. Ale nikde jsem ho nezahlédl.

Byl bych asi uvěřil tomu, že všechno bylo jen mámení smyslů, kdybych se nestal svědkem paniky, která vypukla na pohřbu těsně před vynášením mrtvého z domu.

Víko rakeve mělo skleněné okénko, abychom se mohli posledním pohledem se zesnulým rozloučit. Najednou teta začala křičet, že červená jiřina z naší zahrádky, kterou položila synovi vedle spánku, aby nebylo vidět to strašné zranění, je pryč.

Zoufale naříkala, vrhala se na rakev a byla přesvědčená, že Toník obživil, pohnul se a květina kamsi zapadla. Rakev museli otevřít, ale jiřina se v ní nenašla.

To by byla dobrá pointa celého příběhu, ale po pravdě musím přiznat, že část záhady se mnohem později přece jen vysvětlila. Po mnoha letech se mně a Toníkovi kamarádi přiznali, že oné noci před pohřbem se rozhodli, že udělají Toníkovu posmrtnou masku. S kbelíkem plným rozdělané sádry se vkradli do světnice, kde stála rakev mezi rozžatými svíčkami. Odsunuli věnce a chtěli rakev otevřít. Ta jim však jedním koncem sklouzla ze židle a Toníkova mrtvola vypadla ven. Chlapci se tak vyděsili, že na sejmutí masky neměli už ani pomyslení. S velkým sebezapřením se donutili k tomu, aby mrtvého uložili zpět, rakev zavřeli, postavili na židle, popadli kbelík se sádrou a utekli. Květ jiřiny mrtvému k hlavě již nepoložili. V panice na něj zapomněli. Zmizení kvítka ze zavřené rakve se tedy vysvětlilo. Jak je však možné, že jsem tu květinu spatřil na silnici daleko za vesnicí, tam, kde jsem se setkal s tou podivnou postavou?“

*

Nad'a Vencovská z Prahy vystupovala v programu recitačního souboru. „Při představení ve Špindlerově Mlýně jsem začínala básní Polka jede. V tom se mezi rekreanty prudce zvedl nějaký muž a já jen koutkem oka zahlédla, jak ho sousedé stahují zpět mezi sebe. Bylo vidět, že je pořádně rozrušený, a já se málem přebrebtla. Po představení přišel za mnou a požádal mě o rozhovor. Vyprávěl mi podivnou historii. Měl ženu, přímo ji zbožňoval. Těžce onemocněla a zemřela. Když mne zahlédl na jevišti, málem dostal šok. Zdálo se mu, že znovu vidí svou lásku. Kamarádi ho museli zadržet, aby neutíkal ke mně. Mráz mi běhal po zádech, když mi ukázal fotky své ženy. Přísahala bych, že to jsem já. Ale co bylo ještě podivnější, jmenovala se za svobodna stejně jako já a také se narodila ve stejný den.“

*

„Moje maminka měla o mnoho let staršího bratra Štěpána.

Když jí bylo pět roků, odešel z domova na studia, krátce po maturitě narukoval do armády a padl na italské frontě první světové války. Mamince tehdy bylo devět let, vůbec si nevzpomínala na žádné setkání s ním, nedokázala si vybavit jeho tvář ani neznala žádná data, která se vážala k jeho životu,“ vzpomíná Vlasta Hloubková z Olomouce.

„Uplynula řada roků. Já už jsem byla na světě, bylo mi třináct, když mě jednou v noci vzbudil hluk. V pokoji se svítilo a maminka cosi usilovně hledala v sekretáři. V jedné zásuvce bylo uloženo několik rodinných památek a mezi nimi i Štěpánovy dokumenty.

Ukázalo se, že maminka té noci měla sen. Zdálo se jí, že Štěpán se náhle objevil u nás doma a říká: ‚Tak ty už jsi, Mařenko, vdaná a máš děvčátko? Vím, že jsi na její narození Čekala 11 let. Tys chtěla být učitelkou a nesplnilo se ti to, tak se toho dočkáš u své dcery.‘ Maminka si ve snu uvědomila, že Štěpán je už mnoho let mrtvý, a on, jako kdyby četl její myšlenky, pokračoval: Já jsem dnes za tebou přišel, protože mám narozeniny.‘ Vidina se rozplynula. Sen však byl natolik živý, že maminka ihned vstala, vzpomněla si na obálku s bratrovými doklady a šla se podívat, kdy se Štěpán vlastně narodil. Bylo to 22. května - a v ten okamžik skutečně bylo již 15 minut 22. května. Štěpán by opravdu měl narozeniny. Na psacím stole ležel můj nedokončený výkres a tužka. Maminka jako v horečce napsala na druhou stranu slova, která si ze snu pamatovala. Ten výkres má schovaný dodnes. A jeho proroctví se naplnilo. Já jsem skutečně vystudovala pedagogickou fakultu a stala se učitelkou.“

*

Manžel paní Věry Šlégrové z Prahy chtěl za války navštívit kamaráda. Večer si nastavil budík na časnou ranní hodinu.

Jenže ráno zaspal. Vždy tak spolehlivý budík vypověděl službu a z neznámých důvodů nezvonil. Manžel odjel pozdějším vlakem. Ranní spoj, kterým chtěl původně cestovat, byl

napaden takzvanými kotláři. Raněných ve vlaku i na louce kolem něj byla spousta. Stávkující budík možná zachránil jeden lidský život.

*

Marie Dlouhá z České Upy chodila do školy v Rosině. „V naší třídě v jedné lavici seděli dva kamarádi, Hodas a Ekert. Jednou o přestávce se spolu pekelně pohádali a došlo i ke rvačce. Když je odtrhli, Ekert prohlásil: ‚Jednou tě stejně zabiju‘. Řeč se mluví a voda teče. Nějaký čas byl klid a pak události dostaly nečekaný spád. Ekert spadl z topolu, přerazil si páteř a po bezvýsledném léčení zemřel. Ředitel školy pověřil Hodase, aby vybral peníze na věnec a zařídil jeho koupi. Stalo se, ale místo jednoho přinesl Hodas věnce dva. Řekl, že i ten druhý se bude hodit. Zároveň postavil na lavici dva svícny.

V den pohřbu se uvolnil ze školy dřív, že musí nasekat trávu, aby nemusel jít odpoledne pást. Když se v poledne celá škola ubírala na pohřeb, byla obloha jako v ohni. Tak strašnou bouřku jsem od té doby nezažila. Přišli jsme na hřbitov celí mokří. To však nebylo nic proti sprše, která nás tam čekala. Našeho spolužáka Hodase zabil blesk. Bylo to hrozné. Ekert byl mrtvý, ale jako by chtěl splnit svůj krutý slib, nebyl pohřben dřív, dokud nezemřel také Hodas. Pohřbeni jsou vedle sebe.“

*

Emil Neveselý z Brna je majitelem zvláštní fotografie. Šest chlapců, skoro mužů leží, dřepí, stojí nad sebou tak, aby jim byly vidět pouze hlavy. Je to souvislá řada obličejů. Jejich majitelé umírali postupně tak, jak jsou seřazeni od shora dolů.

První skonala fotograf, pak hoch, jehož hlava tvoří vrchol této lidské pyramidy. Jediný žijící leží zcela dole na zemi.

*

Rodina Anežky Skulinkové z Bošovic se dostala do neúprosného soukolí osudu, jako by se mělo naplnit ono známé

úsloví o dějích, které se stanou do třetice. V roce 1969 se oběsil soused z vedlejšího domu. Majitel stavení z druhé strany zemřelo pár dnů později. A ve stejný čas prostřední dům také poznamenal smutek. Teprve jedenatřicetiletá sestra paní Anežky vykrvácela při mimoděložním těhotenství.

*

Pan J. F. Ch. z Plzně vypráví: „Byl jsem ještě malý chlapec, když má babička jednoho dne stloukala máslo v bečce. Tenkrát se tomu říkalo svrtět. Já pobíhal okolo a čekal na podmáslí. Babička se zlobila, že se jí práce nedaří, ať dělá co dělá. A do toho přišla cikánka. Babička povídá: ‚No, vy jste nám tady ještě scházela.‘ ‚Copak, paňmámo, proč se zlobíte?‘ ‚Nemůžu pořádně svrtět, jsou to pořád malé rozdrobené kousky.‘ Cikánka se zamyslela, podívala se na babičku a na bečku a říká: ‚Vy musíte mít ve svém okolí osobu, která vám nepřeje.‘ Babička to rázně odmítla. Nikdy nikoho neurazila, každému se snažila pomoci a nevyhledávala žádné spory. Ale cikánka trvala na svém. Znovu se soustředila a pak vyslovila proroctví:

‚Někdo z vašich příbuzných či známých vám nepřeje nic dobrého a ta osoba si k vám přijde vypůjčit nějakou věc. Nesmíte jí ovšem vyhovět, jinak zase nesvrtíte.‘ Babička tomu moc nevěřila, štědře však cikánku obdarovala, aby od ní měla pokoj, a pustila celou věc z hlavy. Asi za tři dny k nám přišla teta K. vypůjčit si cedník. Měsíc na to se ve dveřích znovu objevila cikánka, a když se dozvěděla, že babička pořád nemůže svrtět a že u nás byla teta vypůjčit si cedník, bylo jí hned jasné, kdo je viník. Ale babička o tom nechtěla ani slyšet, nemohla uvěřit, že by teta mohla proti ní něco mít.

‚Tak si, paňmámo, tu osobu poznamenáme,‘ pronesla cikánka, sedla si ke kamnům, otevřela dvířka, podivně mávala rukama, jako by cosi házela do ohně, a mumlala nesrozumitelná zaklínadla. Když skončila, řekla: ‚Osoba, která má proti vám nějakou zášť, bude poznamenaná na obličejí.‘

O několik dnů později si babička vzpomněla, že cedník, který hledá, si půjčila teta, a tak mě pro něj poslala. Doběhl jsem tam a zůstal na prahu jako přikovaný. Teta měla hlavu celou obvázanou. Vybuchla jí kamna a spálila jí obličej.“

*

Kolotoč náhod se někdy roztáčí i okolo zdánlivě naprosto všedních, bezvýznamných událostí. Jan Berka z Železného Brodu měl starost - syn mu narukoval do Aše, chtěli jej o přísaze s manželkou navštívit, ale marně sháněli ubytování. Ještě před přísahou se vydali na výlet do nedalekých Příchovic.

„Turistickou stezkou jsme sestupovali do údolí řeky Kamenice. V lese jsme byli sami. Najednou jako v pohádce se objevila proti nám babička. Nesla dvě objemná zavazadla a byla již značně unavená. Zeptala se nás, zda jde správně do Šumburku. Vyvedli jsme ji z omylu, šla přesně opačným směrem, a nabídli se, že ji doprovodíme a pomůžeme s taškami. Byla ráda. Nechápala, jak mohla zabloudit a vydat se na druhou stranu. Cestu zná již mnoho let, i když v poslední době do tohoto kraje jezdí jen jednou za rok. Dlouhé cestování ji prý již unavuje. Zeptali jsme se, odkud je. Odpověď nás mile překvapila.

Byla z Aše a její domek těsně sousedil s kasárnami. Když se dozvěděla, že tam slouží syn, ochotně nám nabídla ubytování.

Problém byl zázračně vyřešen.“

*

Anton Horský z Turnova jel na Slovensko na pohřeb. Před Vranickou Dlouhou, která byla cílovou stanicí, vlak nezačal zpomalovat. Ukázalo se, že tento spoj zde již dva roky nestaví.

Přesto náhle, aniž by věděl proč, strojvůdce prudce zabrzdil a za nádražím zastavil. Rodina se tak na pohřeb dostala včas.

*

Otec ing. Zdeňka Špačka z Brna byl členem odbojové skupiny. Při pokusu o překročení hranic a odchod do Anglie jej fašisté zatkli, nějaký čas věznili na Špilberku a pak převezli do Berlína-Tegelu. „V půli roku 1940 přišlo úmrtní oznámení. Bylo vypracováno s typickou německou důkladností, obsahovalo i místo uložení ostatků a číslo hrobu. Po válce se ale ukázalo, že vše je jinak. Pátrání po místě posledního odpočinku bylo bezvýsledné. Uvedený hřbitov nikdy neexistoval a tím méně číslo hrobu. Osud mého otce zůstával zahalen tajemstvím. Nevěděli jsme, co se s ním stalo a kde je vlastně pohřben.

Před Vánocemi roku 1963 jsem se ocitl služebně v Ostravě.

Neměl jsem v plánu tam přenocovat. Bydlelo tam sice několik přátel a spolužáků, ale já i proti své vůli zůstal u Rostí, který měl pro přijetí hosta ty nejhorší podmínky. Jeho žena jako čerstvě dostudovaná lékařka obývala malou nemocniční svobodárnu, můj spolužák jako manžel bydlel načerno s ní a do toho jsem se vtěsňoval. Bylo to krajně nevhodné, ale jak se ukázalo smyslu plné rozhodnutí. Z chodby k nám do pokoje zaznívala samomluva v hanáckém nářečí, které jsem dobře znal z mého rodiště. Byl to pracovník pitevně, jehož nerozlučnou společnicí byla láhev alkoholu. Vyšel jsem ven, abych se toho muže zeptal, odkud pochází. Již jeho druhá věta byla: ‚Znals nějakýho Metyša Špačkového?‘ Zalapal jsem po dechu a po krátkém zaváhání přiznal, že jsem jeho syn. A on začal vyprávět. Byl otcovým společníkem v odboji i na útěku do Anglie. Zatkli je oba, spolu seděli na Špilberku i v dalších věznicích.

A pak mi odhalil dosud bílá místa osudu mého táty, o nichž jsem již nedoufal, že je kdy poznám.“

*

O Velikonocích roku 1966 na den zmrtvýchvstání Ježíše Krista chtěla paní M. P. počít dítě a v duchu prosila Boha, ať je

něčím výjimečné. Bylo. Narodila se jí dcera se šesti prsty na ruce i nohou, postižená navíc asymetrií obličeje. Je to pouhá náhoda, anebo se tak krutě vyplnilo troufalé přání? Bůh, jak známo, nehraje kostky. Vše má svůj smysl a řád. To, co nazýváme náhodou, je možná zákonem, jehož znění nám sice zůstává utajeno, ale jehož platnosti se musíme bezvýhradně podrobit.

Všednost je poražena. Bezmocně leží na lopatkách a přihlíží, jak svět zkrápějí gejítry nevysvětlitelnosti. Záblesky nemožného boří hradby sebevědomé jistoty, vypalují do našich myslí cejch údivu a zažehávají plamínek podezření: Vše je jinak, než se zdálo! A zároveň se nás zmocňuje strach. Střet s nepoznaným může být nebezpečný. Bojíme se, aby nás akvizice zdravého rozumu neobvinila z kacířství. Chce se nám popřít, co jsme viděli, slyšeli a pocítovali. Setkání s tajemnem nepovažujeme za milost, ale za hřích, který je nutno skrývat. Ozáření světlem výjimečnosti toužíme po návratu do bezpečného přístavu obyčejna. Naštěstí někde hluboko v našich duších zůstává jasná stopa neznáma, která nám nedovolí zapomenout, že jsme součástí vyšší moci a že obýváme svět, který je tajemnější a podivnější, než jsme ochotni připustit.

OBSAH

I. NÁVRATY Z ŘÍŠE MRTVÝCH.....	2
Šokující vzpomínky	5
Ozvěny minulých životů	8
Udivující přenosy v čase	10
Pod kutnou zla.....	15
Jsme strůjci svého osudu.....	18
II. POSLOVÉ SMRTI.....	19
Drtivé rány osudu.....	24
Poslední volání.....	27
III. PŘÍLIŠ REÁLNÉ PŘÍZRAKY	31
Ozvěny dávných bolestí.....	37
Vyrovnejme dluhy!	39
Zjevení bez příčiny.....	41
V roli zachránců.....	43
Bytosti z jiného světa.....	44
IV. ZLOVĚSTNÉ PŘEDTUCHY	47
Výstražné sny	51
Předpověď vlastní smrti	53
V. ŠOKUJÍCÍ JASNOVIDCI	58
Věštby s příchutí hrůzy	60
Samovolná proroctví.....	64
V rolích detektivů.....	65
VI. VOBKLÍČENÍ DUCHY	73
Let nad propastí.....	78
VII. OZVĚNY DÁVNOVĚKU	84
Děsiví strážci hradu.....	87
VIII. KLETBY A PROKLETÍ.....	90
Neviditelní ochránci hrobů.....	93
Nositelé neštěstí	95
IX. POD KNUTOU POVĚR	98
Neber mrtvým květiny	101

X. DOBŘE UTAJENÉ VZPOURY.....	104
Pod palbou kamení.....	106
Útoky z neznáma.....	110
XI. PANOPTIKUM PODIVNOSTÍ.....	113
XII. NEUVĚŘITELNÉ NÁHODY.....	127